

**TC
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**ANTEP YÖRESİ İŞLEMELERİ VE
ÖĞRETİM PROGRAMI ÖNERİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Ayşe Fatma POLAT**

**Tez Danışmanı
Prof. Fatma ÖZCAN**

ANKARA–2009

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Ayşe Fatma POLAT'ın Antep Yöresi İşlemeleri ve Öğretim Programı Önerisi başlıklı tezi 11.12.2009 tarihinde, jürimiz tarafından El Sanatları Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı): Prof. Fatma ÖZCAN

.....

Üye (Asıl): Doç. Dr. Vildan ÇETİNTAŞ

.....

Üye (Asıl): Doç. Dr. Canan DELİDUMAN

.....

ÖNSÖZ

Bu araştırmanın konusu “Antep Yöresi İşlemeleri ve Öğretim Programı Önerisi” olarak belirlenmiştir.

Bir ulusun kültürel değerlerini en iyi yansıtan öğeler olan el sanatları asırlar boyu toplumların sanat anlayışlarını ve yaşam tarzlarını aktarmada etkin bir rol oynamıştır. El sanatlarımız içinde işleme sanatı da önemli bir yer tutar.

Geleneksel işleme tekniklerimizden birisi de Antep işi tekniğidir. Geçmişten beri süregelen Antep işi işlemeciliği Türk kadını ve genç kızların beceri ve beğenilerini yansıtır.

Bu araştırma Antep işi işlemelerinin Türk kültüründeki önemli yerini korumak, özelliklerini tanıtmak ve belgelendirilmesini sağlamak, gelecek nesillere aktarmak amacıyla, yapılacak araştırmalara kaynak oluşturmak için yapılmıştır.

Araştırma altı bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; araştırmanın problemi tanımlanmış, araştırmanın amacı, alt problemleri ve önemi açıklanmıştır. Sınırlılıklar ve sayıltılar belirlenip araştırmayla ilgili tanımlara ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir. İkinci bölümde; Sanat, El Sanatları, İşleme, Antep işi tekniği ve özellikleri, kullanılan araç-gereçler, Gaziantep ile ilgili coğrafi konum, iklim ve bitki örtüsü, ekonomik yapı ve yörede yapılan el sanatları ile ilgili literatürden elde edilen bilgilerle açıklanmıştır. Üçüncü bölümde; Evren ve Örneklem, Verilerin Toplanması ve Analizi açıklanmıştır. Bu araştırmanın evrenini Bu araştırmanın evrenini Gaziantep İlinde yapılan Antep işi oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini Gaziantep İlinde yapılan Antep işinin teknik özelliklerini temsil edecek 50 adet ürün oluşturmaktadır. Dördüncü bölümde; Antep yöresinde bulunan Antep işi ürünlerden elde edilen verilerin yorumları bulunmaktadır. Beşinci bölümde; Antep yöresinde yapılan Antep işinin öğretim programı önerisine, altıncı bölümde ise araştırmadan elde edilen sonuçlara ve konu ile ilgili yapılan önerilere yer verilmiştir.

Araştırmanın yürütülmesinde desteğini ve yardımlarını esirgemeyen değerli danışmanım Prof. Fatma ÖZCAN’a teşekkürlerimi sunarım.

Ayşe Fatma POLAT

ÖZET

Antep Yöresi İşlemeleri ve Öğretim Programı Önerisi

POLAT, Ayşe Fatma

Yüksek Lisans, El Sanatları Eğitimi Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Fatma ÖZCAN

Şubat 2008, 301 sayfa

Bu araştırma da Antep Yöresinde yapılan Geleneksel Türk İşlemelerinden Antep İşinin teknik özelliklerini belirlemek ve yozlaşmadan teknik özelliklerini bozmadan aktarılmasını sağlamak amacıyla bir öğretim programı hazırlanmıştır.

Bu araştırmanın evrenini Gaziantep İlinde yapılan Antep işi, örneklemine Gaziantep İlinde yapılan Antep işinin teknik özelliklerini temsil edecek ürünler oluşturmuştur.

Gaziantep İlinde yapılan Antep işinin incelenmesinde bilgi formu kullanılmıştır. Yörede yapılan Antep İşinin teknik özelliklerini, Antep İş'i'nde kullanılan renk, desen, kompozisyon, kullanılan araç-gereçlerini belirlemek amacı ile Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Öğretim görevlilerinden alınan uzman görüşü doğrultusunda bilgi formu hazırlanmıştır. Yörede yapılan ürünlerde farklı model ve kompozisyon özelliklerine dikkat edilerek Antep işini temsil edecek 50 ürün seçilmiştir. Bu ürünlerin fotoğrafları çekilerek belgelendirilmiş ve bilgi formlarına gereken bilgiler kaydedilmiştir.

Öğretim programı analizi için genel hedef saptanıp, bu programın uygulanacağı bireylerde bulunması gereken ön koşul davranışlar belirlenmiştir. Antep İş'i öğretim programı önerisi için bilişsel, devinişsel, duyuşsal hedefler belirlenip, hedefleri tanımlayan davranışlar, bu hedefleri gerçekleştirmek için gerekli olan bilgi listesi, bilgi yaprakları, işlem listesi, işlem yaprakları, alışkanlık, tutum ve değerler listesi hazırlanmıştır. Öğretim programının uygulanması için gereken süre, öğrenci sayısı, kullanılacak öğretim yöntemleri ve fiziksel ortam özellikleri belirlenmiştir. Zamanlama çizelgesi hazırlanarak verilecek konular haftalara bölünmüştür. Antep İş'i öğretim programının değerlendirilebilmesi için bilişsel, devinişsel, duyuşsal davranışları ölçme araçları hazırlanmıştır. Araştırma sonunda ise araştırmacı tarafından ortaya konulan önerilere yer verilmiştir.

ABSTRACT
Antep and Curriculum Proposal for Local Processing
POLAT, Ayşe Fatma
High Undergraduate, Crafts Field of Education
Thesis Advisor: Prof.Fatma ÖZCAN
February 2008, 301 pages

This research made in the traditional Antep region of Turkey Processing to determine the specifications of Antep work and corruption, without impairing their technical specifications to ensure the transfer has been prepared and an education program.

The universe of this research was made in the province of Gaziantep Antep work, examples of job specifications of Antep Gaziantep Province will represent the products formed.

In examining the province of Gaziantep Antep business information form was used. In the region of the technical features of the Antep work, used color design, composition, used to identify materials with the aim of the University of Gazi Vocational Education Faculty of te officials received information sheet has been prepared in accordance with expert opinion. In the region of the product pay attention to different model specifications and composition of the business will represent 50 Antep is selected. This product has been photographed and documented the required information is recorded from information.

Instructional program for the analysis determined whether the overall objective of this program should be applied in individual behavior have been identified pre-conditions. Curriculum proposal for Antep Business cognitive, motional, auditory have been identified, the goals that define behavior, the information required to accomplish these objectives list, info leaves, process list, processing leaves, habits, attitudes and values list was prepared. Teaching program for the implementation of the required time, number of students, teaching methods used and the physical environment characteristics were determined. Timing schedule of topics have been prepared and divided into weeks. In order to able to evaluate Antep work learningtime program cognitive, motional, affective behavior measurement tools have been prepared. At the end of the research, it is included of proposals studied by researchers.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	ii
ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	x
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ.....	xi

BÖLÜM 1

GİRİŞ

1.1 Problem.....	1
1.2 Problem Cümlesi.....	4
1.3 Alt Problemler.....	4
1.4 Amaç	5
1.5 Önem.....	5
1.6 Sınırlılıklar.....	6
1.7 Sayıtlılar.....	6
1.8 Tanımlar.....	7
1.9 İlgili Araştırmalar.....	9

BÖLÜM 2

SANAT, EL SANATLARI, İŞLEME

2.1 Sanat	11
2.2 El Sanatları	12
2.3 İşleme.....	12
2.4 İşlemenin Tarihçesi.....	13
2.5 Osmanlı Döneminde İşlemenin Tarihçesi.....	13
2.6 Cumhuriyet Döneminde İşlemenin Tarihçesi.....	17
2.7 İşlemenin Toplum Yaşamındaki Yeri ve Önemi.....	18
2.8 Geleneksel Türk işleme teknikleri.....	19

2.8.1 Antep İşı.....	19
2.8.2 Antep İşı'nın Ticaretinin Yapılması	22
2.8.3 Kırsal Kesimde Yapılan İşlemeler.....	23
2.8.4 Şehirde Kadın Giyiminde Antep İşı.....	23
2.8.5 Kullanım Eşyalarında Antep İşı.....	24
2.8.6 Günümüzde Antep İşı.....	25
2.8.7 Antep İşinde Kullanılan Araçlar.....	26
2.8.7.1 İğne.....	26
2.8.7.2 Nakış Makası	26
2.8.7.3 Kasnak.....	26
2.8.7.4 Gergef.....	26
2.8.7.5 Ütü.....	26
2.8.7.6 Ütü Masası.....	27
2.8.7.7 Ütü Bezi.....	27
2.8.7.8 Su Kabı.....	27
2.8.7.9 Cetvel.....	27
2.8.8 Antep İşinde Kullanılan Gereçler.....	28
2.8.8.1 Kumaşlar.....	28
2.8.8.2 İplikler.....	28
2.8.8.3 Kalemler.....	28
2.8.8.4 Milimetrik ve Kâğıt.....	28
2.8.8.5 Silgi.....	28
2.8.9 Antep İşı Yapımında Kullanılan Teknikler.....	29
2.8.9.1 Mercimek Ajuru.....	29
2.8.9.2 Ciğerdeldi.....	29
2.8.9.3 Cemelyan.....	29
2.8.9.4 Örümcek.....	29
2.8.9.5 Çitime.....	30
2.8.9.6 Badem.....	30
2.8.9.7 Kartopu.....	30

GAZİANTEP İLİNİN ÖZELLİKLERİ

2.9.1 Gaziantep'in Tarihçesi.....	31
2.9.2 Gaziantep'in Coğrafi Durumu.....	32
2.9.3 Gaziantep'in Nüfusu.....	33
2.9.4 Gaziantep El Sanatları.....	33
2.9.4.1 Antep Kilimciliği.....	33
2.9.4.2 Kutnuculuk.....	34
2.9.4.3 Bakırcılık.....	34
2.9.4.4 Antep İşi El İşlemesi	35

BÖLÜM 3

YÖNTEM

3.1 Araştırmanın Modeli.....	36
3.2 Evren.....	36
3.3 Örneklem.....	36
3.4 Verilerin Toplanması ve Analizi	37

BÖLÜM 4

BULGULAR ve YORUM

4.1 Bilgi formundan elde edilen bilgilerin yorumlanması	38
---	----

BÖLÜM 5

ANTEP YÖRESİ İŞLEMELERİ VE ÖĞRETİM PROGRAMI

5.1 Genel Hedef	49
5.2 Özel Hedef ve Davranışlar.....	50
5.3 Bilişsel Hedef ve Davranışlar	50
5.4 Devinişsel Hedef ve Davranışlar.....	52
5.5 Duyuşsal Hedef ve Davranışlar.....	63
5.6 Antep Yöresi İşlemeleri ve Öğretim Programı Analizi	65
5.7 Bilgi Listesi.....	65
5.8 İşlem Listesi.....	66
5.9 Alışkanlık, Tutum ve Değerler Listesi	67
5.10Antep Yöresi İşlemeleri ve Öğretim Programı Ünite Zamanlama Çizelgesi.	68
Bilgi Yaprakları	70
İşlem Yaprakları	100

BÖLÜM 6

SONUÇ ve ÖNERİLER

6.1 Sonuç	172
6.2 Öneriler	174

KAYNAKÇA.....	175
----------------------	------------

EKLER

Ek 1. Belirtke Tablosu.....	179
Ek 2. Bilgi Testi ve Cevap Anahtarı.....	180
Ek 3. Süreç Değerlendirme Ölçeği.....	188
Ek 4. Ürün Değerlendirme Ölçekleri.....	189
Ek 5. Gözlem Formu.....	191
Ek 6. Bilgi Formu.....	192
Ek 7. Bilgi Formundan Elde Edilen Bilgiler.....	194
Ek 8. Üniversiteli Kadınlar Derneği Ürünleri.....	294

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerin Dağılımı.....	38
Tablo 2. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerin Yapılış Tarihinin Dağılımı...39	
Tablo 3. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerde Kullanılan Kumaşların Dağılımı.....	40
Tablo 4. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerde Kullanılan Renklerin Dağılımı.....	41
Tablo 5. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerin İşleminde Kullanılan İpliklerin Dağılımı.....	42
Tablo 6. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerin İşleminde Kullanılan Renklerin Dağılımı.....	43
Tablo 7. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerin Kenar Temizleminde Kullanılan Renklerin Dağılımı.....	44
Tablo 8. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerin İşleminde Kullanılan Tekniklerin Dağılımı.....	45
Tablo 9. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerin Kenar Temizleminde Kullanılan Tekniklerin Dağılımı.....	46
Tablo 10. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerde Kullanılan Bezeme Konularının Dağılımı.....	47
Tablo 11. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerde Kullanılan Kompozisyon Özelliklerinin Dağılımı.....	48

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Fotoğraf No 1. Antep İşi	71
Fotoğraf No 2. Cetvel, Mezur	76
Fotoğraf No 3. Kurşun Kalem, Silgi	76
Fotoğraf No 4. Kareli ve Milimetrik Kağıt	76
Fotoğraf No 5. Çeşitli desen Kaynakları	76
Fotoğraf No 6. İşleme Sırasında Kullanılan Araç ve Gereçler	77
Fotoğraf No 7. Ütüleme Sırasında Kullanılan Araç ve Gereçler	79
Fotoğraf No 8. Antep İşi Teknikleri	82
Fotoğraf No 9. Antep İşi Yardımcı İğne Teknikleri	82
Fotoğraf No 10. Antep İşinde Kullanılan Kumaş Özelliği	85
Fotoğraf No 11. Renk Tablosu	88
Fotoğraf No 12. Kasnağa Gerilmiş Kumaş	90
Fotoğraf No 13. Oyulgama	91
Fotoğraf No 14. Balıkçı Düğümü	91
Fotoğraf No 15. Kenar Temizleme Teknikleri	97
Fotoğraf No 16. Hesap İşi Antikası İşlem Basamakları	102
Fotoğraf No 17. Sarma Tekniği İşlem Basamakları	104
Fotoğraf No 18. Rişliyö Tekniği İşlem Basamakları	105
Fotoğraf No 19. Susma Tekniği İşlem Basamakları	107
Fotoğraf No 20. Ajur fonunu Hazırlama	109
Fotoğraf No 21. Fon İçindeki İplikleri Kesme ve Çekme	113
Fotoğraf No 22. Zemin Sarma İşlem Basamakları	117
Fotoğraf No 23. İplik Atma İşlem Basamakları	121
Fotoğraf No 24. Mercimek Ajuru İşlem Basamakları	123
Fotoğraf No 25. Kartopu Ajuru İşlem Basamakları	129
Fotoğraf No 26. Örümcek Ajuru İşlem Basamakları	134
Fotoğraf No 27. Badem Ajuru İşlem Basamakları	137
Fotoğraf No 28. Ciğerdeldi Ajuru İşlem Basamakları	140
Fotoğraf No 29. Cemelyan Ajuru İşlem Basamakları	145
Fotoğraf No 30. Çitime Ajuru İşlem Basamakları	152
Fotoğraf No 31. Makreme İle Kenar Temizleme Teknikleri	155
Fotoğraf No 32. Kumaşı Kasnağa Germe	165

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1 Problem

Sanat; bir duygunun, bir tasarımın ya da güzelliğin anlatımında kullanılan yöntemlerin tümüdür (Öztürk, 1998: 17). Sanat bir amaca ulaşmak için, bir duyguyu ya da güzelliği ortaya koymak üzere, çeşitli yöntemler kullanarak erişilen insan yaratıcılığı olarak da tanımlanmaktadır (Büyük Ansiklopedi, 1972: 4825).

Sanat, halkın büyük bir kesimi arasında özetle “ güzel olan hoş a giden şey “ olarak da tanımlanmaktadır. Bütün bunlar gösteriyor ki; insan yarattığı işi, yüceltmek, onu güzel ve etkileyici kılmak için sanat kelimesini kullanmaktadır (Öztürk, 1998: 19).

El sanatları ise bireylerin bilgi ve becerisine dayalı genellikle hammaddelerin kullanıldığı, elle ve basit aletlerle yapılan toplumun kültürünü, gelenek ve göreneklerini, folklorik özelliklerini taşıyan, yapan kişinin zevk ve becerisini yansıtan, gelir sağlayıcı üretime yönelik etkinliklerdir (Öztürk, 1988: 1).

İnsanoğlu, var olmaya başladığı tarihten itibaren ve var olmayı sürdürdüğü sürece el sanatları ile iç içe yaşamıştır. Yiyecek, barınma, avlanma, giyecek, süslenme ve eğlence gibi tüm ihtiyaçlarını gidermede el sanatlarından yararlanılmıştır. Bu ihtiyaçların karşılanması dan doğan el sanatları, aynı zamanda kültürel bir olgudur. İnsanların ihtiyacını karşılayacak her çeşit eşyayı bezemek arzusu ile işleme sanatı oluşmuştur. İnsanoğlunun, iki parçayı birbirine ekleme, düz dikişi bile dekoratif şekilde yapma fikri ile gelişmiş bir sanattır (Köklü,2002).

“İpek, yün, keten, pamuk, metal vb. iplikler kullanılarak, çeşitli iğneler ve uygulama biçimleri aracılığıyla; keçe, deri, dokuma vb. üzerine yapılan bezemelere işleme denir” (Barışta,1995:1). Barışta, bu tanımıyla beraber dokumayı oluşturan

iplikler üzerinde yapılan temel işlemlerdeki sistem doğrultusunda, işlemede uygulama biçimlerini beş ana gruba ayırmaktadır;

- Dokuma iplikleri üzerinde yürütülen iğneler.
- Dokuma iplikleri çekilerek yapılan iğneler.
- Dokumanın iplikleri kesilerek yapılan iğneler.
- Dokumanın üzeri kapatılarak yapılan iğneler.
- Dokuma iplikleri bağlanarak yapılan iğneler.

Dokumanın iplikleri kesilerek yapılan iğne tekniği olan Antep işi, kumaşın iplikleri sayılarak oluşturulan fon içinde, belli motif özellikleri dikkate alınarak bazı en ve boy ipliklerinin kesilip çekilmesi ile kalan ipliklerin üzerine çalışılan ajurlardan ve susmalarla zenginleştirilen bir işleme tekniğidir.

Antep işi, kendi ilinin dışında, ilçeleri olan Kilis ve Nizip'te biraz daha farklı özelliklerle ortaya çıkmakta, Hatay ve Kırıkhan yörelerinde de rastlanmaktadır. Yöresel farklılıklar kumaş, desen, iplik ve renklerde görülmektedir (Özcan, 2000:52).

Köklü; Antep işini, İplikleri sayılarak ve belli motif özellikleri dikkate alınıp bazı iplikleri kesilerek üzerine çeşitli ajurların işlendiği ve motif kenarlarının susmalarla zenginleştirildiği bir teknik olarak tanımlamaktadır (Köklü, 2002:180).

Antep işinde motifler yapılmadan önce hesap işi antıkası, susma, ince sarma ve muşabak iğneleri kullanılarak motif kenarlarının pekiştirilmesi gerekir (Korkusuz,1976:299). Antep İş'i'nde yapılacak ajur motifine göre birçok değişik düzende fon hazırlamak mümkündür (Köklü,2002:184;Özcan,1994:104).

Antep işi tekniği, ipliği sayılabilir kumaşlar üzerine çeşitli renkte ipliklerle işlenir. Antep işi deseninin en önemli özelliği sayılabilir nitelikte olmasıdır. Goblen işi, kanaviçe ve dantel örneklerinin desenleri ile geometrik desenler desen kaynağı olarak kullanılabilir. Milli zevk ve duygularımızı yansıtan Antep işi, dekoratif süsleme ve giyim ve aksesuar süsleme gibi geniş bir uygulama alanına sahiptir. Kartopu, mercimek, örümcek, badem, cemelyan, ciğerdeldi, çitime gibi ajur çeşitlerinin yanı sıra kişilerin farklı şekiller oluşturmalarına uygun bir tekniktir.

Günümüzde hala, çeyiz yapma, boş zamanları değerdendirme ve kazanç elde etme amacıyla sürdürülen geleneksel bir işlememiz olan Antep işi tekniğı Gaziantep Yöresi’nde yaygın olarak yapılmaya devam edilmektedir. “En ve boy ipliğı eşit kalınlıkta her tür kumaşa yapılabilen Antep işi Gaziantep Yöresi’nde farklı bir kesme tekniğı ile ipliğı sayılamayan kumaşlar üzerine de yapılabilmektedir” (Baykasoğılu,2006:30;Özcan,2000:52).

Türk işlemlerinin bu denli önemli yer tutmasına karşın son zamanlarda teknolojinin gelişmesi ve ilerlemesi, işlemlerin bilgisayarlı nakış makineleri ile yapılması sonucu, el işlemlerinin kaybolması tehlikesini yaratmıştır. Antep Yöresi işlemlerini yaşatmak ve geliştirmek, yapılan işlemlerin geleneksel özelliğini bozmadan, nesillere aktarmak ve bu alanda kaynak belge oluşturmak bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

1.2 Problem Cümlesi

Antep Yöresi İşlemelerinin incelenmesi ve uygulanmasına ilişkin öğretim programı hazırlanması araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

“ Antep Yöresi İşlemelerinin öğretim programı nasıl olmalıdır? ”

1.3 Alt Problemler

1. Geleneksel Türk işlemelerinden Antep işi tekniğinin özellikleri nelerdir?

Antep işi ürünlerde:

1.1.Kullanılan iğne teknikleri nelerdir?

1.1.1.Kullanılan Antep işi iğne teknikleri nelerdir?

1.1.2.Kullanılan yardımcı iğne teknikleri nelerdir?

1.2.Kullanılan gereçler nelerdir?

1.3.Kullanılan renkler nelerdir?

1.4. Bezeme konuları nelerdir?

1.5.Kullanılan kenar temizleme teknikleri nelerdir?

1.6.Kompozisyon özellikleri nelerdir?

2. Geleneksel Türk işlemelerinden Antep işi iğne tekniklerinin öğretim programı nasıl olmalıdır?

2.1. Hedefler neler olmalıdır?

2.2. Eğitim durumları nasıl olmalıdır?

2.3. Değerlendirme nasıl yapılmalıdır?

1.4 Amaç

El sanatları bir milletin kültürünü temsil etmekte ve tanıtmaktadır. Bu nedenle el sanatları ürünleri de o ülkenin kültürel kimliğinin en canlı belgeleridir. Bir ülkenin gelenek ve göreneklerinin, yaşama biçiminin kuşaktan kuşağa aktarılmasında, gelişerek devam etmesinde en büyük rolü yine el sanatları oynamaktadır. Bu nedenle bütün milletler el sanatlarına önem vermekte ve geçmişten geleceğe uzanan bir kültür hazinesi olarak korumaktadır.

Köklü bir geçmişin uzantısı olan Geleneksel Türk işlemeciliği akan zaman içinde coğrafi, sosyal ve ekonomik şartlar ve beslendiği kaynaklara bağlı olarak değişiklikler göstermektedir.

Bu araştırmanın amacı; Antep Yöresinde yapılan Geleneksel Türk İşlemelerinden Antep İşinin teknik özelliklerini belirlemek ve yozlaşmadan teknik özelliklerini bozmadan aktarılmasını sağlamak amacıyla bir öğretim programı hazırlanmıştır.

1.5 Önem

El sanatları Türk halkının duygularını, yaşadığı hayatın izlerini kolaylıkla aktardığı en önemli araçlardan biridir. Geleneksel kültürü yeni kuşaklara aktarma görevinin yanında el sanatları, bir ulusun kültürel kimliğinin de en önemli canlı ve anlamlı belgeleridir. Bu bağlamda el sanatları yaşadıkları ve üretildikleri çağa, olaylara tanıklık ederler, ekonomik faydanın yanı sıra el sanatları, iş gücünün değerlendirilmesi için yararlı bir uğraş ortamı yaratılmasında; kişiyi maddi ve manevi açıdan eğitilmesinde, sosyal kalkınmaya da katkıda bulunmaktadır. Genellikle toplu halde üretilen bazı geleneksel el sanatları ile dostluk, arkadaşlık, toplumsal dayanışma, paylaşma giderek artar ve anlam kazanır.

Geleneksel el sanatlarının kaybolmaması, yozlaşmadan devam edebilmesi için incelenmesi, yöresel özelliklerinin belirlenmesi ve tekniğine uygun olarak yapılması büyük önem taşımaktadır.

Endüstriyel kalkınma ve kültürel değişmeye paralel olarak el ve makine yardımı ile yapılan işleme sanatı, günümüz teknolojisi ile artık bilgisayarlı makinelerle de yapılabilmektedir. Bu nedenle Antep işinin teknolojik gelişmeler karşısında kaybolmasının önlenmesi yozlaşmadan yaşatılması gerekmektedir.

Araştırma, Antep yöresi işlemleri incelenerek, özellikleri belirlenerek gelecek nesillere bozulmadan aktarılabilmesi için öğretim programı hazırlanarak böyle bir konuda örnek kaynak oluşturulması nedeni ile önemlidir.

1.6 Sınırlılıklar

Bu araştırma; Gaziantep Yöresinde Yapılan Antep İşi ile sınırlandırılmıştır. İncelemelerde yörede yaygın olarak yapılan işlemlerden 50'si seçilerek kapsam içine alınmıştır.

1.7 Sayıtlılar

1. Antep işi tekniklerinin özelliklerini belirlemek amacıyla kullanılan bilgi formları geçerli ve güvenilirlerdir.
2. Araştırma üzerinde çalışılan Antep işlemleri yöreyi temsil edecek niteliktedir.

1.8 Tanımlar

Antep işi: “İplikleri sayılarak ve belli motif özellikleri dikkate alınıp bazı iplikleri kesilerek üzerine çeşitli ajurların işlendiği ve motif kenarlarının susmalarla zenginleştirildiği bir tekniktir” (Köklü, 2002:180).

Bilişsel Davranış: “Bilgilerle ve bilgilerden doğan zihin yetenekleri ile ilgili öğrenilmiş davranışlardır” (Turgut, 1983:5).

Birman: İpek iplikle dokunan parlak sık dokunuşlu dökümlü bir kumaştır (Türk Dil Kurumu).

Devinişsel Davranış: “Kas ve zihin eşgüdümü ile oluşan öğrenilmiş davranışlardır” (Doğan, 1982:81).

Duygusal Davranış: “Bireyin ilgilerini, tutumlarını, akademik özgüvenini, güdü düzeyleri gibi duygusal özellik ve eğilimlerini kapsayan davranışlardır” (Senemoğlu, 2004:403).

Eğitim Durumu: “Hedef davranışları öğrenciye kazandırmak için gerekli uyarıcıların düzenlenip işe koşulması” (Sönmez, 2004:127).

Gergef: İşlemelerde kullanılan dört ayaklı dikdörtgen çerçeve biçiminde islenecek örtünün boyutlarına göre ayarlanabilen bir tür kasnak (Barışta, 1999, s.210).

Hedef: “Yetiştirdiğimiz insanda bulunmasını uygun gördüğümüz eğitim yoluyla kazandırılabilir nitelikteki istendik özelliklerdir” (Ertürk, 1972:24).

İbrişim: Çok bükümlü iplikle dokunmuş bir çeşit ince kumaş (Türk Dil Kurumu).

İşleme: İpek, yün, keten, pamuk, metal vb. iplikler kullanarak, çeşitli iğneler ve uygulama biçimleri aracılığıyla; keçe, deri, dokuma vb. üzerine yapılan bezemelere işleme denir (Barışta, 1995:1).

Krep: Çok bükümlü iplikle dokunmuş bir çeşit ince kumaş (Türk Dil Kurumu).

Öğrenme: “Büyüme ve vücutta oluşan geçici değişmelere atfedilmeyecek, yaşantı ürünü olarak meydana gelen davranışta ya da potansiyel davranıştaki nispeten kalıcı izli davranıştır”(Senemoğlu, 2004:88).

Öğretim: “İçsel bir süreç ve ürün olan öğrenmeyi destekleyen ve sağlayan dışsal olayların planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecidir” (Senemoğlu, 2004:397).

Öğretim programı: “Belli bir öğretim basamağındaki sınıflarda okutulacak derslerin, amaçlarını, içeriğini, süresini, eğitim yaşantılarını ve değerlendirme süreçlerini kapsayan çalışmalardır” (Tan, 2005:409).

Patiska: Çoğu pamuktan dokunmuş sık ve düzgün bez, hasse, hasa (Türk Dil Kurumu).

Terilen: Yapay polyester lifleri veya ipliği, tergal (Türk Dil Kurumu).

1.9 İlgili Araştırmalar

ÇETİNKAYA, Z.(2007); “Hesap işi iğne tekniklerini EOS-Compucon programına uyarlayarak bilgisayarlı nakış makinelerinde uygulanmasına ilişkin öğretim programı hazırlanması” konulu yüksek lisans tezi Geleneksel Türk Nakışlarından Hesap İşini araştırmak, Bilgisayar Destekli Nakış Makineleri için piyasada yaygın olarak kullanılan EOS- Compucon Nakış Desen Sistemi ile Hesap İşi desen kalıbı hazırlamak ve EOS- Compucon Nakış Desen Sistemi ile desen hazırlama programı önerisi hazırlama amacıyla çalışılmıştır. Araştırmada Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Prof. Ülker Muncuk Müzesi’nde bulunan 99 adet Hesap İşü ürün incelenmiştir. Müzedeki Hesap İşü Ürünlerden elde edilen verilerin yorumları yapılmıştır. Araştırmada EOS- Compucon nakış desen programı ile Hesap işi bilgisayarda tekniğine uygun olarak hazırlanmış, EOS-Compucon Nakış Desen Programı ile Hesap İşü öğretim programı önerisi hazırlanmıştır.

CENGİZ, D.(2007); “Artvin ili, Ardanuç ilçesinde Yapılan Oyaların Öğretim Programı Önerisi” adlı yüksek lisans tezinde oyaların tarihi gelişimi, bugünkü durumu, yapılış amaçlarını ve bu ürünün teknik özelliklerini belirlemek ve oyaların yozlaşmadan teknik özellikleri bozulmadan aktarılmasını sağlamak amacıyla bir öğretim programı önerisi hazırlanmıştır Araştırmada yörede yapılan oyaların teknik özellikleri kullanılan renkler, bezeme konuları, kullanılan araç ve gereçler, kompozisyon özellikleri ve kolalama çeşitlerine yönelik yirmi sorudan oluşan bir anket hazırlanmıştır. Ardanuç ilçesinde oya yapan 25 bireye bu anket uygulanmıştır. Artvin ili, Ardanuç ilçesinde yapılan oyalar incelenerek tığ oyası, mekik oyası, firkete oyası ve iğne oyasından oluşan 50 adet ürün seçilmiş bu ürünlerin fotoğrafları çekilerek belgelendirilmiş ve ürünlerden elde edilen sonuçlar bilgi formuna yazılmıştır. Anket formu ve bilgi formundan elde edilen verilerin yorumları yapılmıştır. Araştırmada yörede yapılan oyalara yönelik bir öğretim programı önerisi hazırlanmıştır.

ERCAN, F.(2007); “Halk Eğitimi Merkezlerinde Uygulanan El Nakışı Kurs Programına İlişkin Hazırlanan Antep İşi Öğretim Programının Etkililiğinin Saptanması” konulu çalışmada Antep işi tekniği ile ilgili literatür taraması yapılmıştır. Tarama sonucunda; Antep işi işleme tekniğinin gelişimi, kullanılan araç-gereçler, desen ve kumaş özelliği ve işleme teknikleri saptanarak analizleri yapılmıştır. Öğretim programının hedef ve hedef davranışları belirlendikten sonra ünite düzenleme çizelgesi hazırlanarak, öğretim programı oluşturulmuştur. Hazırlanan öğretim programının uygulanmış, bilgi testi ve akademik benlik kavramı ölçeği; öğretim programı başında ve program sonunda ön test-son test olarak uygulanmıştır. Süreç değerlendirme ve Ürün değerlendirme ölçekleri, öğretim programı süresince araştırmacı ve iki öğretmen tarafından gözlem yapılarak değerlendirilmiştir.

KARATAŞ, S.(2008); “ Şanlıurfa İli Birecik Yöresinde Yapılan Antep İşine İlişkin Öğretim Programının Hazırlanması ve Etkililiğinin Saptanması “ konulu yüksek lisans tezinde 40 bireye 21 soruluk anket uygulanmıştır. Antep işi tekniği ile yapılmış 23 adet ürün incelenmiş ve hazırlanan bilgi formuna işlenmiştir. Öğretim programının hedef ve davranışları belirlenmiş ve öğretim programı hazırlanmıştır. Bilgi ve işlem yapıları doğrultusunda ölçme araçları geliştirilmiş, uzman görüşü alınarak 12 kursiyere uygulanmış ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır. Hazırlanan öğretim programının uygulanmış, bilgi testi ve akademik benlik kavramı ölçeği; öğretim programı başında ve program sonunda ön test-son test olarak uygulanmıştır. Süreç değerlendirme ve Ürün değerlendirme ölçekleri, öğretim programı süresince araştırmacı ve iki öğretmen tarafından gözlem yapılarak değerlendirilmiştir.

ÖZCAN, F.(2000); Özcan,” Antep İşi ” konulu makalesinde Kenan Özbel’e atıfta bulunarak 19.yy başlarında müteşebbislerden bazılarının Antep’te bulunan Amerikan Koleji’nin eğitim ekibi aracılığı ile birçok işlerin Amerika’ya gönderilmesini sağladıklarını bildirmiştir.

BÖLÜM II

SANAT, EL SANATLARI, İŞLEME

2.1 Sanat

Sanat, insanoğlunun milyonlarca yıla varan uzun geçmişi içinde yontma taş ve mağara resimleri ile başlamış, Neolitik çağın basit ama zarif biçimleri ile çalışılmıştır. Sepetlerinden, çanak çömleğine kadar kusursuz güzellikteki sanat eserlerine ve günümüzün modern sanat anlayışına kadar uzanmıştır (Atay, 1997:29).

Sanat; insanoğlunun güzele ve güzelliklere olan ilgisinden ortaya çıkmış ve insanlık tarihi kadar eski bir olgudur. İnsanlığın bu güne kadar geçirmiş olduğu evreleri öğrenmede önemli bir yere sahip olan sanat; belirli bir çevredeki; belirli bir çağdaki, belirli bir topluluğun kendine has biçim ile anlatma tarzı, o topluluğun kendini temsil etme değeri olarak da tanımlanabilir.

Sanat kavramı gerek tanımı, gerek kapsamı, gerekse sınıflandırılması açılarından tarihsel gelişimi içinde çağ ve yere göre değişik yorumlara uğramıştır. Belirli dönem ve toplumların dünya görüşleri uyarınca içerikleşen bu yorumlar, günümüze özgü geniş ve toleranslı bilimsel ve sanatsal anlayışın etkisinde sanat kavramını geniş bir paydaya bağlamaktadır. Bu da birçok çalışmayı sanat kelimesi ile nitelemeye yol açmaktadır (Öztürk, 1995:126).

Sanat; şuur altında yatan değerlerin yaratıcısı değil, uyandırıcı ve coşturucudur. Sanat eserleri ahlak, zaman ve mekan ile değişen değer hükümlerini de kapsayan kültür unsurudur. Bir sanat eseri estetik değeri yanında onu meydana getiren insanların içinde yaşadığı ulusun zekasını, felsefesini, ruh ve isteklerini yansıtan bir eserdir. Estetik belirleyicilik, önsözlük, zeka, açıklık, canlılık, yaratıcılık, birlik, bütünlük, insanlık gibi kişilik duygularını en iyi ve en güçlü biçimde üstünde taşıyan Türk sanatı, bütün Dünya Sanatlarının önünde gelir (Baltacıoğlu,1971:35–36).

2.2 El Sanatları

El sanatları; halkın zevk, duygu, düşünce ve yaşam tarzlarını, sanat etkinliklerini geçmişten günümüze, günümüzden geleceğe aktaran önemli maddi kültür varlıkları arasında yer almaktadır. El sanatları; Türk Folklorunun devamlılığında biçim, desen, kompozisyon, renk ve kimi zamanda teknik açıdan yöresel ve geleneksel özellikler taşıması, geleneksel kullanım alanlarının bulunması yönünden etkilidir (Kaya,1990:3).

İnsanoğlunun varolduğu tarihten günümüze kadar uygarlıklar, el sanatları ile iç içe yaşamışlar ve yaşamaktadırlar. Genel anlamda düşünülürse insan; yiyecek, barınma, avlanma, giyecek, süslenme, eğlence gibi gereksinimlerini el sanatlarından ve onun ürünlerinden yararlanarak karşılamışlardır. Toplum yaşamının kendisi olan üretim biçimlerinden kaynaklanan el sanatlar, aynı zamanda kültürel birer olgudur (Köklü,2002:1).

2.3 İşleme

Geleneksel Türk el sanatları çeşitlilik açısından geniş bir yelpazeye sahiptir. Çeyiz geleneği nedeniyle yoğun biçimde uygulanan işleme (nakış) de bunlardan birisidir.

İpek, yün, keten, pamuk, metal vb. iplikler kullanarak, çeşitli iğneler ve uygulama biçimleri aracılığıyla; keçe, deri, dokuma vb. üzerine yapılan bezemelere işleme denir (Barışta, 1995:1). İşleme; pamuk, keten, yün, ipek, altın ve gümüş tellerin bir iğneye geçirilerek, o iğneyi kumaşa batırıp, öbür tarafına çıkarmak ve tekrar batırıp yüz tarafa geçirilerek yapılan işlemdir (Sain, 1975:10). Diğer bir tanımlama ile işleme; çeşitli dokuma, deri ve keçe üzerine iğne veya tığ gibi özel araçlarla elde veya makinede, çeşitli iplikler kullanılarak (ipek, yün, sim, rafya vb.) oluşturulan bezemedir (Markaloğlu, 2004:5).

2.4 İşlemenin Tarihçesi

Doğanın değişik iklim koşullarına karşı kendini koruma zorunluluğu duyan insanoğlu önceleri hayvan kürkleri ve ağaç yaprakları ile örtünmüştür. Daha sonra örtünecekleri parçaları birbirine tutturma gereksinimi duymuş, iğneyi bulmuşlardır (Eronç, 1984:3). Parçaları birbirine tutturma işleminin dekoratif olarak yapılmaya başlanması ile nakışın temelleri atılmıştır.

1071 yılında Anadolu'ya gelen Türkler; bu yeni çevrede zengin bir Anadolu işlemeciliği ile karşılaşmışlardır. Kemik, obsidyen bizler, deliciler aracılığıyla dikme işlemine neolitik dönemde başlanıldığı, kalkolitik dönemde metal çuvaldızlar kullanılarak işlemler yapıldığı belirlenmiştir. Anadolu'da işleme Truva, Dorak gibi şehirlerde serpilmiş Asur, Hitit, Frig, Urartu, Yunan, Roma gibi devletler aracılığıyla geliştirilmiş, Koptlar tarafından beslenmiştir. Türkler, eski Anadolu uygarlıklarından kaynaklanan Hristiyan kültürü ile gelişmiş Bizans ve Ermeni işlemeciliği ile süregelen Anadolu işlemeciliğinin ulaştığı zengin ortamın içine girmişlerdir (Barışta, 1995:3).

Türk boylarının Anadolu'ya gelmeden önce Asya'da yaşadıkları yörelerde yaptıkları ve çevrelerinde bulunan kültürlerle gelişen işlemler Anadolu Türk işleme sanatının tarihsel uzantısının diğer bölümünü oluşturur (Barışta, 1995:5).

Beylikler ve imparatorluğa geçiş dönemlerinden günümüze ulaşan somut işleme örnekleri yok denecek kadar azdır. 16. yüzyılda Fatih Sultan Mehmet döneminde işlemecilik gelişme sürecine girmiştir (Barışta, 1995:20).

2.5 Osmanlı Döneminde İşlemenin Tarihçesi

Türk işlemeciliğinin Osmanlı İmparatorluk dönemine ait birçok örneği bulunmakla beraber Fatih Sultan Mehmet'ten sonra Türk işlemlerini kronolojik bir düzen içinde incelemek olasıdır (Barışta, 1995:21).

16. yüzyılda dönemin kaliteli kumaşlarını ve gereçlerini işlemlerle bezeyen ustaların zaman zaman sanatçı düzeyine ulaştığı, anti-natüralist, konstrüktivist ve non-

figüratif olarak nitelendirilebilecek aktarımlarda bilinçli bir biçimde iğne seçimi yaptıkları gözlenmektedir. Yüzeysel pesent, pesent, hesap iğnesi, slav iğnesi gibi sayılarak yapılan ve sert, kesik, basit geometrik çizgilere uyum sağlayan iğnelerin yoğunluğu bu anlayıştan kaynaklanmaktadır. Yüzeysel pesent ve pesentin ana iğne olarak uygulandığı dikkati çekmektedir (Barışta, 1995:22).

Bu yüzyılda yapılan işlemlerin konuları arasında, nar çiçeği, karanfil, zambak, sümbül, yaban gülü, rozet çiçeği, enginar yaprağı, çınar yaprağı, kozalak gibi bezemeler, kuş, ejder, kuzu gibi figürler dikkat çeker. Enginar yaprakları ile çerçevelenmiş çiçeklerden oluşan bezemeler yaygındır. Buna karşın figürlü bezemelerden kaçınıldığı gözlenmektedir. Yıldız, altıgen, madalyon, geçmeli örgü gibi geometrik biçimler, çintemani gibi geometrik biçimlerden oluşturulmuş nesne değerleri olan geometrik bezemeler ile kufi, nesih yazı türleri ilgi çeken seçimlerdir (Barışta, 1995:22). İşlemeciler doğadaki ürünleri detaylardan ayıklamış, birbiri üzerine yerleştirilmiş birbirini tamamlayan üçgen, daire, yarım daire gibi geometrik biçimlerden meydana gelen kalıplara aktarmışlardır. Böylece dallar ve çintemani motifleriyle dolgulu yapraklar, farklı çiçeklerden oluşan göbeklerle dolgulu bitkiler, yaban gülü ile ejder gibi bileşimlerle yepyeni bir doğa yaratmışlardır (Barışta, 1995:25).

16. yüzyılda işlemedeki biçimler domates kırmızısı, mercan rengi, kiremit rengi, yakut rengi, pembe, boncuk mavisi, mavi, sabun yeşili, türbe yeşili, turkuvaz, beyaz, sarı, sütlü kahverengi, kahverengi, siyah, sarı ve beyaz simle renklendirilmiştir (Barışta, 1995:26).

17. yüzyılda, önceki yüzyılda rastlanılan türler arasında çok ince işlenmiş, iki yüzü aynı görüntüyü veren kavuk örtülerinin baş süsü niteliğine büründüğü, mendillerin çevreye dönüştüğü görülür. Bu dönemde uygulanan iğne tekniklerinde artış olmuştur. İşlemlerde sarhoş bacağı, Girit iğnesi, kordon tutturma, Romanya atması, Buhara atması, Maraş işi iğneleri, kordon yürütme, yüzeysel pesent, pesent, hesap iğnesi, Slav iğnesi, goblen iğnesi, kum iğnesi, sarma, hasır iğne, balıksırtı, civankaşı, ajur, aplike, boncuk işi tekniklerine rastlanmaktadır (Barışta, 1995:38).

Konular arasına küpe, ful, bahar dalı, çarkıfelek gibi çiçeklerle artış gösteren bitkisel bezemelerde selvi ve hurma ağacı gibi yeni motifler eklenmiştir. Enginar

yaprakları ve nar gibi bitkiler daha az kullanılmış lale, gül, nar çiçeği gibi motifler tercih edilmiştir. Vazo, ibrik, kandil gibi nesneler; kemer, sütun gibi mimari elemanlar da işlemede kullanılmıştır. Geometrik bezeme ve yazı giderek azalmış, örtü kenarlarını süsleyici bir niteliğe bürünmüştür (Barışta, 1995:39).

Bu dönemde çiçekleri ve yaprakları hafif “C” kıvrımlı dallar çevresinde toplamışlar ve zaman zaman sarmaşıklar oluşturmuşlardır. Dalına göre daha büyük tutulan çiçekleri ve yaprakları bir zemine bağlamışlar, bir mekan içine oturtmuşlardır (Barışta, 1995:41).

17. yüzyılda kullanılan renkler ise; mercan rengi, domates kırmızısı, yakut rengi, pembe, açık mercan rengi, kırmızı, güvez, mavi, boncuk mavisi, kobalt mavisi, yeşil, sabun yeşili, türbe yeşili, sarı, acı sarı, yavruağzı, gül kurusu, beyaz, beyaz sim, sarı sim, krem, bej, sütlü kahverengi, kahverengi, taba ve siyahtır (Barışta, 1995:42).

18. yüzyıldan kalan çocuk entarisi ve beşik örtüsü gibi ürünler çocuklara verilen önemin arttığını göstermektedir. Bu dönemde; pesent, hesap iğnesi, muşabak, sarma, hasır iğne, sap işi, balık sırtı, ilme (tambur işi), Çin iğnesi, Buhara atması, kordon tutturma, Maraş işi, tel kırma, aplike, metal plaka aplike teknikleri uygulanmıştır (Barışta, 1995:52).

Bu yüzyılın konuları arasına boru çiçekleri gibi yeni çiçekler eklenmiş, sümbül ve bahar dalları ile zenginleştirilmiş gül dalları beğeni görmüş, selvi gibi uzun gövdeli ağaçların yanı sıra yuvarlak gövdeli ve çiçek açmış ağaç türleri seçilmiştir. Çintemani motifleri giderek kaybolmuştur. Yazı türleri ise giderek yaygınlaşmıştır. Fiyonklarla bağlanmış çiçek buketleri, tabakta meyveler ve ağaçlar arasına serpiştirilmiş çadırlar, çiçekler ilgi çekmektedir (Barışta, 1995:53).

Bu dönem işlemlerinde kullanılan renkler, mercan rengi, kiremit rengi, pembe, açık pembe, güvez, yakut rengi, sıklaamen, ametist moru, eflatun, mavi, boncuk mavisi, lacivert, camgöbeği, yeşil, sabun yeşili, türbe yeşili, sarı, kavuniçi, turuncu, yavruağzı, gül kurusu, beyaz, beyaz sim, sarı sim, sütlü kahverengi, kahverengi, taba ve siyahtır. Bu yüzyılda renkler tonlarıyla kullanılmıştır (Barışta, 1995:57).

19. yüzyılda işlemecilik profesyonel ustalar kadar amatörler arasında da yaygınlaşmıştır. Bu dönemde özellikle yollu dokumalar, pamuklu atlas, kadife, mermerşahi, havlu türü kumaşlar çok yaygındır. Önceki yüzyıllarda uygulanan iğne tekniklerinin yanı sıra tohum işi, anavata, ciğerdeldi, Jakobyen atması, pul işi, geçme işi, goblen iğnesi, ajur, susma, mercimek ajur bileşimleriyle Antep işi gibi yeni iğne seçimleri söz konusudur. En yaygın teknikler Maraş işi çeşitlemeleri, kordon tutturma, ilme (tambur işi) ve sarmadır. Kenarları makine dikişi ile temizlenmiş bir grup işleme, dikiş makinesinin bu dönemde devreye girdiğini göstermektedir (Barışta, 1995:68).

Bu yüzyılda, önceki dönemlerde kullanılan gül dalı, çarkıfelek, selvi gibi motiflerin yanı sıra mine, orkide, sarmaşık gülü, leylak, başak, asma yaprağı, defne yaprağı, kavun, karpuz, fındık, salkım söğüt, çam ağacı gibi yeni türler işlemlerde uygulanmıştır. Sepet, kama, yelken, kayık, havuz, kuyu, ev gibi konular; kuş, at, balık, şahmeran ve benzeri figürler ve portreler işlenmiştir.

19. yüzyılda işlemlerde kullanılan renk sayısı oldukça artmıştır. Mercan rengi, kiremit rengi, domates kırmızısı, pembe, yakut rengi, koyu pembe, kurmay rengi, kırmızı, bordo, sıklamen, ametist moru, leylak rengi, eflatun, mor, mavi, koyu mavi, boncuk mavisi, çivit mavisi, lacivert, turkuaz, cam göbeği, ördek başı yeşili, yeşil, sabun yeşili, türbe yeşili, nefti, fıstık yeşili, filizi, tirşe, zeytin yeşili, yağ yeşili, sarı, açık sarı, koyu sarı, acı sarı, hardal sarısı, kayısı rengi, kavuniçi, turuncu, yavruağzı, gül kurusu, pişmiş ayva rengi, beyaz, sarı ve beyaz sim rengi, kahverengi, sütlü kahverengi, taba, siyah ve gri işlemlerde kullanılmıştır (Barışta, 1995:77).

20. yüzyılın ilk çeyreğinde işleme sanatında bir duraklama göze çarpmaktadır. Bu dönemde pamuklu ipliğin çoğaldığı görülmektedir. Fransız düğümü, rokoko, anavata gibi iğne teknikleri ağırlık kazanmış, makine dikişi ve makineyle yapılan zincir işi uygulamaları artış göstermiş, Antep işi ve sarma, yüzeysel sarma, kordon tutturma, sim sıkma, sim yürütme, tel kırma ve kanaviçe tekniklerine sık rastlanır hale gelmiştir (Barışta, 1995:90).

Çiçek, meyve, yaprak, ağaç, kuş, şahmeran, at, kelebek, deve gibi motiflerin yanı sıra insan figürüne, gemi, kandil, kama ve mimari biçimlere işlemlerde yer

verilmiştir. Zaman zaman karma konularla resim sanatına yaklaşmışlardır (Barışta, 1995:91).

19. yüzyıla kadar devam eden Türk işleme sanatının renk ve kompozisyon bakımından en parlak dönemi 16. ve 18. yüzyıl arasındır. Osmanlı Devleti'nin geçirdiği duraklama devri sonu, çöküntüyle beraber Türk toplumunun bu alandaki yaratıcı gücünün sarsıntıya uğradığı ve XIX. yüzyıla doğru daha zayıf eserler verildiği görülmektedir (Sain, 1975:11).

2.6 Cumhuriyet Döneminde İşlemenin Tarihçesi

Osmanlı İmparatorluğu, I. Dünya Savaşı sonunda çökmüş, Kurtuluş Savaşı ve verilen zorlu mücadeleler sonunda 1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulmuştur. Cumhuriyetin ilanından 25-30 yıl sonrasında Anadolu'da sanayileşmenin etkileri görülmeye başlanmış, el sanatlarının türü ve yapımı hızla azalmıştır (Aktan, 1989:6).

Cumhuriyet dönemi işlemlerde yazılı bezemelerin çok az sayıda kullanıldığı, bitkisel bezemelerden; çeşitli çiçek, yaprak,ağaç ve meyvelerin kullanıldığı görülmektedir. Cumhuriyet döneminde yeni bir üslup gelişmemiş Batıda ve Osmanlı döneminde yapılmış işlerin kopya edildiği görülmektedir (Barışta, 1984:27).

Geleneksel Türk el sanatlarına yönelik ilk çalışmalar, bir çok örneğin toplanarak bir müze oluşturulması fikriyle başlamış ve 1924 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir komisyon kurulmuştur. Komisyonun çalışmaları sonucu Anadolu'dan eserler toplanmış ve bu eserler üzerinde bilimsel incelemeler yapılarak 1925 yılında "Ankara Etnografya Müzesi" kurulmuştur (Öztürk, 1994:24-25).

1935 yılında İstanbul, Beyoğlu'nda açılan Akşam Kız Sanat Okulunun Müdürü Sayı Ayşe Ege, eski işlemlerimizi değerlendirmek için öğrencilerin sandıklarındaki çevrelerini derleyip bir sergi açmıştır. Bu sergi İstanbul'da toplanan Dünya Kadınlar Birliği Kongresine rastlamış ve bugünkü gelişmenin de başlangıcı olmuştur (Sain, 1975:10).

Günümüze kadar el sanatlarını yaşatan ve yayılmasını sağlayan en önemli kurumlardan birisi, 1934 yılında kurulan ve üç yıl süre ile eğitim veren Kız Teknik Öğretmen Okuludur.

Bütün dünyada 20. yüzyıl teknolojisinin gelişimine paralel olarak hızla ilerleyen makine işlemeciliği, el işlemeciliğinin gerilemesine neden olmuştur. Ancak her gün biraz daha azalan el işlemeciliğinin değeri o oranda artmaktadır (Eronç, 1984:5).

Günümüzde işleme, bir yandan geleneksel yollarla yapılmakta diğer yandan çeşitli eğitim-öğretim kurumlarının programlarında yer almakta ve gelecek nesillere ulaşmasına katkı sağlanmaktadır. Ülkemizde öğretim programlarında işlemenin yer aldığı örgün eğitim kurumları; Gazi ve Selçuk Üniversiteleri Mesleki Eğitim Fakülteleri, Kız Meslek Liseleri, Kız Teknik Liseleri, Anadolu Kız Meslek Liseleri, Çok Programlı Liselerdir. Yaygın eğitim kurumları ise; Halk Eğitim Merkezleri ve Pratik Kız Sanat Okullarıdır.

2.7 İşlemenin Toplum Yaşamındaki Yeri ve Önemi

İnsanlar yerleştikleri yerlere en sade ve basitinden, en karmaşık ve gösterişlisine kadar el sanatlarını ve bu sanatlara ilişkin kültürünü de birlikte taşımıştır.

Bu nedendir ki bir milletin kültür ve kişiliğinin en canlı belgelerinden sayılan el sanatlarının; asırlar boyu toplumun yaşayışı, zevk, sanat anlayışı ve el becerisi ile bütünleşerek insanın iç dünyasının derinliklerinden eserlerine incelikle aksettiği görülmektedir.

Türklerin güzel sanatlar düzeyine çıkarmış olduğu Türk İşlemeciliği, el sanatları içinde önemli bir yeri bulunmaktadır. Günümüzde ise bu sanat dalının ürünleri yerli ve yabancı ülkelerin müzelerinde ve özel koleksiyonlarda yer almaktadır.”(Köklü, 2002:4-5).

İşlemeler, birçok yöremizde devam eden hediye verme, çeyiz hazırlama, çeyiz serme, sünnet düğünü gibi yollarla yayılarak güncelliğini korumaktadır. Geleneklerimiz gereği çeyizlerde önemli bir yer tutan işleme, günlük yaşantımızda da kullandığımız birçok eşyanın üzerinde yer almaktadır.

İşleme sanatı ülkemizin, sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda başta olmak üzere önemli bir yeri ve birçok yararı bulunmaktadır.

Çeşitli işlemler değişik yörelerde daha fazla uygulanmış ve uygulanmaktadır. Bu nedenle bazı işlemlerin isimleri Maraş İşi, Bartın İşi, Antep İşi gibi yörelerle beraber anılmaktadır.

İşlemler, uygulanış şekillerine göre dört grupta incelenir.

1. Kumaşın iplikleri sayılarak uygulanan işlemler (Düz hesap iğnesi, verev hesap iğnesi, mürver, v.b.)
2. Kumaşa çizerek uygulanan işlemler (Şekline göre pesent v.b.)
3. Kumaşın iplikleri kapatılarak uygulanan işlemler (Sarma, Aplike v.b.)
4. Kumaşın iplikleri kesilerek ve çekilerek uygulanan işlemler (Antep ajurları, Kesme ve çekme ajurlar, Beyaz iş, Kesme işi) (Çırakoğlu, 1995:2)

2.8 Geleneksel Türk işleme teknikleri;

Hesap işi, Türk işi, Antep işi (Ajurlar), Dival işi (Maraş işi), Bartın işi (Tel kırma), Oyalar, Aplike, Buldan işi (Suzeni) olarak isimlendirilebilir.

2.8.1 Antep İşi

İnsanoğlu, var olmaya başladığı tarihten itibaren ve var olmayı sürdürdüğü sürece el sanatları ile iç içe yaşamıştır. Yiyecek, barınma, avlanma, giyecek, süslenme ve eğlence gibi tüm ihtiyaçlarını gidermede el sanatlarından yararlanılmıştır. Bu ihtiyaçların karşılanmasından doğan el sanatları, aynı zamanda kültürel bir olgudur. İnsanların ihtiyacını karşılayacak her çeşit eşyayı bezemek arzusu ile işleme sanatı

oluşmuştur. İnsanoğlunun, iki parçayı birbirine ekleme, düz dikişi bile dekoratif şekilde yapma fikri ile gelişmiş bir sanattır (Köklü,2002).

Türk kadını çadırından sarayına kadar her yerde ve her zaman evini güzelleştirmek, ihtiyaçlarını karşılama ve hayat mücadelesiyle erkeğinin yanında iktisadi bakımdan yer almak için, elinin emeğini ve ruhunun inceliğini el sanatlarına koymuş ve bu emekten daima şeref duymuştur (Özcan,2000;Özbel,IX s.4). Nakış işlemek her sınıf aile kızları ve kadınları için aynı derecede önemli olmuştur. Genç kızların kendi çeyizlerine yaptıkları nakışlar ile evlenmeye hak kazanmış gözü ile bakılırdı. Halen Antep’te çeyiz serme gününde, gelin kızın Antep işi yatak örtüsü varsa, çeyiz görmeye gelenlere etli yemek ikram edilir, eğer yoksa sıradan bir yemek verilir(Özcan,2000)

“İpek, yün, keten, pamuk, metal vb. iplikler kullanılarak, çeşitli iğneler ve uygulama biçimleri aracılığıyla; keçe, deri, dokuma vb. üzerine yapılan bezemelere işleme denir” (Barışta,1995:1). Barışta, bu tanımıyla beraber dokumayı oluşturan iplikler üzerinde yapılan temel işlemlerdeki sistem doğrultusunda, işlemede uygulama biçimlerini beş ana gruba ayırmaktadır;

- Dokuma iplikleri üzerinde yürütülen iğneler.
- Dokuma iplikleri çekilerek yapılan iğneler.
- Dokumanın iplikleri kesilerek yapılan iğneler.
- Dokumanın üzeri kapatılarak yapılan iğneler.
- Dokuma iplikleri bağlanarak yapılan iğneler.

Dokumanın iplikleri kesilerek yapılan iğne tekniği olan Antep işi, kumaşın iplikleri sayılarak oluşturulan fon içinde, belli motif özellikleri dikkate alınarak bazı en ve boy ipliklerinin kesilip çekilmesi ile kalan ipliklerin üzerine çalışılan ajurlardan ve susmalarla zenginleştirilen bir işleme tekniğidir.

Köklü; Antep işini, İplikleri sayılarak ve belli motif özellikleri dikkate alınıp bazı iplikleri kesilerek üzerine çeşitli ajurların işlendiği ve motif kenarlarının susmalarla zenginleştirildiği bir teknik olarak tanımlamaktadır (Köklü, 2002:180).

Dokumanın iplikleri kesilerek yapılan iğne teknikleri ile işlenen dokuma yüzeyleri oyma etkisi taşımaktadır (Barışta,1997; Köklü,2002). Antep işi ilk olarak

Gaziantep İli ve çevresinde yapılmıştır (Özbaş,1964; Korkusuz,1976; Özdiler,1990; Köklü,2002).

Antep işinde motifler yapılmadan önce hesap işi antıkası, susma, ince sarma ve muşabak iğneleri kullanılarak motif kenarlarının pekiştirilmesi gerekir (Korkusuz,1976:299).

Fon (zemin); kare, dikdörtgen, eşkenar dörtgen, ya da yaprak ve benzeri şekillerde yapılabilir. Kenar düz iplik ise, antika; yuvarlak ise sarma yapılır. Antikanın makine dikişleri dış tarafa getirilir ve genellikle üç iplikten yapılır. Fon ajur özelliğine göre; bir kesip bir bırakarak, iki kesip iki bırakarak, bir kesip iki bırakarak, iki kesip iki bırakarak ve bir kesip üç bırakarak yapılır (Tuğtaş,1994:107).

İşlemelerin kız meslek liselerinde yapılmakta olan teknik özelliği ile yöre halkı tarafından yapılmakta olan teknikte de bazı farklılıklar vardır. Yörede, eğitim kurumlarında farklı olarak kumaş ipliği sayılmayan, genelde ipek kumaşlar üzerine uygulanmaktadır. Yapan kişi, göz kararı olarak kumaş ipliklerini kesici bir aletle kesip, kumaşın karşı tarafından kesilen bu iplikler çekilir. Yöresel adıyla tel çekme işlemi bu şekilde yapıldıktan sonra başka bir usta işlemesini hatta bir başkası motif yerleştirmesini yaparak ekip çalışmasıyla işlemleri tamamlarlar. İşlemlerin tek kişi tarafından yapılması mümkün olmakla birlikte seri üretim amacıyla ekip çalışmasıyla da yapılmaktadır.(Ergün,1991:151)

Günümüzde hala, çeyiz yapma, boş zamanları değerlendirme ve kazanç elde etme amacıyla sürdürülen geleneksel bir işlememiz olan Antep işi tekniği Gaziantep yöresinde yaygın olarak yapılmaya devam edilmektedir. “En ve boy ipliği eşit kalınlıkta her tür kumaşa yapılabilen Antep işi Gaziantep Yöresi’nde farklı bir kesme tekniği ile ipliği sayılamayan kumaşlar üzerine de yapılabilir” (Baykasoğlu,2006:30).

Bu yöre kadınlarının sonsuz sabır, beceri ve zevki ile meydana getirdiği Antep işi işlemlerimizi zaman zaman sahiplenmek isteyenler çıkmıştır. Ancak bu işlemleri yapan Gaziantep dışında hiçbir yöre yoktur. Bazı çeşitlerini uygulayanlar varsa da tek yönlüdür ve yine Antep işi diye uygulanmaktadır. Maraş, Nizip, Kilis gibi çevre vilayet ve ilçelere de Gaziantep’ten gittiği gerçeğini kimse saptıramaz.

Delik işi Antep işi değildir;

Antep işini delik işi diye tanımlayanlar da var. Gaziantep'te delik işi diye beyaz iş tekniğinde kesilip kolberlerle işlenen işleme çeşidine denir. Bu işleme Gaziantep'te çokça yapıldığı için Antep işini delik işiyle karıştıranlar oluyor. Antep işinin delik işiyle karıştırılmaması gerekir.

Daha önce sadece elde işlenen nakışlar 1923'te ayaklı makinenin Gaziantep'e gelmesiyle makinede nakış işleme başlamıştır. İstanbul'a gidip makinede nakış işleme tekniklerini öğrenen Osman Raif Kutlar Gaziantep'te ilk nakış kursunu açmıştır. Bu işleme öğrenildikten sonra beyaz iş tekniğine Gaziantepli delik işi ismini takmıştır.

2.8.2 Antep İş'i'nin Ticaretinin Yapılması

İngiliz Charles White “ Three Years in Constantinople or Domestic Manner of the Turks in 1844” adlı eserinde Anadolu gezilerini anlatmak yerine canlı bir kesit sunar. Kentin günlük yaşamını büyük bir ilgi ve sevgiyle anlatır. Defalarca işlemelerden bahseder. Koku satıcıları, ayakkabıcılar ve işlemecileri anlattığı bölümde, “Yağlık Çarşısı” nı anar. Bu çarşıda işleme satan tüccarı iş işlemek üzere köylerde ve boğaz içinde kadın tuttuklarını belirtir (Özcan,2000; Ulla Tber, 1994, s.14-19). Bilindiği gibi çeyiz eşyaları mecburiyet duyulmadıkça elden çıkarılmazdı. Böyle bir vaziyet karşısında elden çıkarılmış olanlara karşı talepler oluşmuş ve bunun sonucunda işlemeyi geçim aracı yapan işçiler meydana çıkmıştır. Bu müteşebbislerden bazıları Antep'te bulunan Amerikan Koleji'nin eğitim ekibi aracılığı ile birçok işlerin Amerika'ya gönderilmesini de temin etmiş oluyorlardı. Zamanın zevkine uygun bir işleme tekniğini bu parçalar üzerinde bulunması doğal olarak ilgiyi artırmış ve işlemelerin yapımı süreklilik kazanmıştır (Özcan,2000;Özbel, XVII, s.5).

2.8.3 Kırsal Kesimde Yapılan İşlemeler

Kırsal kesimde daha çok erkek giyiminde kullanılmış olan işlemelere Antep işinin atasıdır diyebiliriz. Bu işlemler damat elbisesinin, içlik, köyneklerin kol ve yakası, tuman ayağı, terlik gibi yerlerinde kullanılırdı. Eskiden giyim eşyalarının en değerlisi damat elbisesiydi. Çünkü kırsal kesimde çok küçük yaşta nişanlanan genç kızın damat adayı için kendi elleriyle yaptığı bir işlemeydi. Uzun sürede ve çok emek verilerek yapılan bu işleme örneğinin manevi değeri daha büyüktü.

Bu giyim tarzı yörede yazı köyleri ve dere köyleri arasında tam bir benzerlik gösterir, işlemlerin kadın giyimine uygulanması sadece dere köylerinde görülürdü. Yazı köyleri daha çok hububat üreten bölgelerdir. Dere köyleri sulı tarım yapar. Bağ bahçe ile uğraşır. Kırsal kesimde yapılan bu işlemler daha çok susma (ipek işi) ağırlıklıdır. Beyaz pamuk dokuma kumaş üzerine beyaz iplikle işlenmiş işlemler çoğunluktadır. Renkli iplikle işlemler için iplikler nar kabuğu ve cevizin yeşil kabuğu ile boyanarak sarının çeşitli tonları elde edilirdi. İşlemler bu ipliklerle yapılırdı.

Bu işlemler sandıklardan çıkıp folklor oyunlarında kullanılmaktadır. Bu kıyafetleri kullananlar kalmadığı için işlemleri yapan kızlarda kalmamıştır. Kırsal kesimden birçok kadından alınan bilgi “Ben gençliğimde çok işledim, kirpi oku ile ciğerdeldi yapardım.” demişlerdir.

Kırsal kesimde işleme çeşitlerinden ciğerdeldide, iplik takip edilir, kirpi oku ile kumaş delinir ve sargısı yapılırdı. Şehir merkezinde, tel çekilerek belirlenen bölgeler sarılarak ciğerdeldi işlenirdi. Bu farklılık dikkat çekicidir.

2.8.4 Şehirde Kadın Giyiminde Antep İşi

Eski örneklerde şehirde Antep işi daha çok kadın giysilerinde görülürdü. O dönemde kullanılan pamuklu kumaş çeşitleri; poplin, patiska, kahke bezidir. İpekli kumaş çeşitleri; birman, mongol, krepe demur, havayan, ham ipek dokuması gibi çeşitli kumaşlar kullanılmıştır. Pamuklu dokumalarda iplik, ipek dokuma türlerinde ibrişim ve ipek kullanılarak Antep işi işlenmiştir.

Eski işlemler yıllarca sandıklarda saklanarak günümüze ulaşmıştır. Bugün bile göz kamaştırıcı güzelliğini korumakta olan bu işlemler elimizdeki en önemli belgelerdir. Kadın giysilerinden iç gömlek (kombinezon), gecelik, külot paçaları, ayak bağı (çorap gibi kullanılır), dolak (namaz başörtüsü) gibi eşyalarda Antep işi görülür. Gelinlik olarak giyilen bindallı üzerinden giyilen maşlah Antep işinin kadın giyimindeki en önemli parçasıdır.

2.8.5 Kullanım Eşyalarında Antep İşi

Giyim eşyalarının yanında Antep işinin uygulandığı eşyalar; bohça köşeleri, meşefe sargısı (havlu sargısı), yastık kenarları, tandır örtüsü ve mahramadır. Mahrama misafire havlu tutan genç kızın koluna attığı ve üzerine havlu koyduğu bir örtüdür. Şehirde erkekler için dört köşe işlemeli mendil (yağlık), fes örtüsü, uçkur ve tuman ayaklarında Antep işi görülür.

Antep işi, oda takımları, yatak takımları, yemek takımları, mutfak takımları, dekoratif ev süslemelerinde, elbise, bluz, ceket yelek gibi dış giyim süslemelerinde, gecelik, sabahlık, kombinezon gibi iç giyim süslemelerinde uygulanır (Köylüoğlu, 1994:10).

1878’de Amerikan Hastanesi’nden Madam Shepard bir gün yolda Antep işi işlemeli bir parça bulup hastaneye götürüp “ Bu nedir?” diye sormuş. Antep işini bilenler, bunun yerli halkın kız çeyizi için hazırladığı eşyalara yaptığı bir tür işleme olduğunu söylemişler. Antep işinin zarafeti Madam Shepard’ı hayran bırakmış. Bu işlemleri ticari amaçla kullanmayı düşünmüş. Kumaşı, ipliği, gergefi hazırlayıp atölyeyi kurmuş ancak nakışı işleyecek eleman bulamamış. Hemşire yetiştirme okulundaki öğrencileri bu işlemleri öğrenmeleri için görevlendirmiş ancak yerli halk öğretmemiş. Ustaca bir plan hazırlayıp “Antep işi bilen kadın hastalar atölyede bu işi işleyerek borçlarını ödesin” diye bir yol göstermiştir. Bu arada da hemşire adaylarının bu işlemeyi öğrenmelerini sağlamıştır. Antep halkı bu atölyede işlenen işlemleri beğenmediği için “o işlemler gereksiz hastane işi” demişlerdir. İşte bu cümleden yola çıkarak Antep işinin hastane kanalıyla Gaziantep’e geldiğini düşünenler olmuşsa da bizim elimizdeki sandıklardan çıkan işlemler belge olarak bu yanlış düşüncüyü çürütmeye yeterlidir (Köylüoğlu, 2008:104).

2.8.6 Günümüzde Antep İşi

Günümüzde Antep işi evlerde, atölyelerde, eğitim kurumlarında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında, belediyelerde düzenlenen kurslarda üretilmektedir. Antep işi giyim-kuşam ve ev tekstili bütün ürünlere uygulanabilir. Çeyiz geleneğinin dışında turizme yönelik hediyelik ürünler üretilmesi, ulusal, uluslar arası ve yurt dışı fuarlarında sergileme faaliyetlerinin yapılması hem ülke ekonomisine önemli ölçüde katkı sağlayacaktır hem de Antep işinin gelişmesinde ve dünya pazarlarına açılmasında önemli bir rol oynayacaktır.

Anadolu Geleneksel Türk El Sanatları ürünlerini, 2004 yılı sonlarında Yunanistan'da sergilemek ve satışa sunmak üzere programına alan "Ladin Fuarcılık" şirketi, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi ile işbirliği yolunu seçmiş ve ilgili bakanlıklarla da toplantılar yaparak koordineli çalışma ortamı sağlama konusunu sadece öneri olmaktan çıkarmış, uygulamaya koymuştur (Tuğtaş, 2004:64).

Benzer bir örnek, Nallıhan iğne oyalarını, sistemli ve planlı bir üretimi, birkaç girişimci kadının kurduğu "Anonim Şirket" üyeleri gerçekleştirmiştir. Üretilen iğne oyalarını Ankara'da Vehbi Koç Araştırma Merkezi (VEKAM) desteğinde sergilenmiştir (Tuğtaş, 2004:64).

Bunun gibi bir örnekte Gaziantep'te kurulan " Üniversiteli Kadınlar Derneği" üyeleri tarafından gerçekleştirilmiştir. Antep işini turizme yönelik ev tekstil ürünleri üzerine uygulayarak sergilenmektedirler. (Ek-8 dernek tarafından yapılan ürünler.)

Bu girişimler üniversitelere, kamu kurum ve kuruluşlarına, yerel yönetimlere, özel girişimcilere, büyük iş adamlarına ve şirketlere örnek olursa, bu ülkede yaşayan her kuruluşun, kendi alanında etkinliklerde bulunmak suretiyle, turizme, ev ekonomisine, ülke ekonomisine katkı sağlaması el sanatlarımızın gelişmesinde ve dünya pazarlarına açılmasında son derece önemli bir rol oynamış olacaktır (Tuğtaş, 2004:64).

2.8.7 Antep İşinde Kullanılan Araçlar

2.8.7.1 İğne

Dikiş dikmek ve işleme yapmak için kullanılan ucu sivri, baş tarafında ipliğin geçmesi için deliği bulunan çelikten yapılmış araçtır ve kullanıldığı yere göre de isim alır. İpliğin zedelenmemesi için başı gövdeye nazaran daha geniştir. İnce ve uzun olmalıdır.

2.8.7.2 Nakış Makası

İki ucu sivri ve keskin ve 8–9 cm büyüklüğündedir Kıvrık uçlu ve düz uçlu olanları vardır. Kıvrık uçlu olanlarla ince nakışların kumaşlarının ve ipliklerinin kesilmesinde kullanılır.

2.8.7.3 Kasnak

İç içe geçen iki çemberden oluşan bir araçtır. İşleme yapılacak kumaşı germek için kullanılır. Ahşap ve plastik olanları vardır

2.8.7.4 Gergef

Kumaşın gerilmesi için kullanılan dikdörtgen şeklinde, dört adet ince uzun tahta, iki yan bezi, dört adet çivi veya vidadan oluşan araçtır. Büyük işlemlerde kullanılır.

2.8.7.5 Ütü

Kumaşların yüzeylerini ısı ve basınç yardımıyla buruşukluklarını gidermek, net ve güzel bir görünüm sağlamak amacıyla kullanılan metal araçtır. Ütü seçerken tabanının kaygan olması, çabuk ısınıp geç soğuması, ısının aynı ayarda kalmasına dikkat edilmelidir. Çelik tabanlı, geniş ve sivri uçlu ütüler tercih edilmelidir.

2.8.7.6 Ütü Masası

Ütü masası, ütülemenin rahatça yapılabileceği büyüklükte olmalı. Masanın üzeri keçe veya eski battaniye geçirilerek iki kat temiz kumaş ile kaplanmalıdır (patiska, Amerikan kumaş).

2.8.7.7 Ütü Bezi

Ütülenen ürününe net bir görünüm sağlamak,kumaşın parlamasını önlemek için kullanılan beyaz pamuklu kumaştır (mermerşahi,tülbent).

2.8.7.8 Su Kabı

Ütü bezini ıslatmak için kullanılır.

2.8.7.9 Cetvel

Ölçü alma işlerinde kullanılır. Cetvel daha çok desen hazırlama, mezur kumaş hazırlama aşamasında kullanılır.

2.8.8 Antep İşinde Kullanılan Gereçler

2.8.8.1 Kumaşlar

Antep işi tekniği, ipliği sayılabilen en ve boy iplikleri eşit dokunmuş düz yüzeyli tüm kumaşlar üzerine uygulanabilir. Düzgün, en ve boy iplikleri eşit dokunmuş, ipliği sayılabilen ve çekilebilen kumaşlar kullanılabilir. Bu kumaşlar ipek olup Birman ve Mongol adıyla anılmaktadır. Antep işinde tercih edilen kumaşların Bursa'dan getirtildiği söylenmektedir (KALE, 2001:50) Bunlar; pamuklu, ipekli, yünlü, sentetik, keten kumaşlardır. Örneğin; Terilen, Yerel dokumalar, Yün tela, Krepdemor, Ödemiş ipeği, İpek, Ham ipek, Bursa keteni, Ödemiş keten, Şile bezi, Jorjet vb. kumaşlar.

2.8.8.2 İplikler

Antep İşinde; pamuk, ipek, madensel iplikler kullanılır. Pürüzsüz, parlak, naylon olmayan, ipekli ve pamuklu iplikler kullanılır. Bunlar; Koton, Moline, Pamukaki, Nakış İpi, Çamaşır İpekleri, Floş, Kordenetler, Sim vb. iplikler.

2.8.8.3 Kalemler

Desenin çizimi ya da kumaşa geçirilmesinde kullanılır. Kurşun kalemler sertli derecelerine göre değişiklik gösterir. (A) yumuşak, (B) orta yumuşak, (H) sert kalemlerdir.

2.8.8.4 Milimetrik Kâğıt

1 mm.lik kareler halinde hazırlanmıştır. Antep işinde desenin kumaşa sayılarak geçirilmesinde kullanılır.

2.8.8.5 Silgi

Yazılmış ve çizilmiş şeyleri silmeye yarayan kauçuk bir maddedir. Desen çizme esnasında kullanılır.

2.8.9 Antep İşı Yapımında Kullanılan Teknikler

Antep işinde iplik çekilen kısımlara; mercimek, örümcek, kartopu, ciğerdeldi, cemelyan ve benzeri ajurlar işlenir. Ajur dışında kalan kısımlara “susma” adındaki sarmalar yapılır. Antep’te saptanan susma ve ajurların sayısı “yüz on” civarındadır (Özcan,2000;Özbaş, 1964, s.1). Kız Sanat Enstitüleriyle, akşam sanat okullarının verimli faaliyeti diğer nakışlarda olduğu gibi Antep işi üzerinde de tesirini göstermiştir. Yeni bir anlayışla bu işin üzerinde gerekli çalışmaların bir neticesi olarak susma motiflerinin miktarı eskileriyle beraber 150’yi bulmuş ve ajurların çeşidi de 100’ü geçmiştir (Özcan,2000;Özbel XVII.s.5).

2.8.9.1 Mercimek Ajuru

İpliklerin eşit sayıda kesilip bırakılarak yapıldığı bir ajur çeşididir. Mercimek ajuru, zemin sarılırken aynı anda yapılabilirdiği gibi zemin sarılıp tamamlandıktan sonrada yapılabilir. Sadece mercimek ajuru ile motif oluşturulup uygulama yapılabilirdiği gibi diğer ajurlar ve yardımcı tekniklerle beraber kullanılarak çeşitli uygulamalar yapılabilir.

2.8.9.2 Ciğerdeldi

Bu ajur çeşidinde bırakılan iplik sayısı kesilen iplik sayısından daha fazladır. Zemin sarılırken aynı anda verev olarak ciğerdeldi ajuru yapılır, geniş zeminlerde uygulanır. Sadece ciğerdeldi ajuruyla ürün oluşturulabilirdiği gibi diğer ajurlarla beraber de kullanılabilir.

2.8.9.3 Cemelyan

Cemelyan ajurunda bırakılan iplik sayısı kesilen iplik sayısından daha fazladır yapılaş özelliği ciğerdeldi ajurunda olduğu gibi verev olarak ve zemin sarma ile aynı anda uygulanır. Geniş alanlarda uygulanır.

2.8.9.4 Örümcek

Bu ajur tekniğinde kesilen iplik sayısı bırakılan iplik sayısından fazladır desen özelliğine göre antika sayısı belirlenir. İplik kesildikten sonra zemin sarılır ve atkî ipleri atılır. Tek başına motif oluşturulabildiği gibi bazı desenlerde diğer ajurlarla beraber kullanılır.

2.8.9.5 Çitime

Çitime ajur tekniğinde kesilen iplik sayısı bırakılan iplik sayısından daha fazladır. Zemin sarıldıktan sonra atkî iplerinin atılması ve atılan ipliklerin üzerinin sarılmasıyla oluşur. Geniş zeminlerde ve geometrik desenlerde uygulanır. Çitime ajuru çoğunlukla badem ajuru ile beraber kullanılır.

2.8.9.6 Badem

Bu teknikte kesilen iplik sayısı bırakılan iplik sayısından daha çok olup, zemin sarıldıktan sonra atkî iplikleri atılır ve ipliklerin üzerinin sarılmasıyla badem ajuru oluşur. Çitime ajuruyla beraber kullanıldığı gibi tek başına da kullanılabilir. Geniş zeminlerde ve geometrik desenlerde uygulanır.

2.8.9.7 Kartopu

Kartopu ajurunda da kesilen iplik sayısı bırakılan iplik sayısından fazladır, desen özelliğine göre antika sayısı belirlenir. Zemin sarıldıktan sonra atkî iplikleri atılır ve kartopu ajuru çalışılır. Örümcek ajuruyla benzer bir tekniktir.

GAZİANTEP İLİNİN ÖZELLİKLERİ

2.9.1 Gaziantep'in Tarihçesi

Gaziantep tarihinin oluşumunda ve niteliğinde yer unsurunun önemi büyüktür. Bölgenin ilk uygarlıklarının doğduğu Mezopotamya ve Akdeniz arasında bulunuşu güneyden ve Akdeniz den doğuya, kuzeye ve batıya giden yolların kavşağında oluşu, uygarlık tarihine ve bu güne yön vermiştir. Bu nedenle Gaziantep tarih öncesi çağlardan beri insan topluluklarına yerleşme sahası ve uğrak yeri olmuştur. Tarihi ipek yolunun da buradan geçmiş olması ilin önemini ve canlılığını devamlı olarak korumasını sağlamıştır.

Gaziantep'in tarih devirleri Kalkolitik, Paleolitik, Neolitik dönemleri, Tunç çağı, Hitit, Med, Asur, Pers, İskender, Selefkoslar, Roma ve Bizans, İslam-Arap ve İslam-Türk devirleri olarak sıralanabilir. Bu dönemlerin izlerini günümüzde de açık bir şekilde görmek mümkündür.

Bir süre Babil İmparatorluğunun egemenliği altında kalan Gaziantep M.Ö. 1700 yılında Hitit devletinin bir kenti olmuştur.

Gaziantep ve çevresi M.Ö. 700 -546 yılları arasında Asur, Med ve Pers İmparatorluklarının yönetimine girmiştir.

Büyük İskender'in Pers devletinin yıkılmasından sonra Romalıların egemenliği altında kalmıştır. M.S. 636 yılına kadar Bizans İmparatorluğu egemenliği altında kalmıştır.

1071 Malazgirt zaferinden sonra Süleyman Şah 1084 yılında Gaziantep ve yöresinin kesin olarak fethederek buradan Selçuklu İmparatorluğuna bağlı bir Türk devleti kurmuştur. 1270 yılında Moğolların istilasını ile yıkılan kent daha sonra

Dulkadiroğlularının (1339) ve Meml klerin (1471) eline geçmiştir. 20 Ağustos 1516 yılında Yavuz Sultan Selim Han Gaziantep’e gelerek   gün konaklamıştır. Meml klere karşı 1516 yılında elde edilen Mercidabık zaferi ile Gaziantep şehri ve evresi Osmanlı İmparatorluğunun yönetimine girmiştir. Uzun yıllar Osmanlı yönetiminde kalan Gaziantep’te o dönemden kalma çok sayıda camii, medrese, mescid, han, kervansaray ve hamam yapılmış kent aynı zamanda, üretim ticaret ve el sanatları yönünden ilerlemiştir. 1641 ve 1671 yıllarında yöreyi iki kez ziyaret eden Evliya elebi burada 22 mahalle, 8 bin ev, 100 kadar camii, medrese, han, hamam ve bedesten olduğunu anlatır.

Gaziantep adının kaynağı: Gaziantep şehri adını tarihin derinliklerinden sıfatını Milli Mücadeledeki  nl  savunmasından almıştır. Eskiden Ayıntap adıyla yazılır ise de Antep, Antap, Entep olarak kullanılmıştır.

Ayıntap adı ilk defa Urfalı Mateous’un M.952-1136 ve papaz Grior’un 1136-1162 yıllarına ilişkin zeylinde geçmiştir. Mateous 1224 ve Grigor 1155 yılları olaylarından bahsederken bu adı kullanmıştır.

Bundan sonra 1299 yılında  len Yakut Amevi’nin Mucem-Elbuldan adlı Coğrafya l gatinde geçmektedir. Tarihi kenttaşımız Ayniye izafe edilen bir rivayet vardır.

Gaziantep’in eski ve asıl adı Kala-i Fusus’dur. Buranın kötü bir hakimi varmış bir çok uygunsuz işler yaptıktan sonra ettiklerine pişman olmuştur. Tövbe eylemiş. Adı Ayni olduğundan halk “Ayni Tövbe etti” demiştir. Bundan ötürü şehrin adı “Ayni Tövbe” Ayıntap olmuştur.

2.9.2 Gaziantep’in Coğrafi Durumu

Gaziantep topraklarının %28’i ovalarla %52’si dağlarla %18’i plato ve geri kalan %2’si yaylalarla kaplıdır.

Yüzyıllardan beri coğrafi konum olarak önemini koruyan Gaziantep ili Akdeniz bölgesi ile Güneydoğu Anadolu Bölgesinin birleştiği noktada yer almaktadır. Güney kesiminde Suriye ile sınır ili olan Gaziantep’in büyük bir bölümü Güneydoğu Anadolu

Bölgesinin batı kesiminde yer almaktadır. Gaziantep doğuda Şanlıurfa'nın Birecik ve Halfeti, kuzeydoğuda Adıyaman'ın Besni ilçesi, Kuzeyde Kahramanmaraş'ın Pazarcık, batıda ise Adana'nın Bahçe, Osmaniye ve Hatay'ın Hassa ilçesinin sınırları ile çevrilidir.

Gaziantep toprakları 36 derece 28 dk ve 38 derece 01 dk doğu boylamları ile 36 derece 38 dk ve 37 derece 32 dk kuzey enlemleri arasında yer alır. Gaziantep'in yüzölçümü 7642 km² dir. İlimiz bu alanda Türkiye topraklarının %1'ini kapsamaktadır il merkezinin deniz seviyesinden yüksekliği 850 m olmakla beraber 250 m ile 1250 m rakımları arasındadır. Yüzey alanının %52'si dağlar, %27'si ovalar kaplamaktadır. İlimizin doğu kesimindeki topraklar 500-700 m yükseklikteki platolar halindedir. Güney ve doğuya doğru yüksekliği giderek azalan bu ovalar bir çok akarsu vadileriyle yer alarak az çok tepelik bir görünüm almıştır.

2.9.3 Gaziantep'in Nüfusu

2000 yılı Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre Şehitkâmil ilçemizin toplam nüfusu 412.575 olup bunun 356.701'i ilçe merkezinde 55.874'ü ise belde ve köylerde yaşamaktadır. Nüfus artış oranı %20.6 'dır.

Gaziantep çevre illerden ve köylerden göç alan bir şehirdir. Bunda en büyük faktör sanayisinin bu denli gelişmiş olmasından kaynaklanır.

2.9.4 Gaziantep El Sanatları

2.9.4.1 Antep Kilimciliği

Antep kilimleri bilinen diğer Anadolu Kilimlerinden tezgah, şekil, dokunuş biçimleri ve nakışları yönünden çok farklıdır. Antep kilimlerinin bilinen çeşitleri: Baklava dilimleri, Habbap ayağı, Kuş Kanadı, Zincir Göbek, Dirsek göbek, Pençe Göbek, Çarkı felek, Parmak göbek, Atom Göbek(1945 sonrası dokunan bir kilim adı).

Antep kilimlerinin hammaddesi öküz, deve ve at tüyü, koyun yünü ve keçi kıllarıdır. Siyah, felhani, mavi yeşil boya, cehre sarısı, ceviz kabuğu, cevizi boz, soğan kabuğu, sumak yaprağı Antep kilimlerinde kullanılan ilkel boyalardan birkaçıdır. Genelde 69 cm eninde 260 cm boyunda dokunan Antep Kilimlerinde motifler şöyle

sıralanabilir: Çizgi, nokta ve daireden ibaret motifler, Sembolik motifler, hayvan motifleri, geometrik motifler, Bitki motifleri, İdografik bir manası olan motifler (dağ, ev vs.) Kilimin yalnız el tezgahlarında imal edildiği ve bu işkolunun çok canlı olduğu devirlerde Gaziantep'te 7000 civarında el tezgahının faaliyette olduğu, 1960'larda bu sayının 100-150 'ye düştüğü saptanmıştır.

2.9.4.2 Kutnuculuk

Tarihi bir değeri olan kutnu bezi dokumacılığı, Türkiye'de yalnız Gaziantep'te dokunan ipekli bir dokuma türüdür. Ham maddesi; floş (suni ipek) ve pamuk ipliği olan ve tamamen el tezgahlarında dokunan kutnu kumaşı değişik şekillerde dokunmaktadır. Geçmiş çok eskilere dayanan kutnuculuk; dünyada basma sanatı yokken, çeşitli boyalara defalarca batırılarak, kendisine has renk ve motifler verilerek yapılan bir dokumadır.

Kutnu kumaşı önceleri Halep, Hama ve Humus'ta üretilip, Anadolu Pazarına sunulurdu. Daha sonra bu ipekli dokumalar Gaziantep il merkezi ile ilçe ve köylerinde de üreilmeye başlandı. Kutnu kumaşı, yöresel bir kıyafet olarak kullanıldığı gibi, çeşitli aksesuar, turistik giysi, çanta, terlik, perdelik kumaş ve milli kıyafet olarak da kullanılmaktadır.

2.9.4.3 Bakırcılık

Gaziantep bakır işlemeciliğinin tarihi çok eskilere dayanmaktadır. Bakır eşya, bakırdan ve pirinç diye tabir edilen bakır ve çinkonun karışımından elde edilen maddeden işlenerek yapılır. Antep bakır işleminin özelliği, tek parça olarak imal edilmesidir. Yani lehim ya da benzeri bir yolla birleştirme yapılmasıdır. Ev mutfak ve süs eşyası olarak kullanılan el işlemesi bakır mamullerinin işlenmesinde çakma ve çizme diye bilinen basit işleme yönteminin dışında; sadece ilimizde yapılan bir başka yöntem daha vardır. Bir çekiç ve bir çelik kalemle işleme yapılan bu işleme yönteminde bir tek parçanın işlenmesi haftalarca hatta aylarca sürmektedir. Gaziantep'te imal edilen işleme bakır mamulleri tamamen el emeği, göz nuru ile yapılmakta, çekiçle kalem dışında hiçbir alet kullanılmamaktadır.

2.9.4.4 Antep İşi El İşlemesi

Antep işi, beyaz kumaş üzerine iplik sayılarak ve çekilerek yapılır. Çekilmiş ipliklerin sarılması ve örölmesi ile ajurlar tamamlanır. Antep işlerinin hangi yıllarda başladığı kesin olarak bilinmemekle birlikte 1850'lerde ilk olarak Gaziantep'in köylerinde erkeklerin başlarına giydikleri terliklerin motiflerinin, şehirde daha ince kumaşlara işlendiği bilinmektedir. Bazı söylentilere göre de Gaziantep'te yaşayan azınlıklar tarafından yapılmış ve Avrupa piyasalarına sürölmüştür. Antep işi, ilk defa Antep ve çevresinde ev hanımları tarafından yapıldığı için bu adla adlandırılmıştır. İşlemelerin eski Türk işleme karakterini taşıması bu işlerin yerli halk tarafından yapıldığını göstermektedir.

Antep işi beyaz kumaş üzerine, beyaz, sarı, krem rengi ipliklerle çeşitli susma ve ajurlarla süslenerek işlenmektedir. Bu nedenle beyaz işler grubuna dahil edilmiştir. Günümüzde işleme tekniği bozulmadan sim, renkli iplikler ve yardımcı nakış iğneleri kullanılarak çok güzel işlemeler yapılmaktadır. Antep işinin iki temel unsuru susma ve ajurdur. Susma; kumaş ipliğinin sayılarak kumaşa işlenmesi, ajur; kumaşta başlıklar yaratması için kumaş ipliklerinin kesilerek çekilmesidir. Antep işinin ajurları arasında örümcek yuvası, düz çitime, verev çitime, filtreli çitime ve örümcekli çitime türleri vardır. (www.kulturturizm.gov.tr)

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli; evren örneklem, veri toplama tekniği ve analizi açıklanmıştır.

3.1 Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada iş analizine dayalı betimsel bir yöntem kullanılmıştır. Konu ile ilgili literatür taraması yapılmıştır.

3.2 Evren

Bu araştırmanın evrenini Gaziantep İlinde yapılan Antep işi oluşturmuştur.

3.3 Örneklem

Bu araştırmanın örneklemine Gaziantep İlinde yapılan Antep işinin teknik özelliklerini temsil edecek 50 adet ürün oluşturmuştur.

3.4 Verilerin Toplanması ve Analizi

Gaziantep İlinde yapılan Antep işinin incelenmesinde bilgi formu kullanılmıştır. Yörede yapılan Antep İşi'nin teknik özelliklerini, Antep İşi'nde kullanılan renk, kompozisyon, kullanılan araç-gereçlerini belirlemek amacı ile Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Öğretim görevlilerinden alınan uzman görüşü doğrultusunda bilgi formu hazırlanmıştır. Yörede yapılan ürünlerde farklı model ve kompozisyon özelliklerine dikkat edilerek Antep İşi'ni temsil edecek 50 ürün seçilmiştir. Bu ürünlerin fotoğrafları çekilerek belgelendirilmiş ve bilgi formlarına gereken bilgiler kaydedilmiştir. Buradan elde edilen bilgiler araştırmanın bulgular bölümünde verilmiştir.

Öğretim programı analizi için genel hedef saptanıp, bu programın uygulanacağı bireylerde bulunması gereken ön koşul davranışlar belirlenmiştir. Antep İşi öğretim programı önerisi için bilişsel, devinişsel, duyuşsal hedefler belirlenip, hedefleri tanımlayan davranışlar, bu hedefleri gerçekleştirmek için gerekli olan bilgi listesi, bilgi yaprakları, işlem listesi, işlem yaprakları, alışkanlık, tutum ve değerler listesi hazırlanmıştır. Öğretim programının uygulanması için gereken süre, öğrenci sayısı, kullanılacak öğretim yöntemleri ve fiziksel ortam özellikleri belirlenmiştir. Zamanlama çizelgesi hazırlanarak verilecek konular haftalara bölünmüştür. Antep İşi öğretim programının değerlendirilebilmesi için bilişsel, devinişsel, duyuşsal davranışları ölçme araçları hazırlanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Antep Yöresinde bulunan Antep İşi ürünlerine ilişkin bilgiler ve yorumları tablolarda verilmiştir.

4.1 Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerine İlişkin Bilgiler ve Yorumlar

Tablo 1. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürün Türlerinin Dağılımı

ÜRÜNÜN TÜRÜ	İŞLEME	
	n	%
Sehpa Örtüsü	24	48
Mendil	10	20
Kare Örtü	6	12
Gecelik	4	8
Mevlüt Örtüsü	2	4
Dikdörtgen Örtü	1	2
Şal	1	2
Bebek Şapkası	1	2
Damat Şalvarı	1	2
TOPLAM	50	100

Tablo 1 incelendiğinde ürünlerin yarıya yakınının (% 48'inin) sehpa örtüsü, %20'sinin mendil, %12'sinin kare örtü, %8'inin gecelik, %4'ünün mevlüt örtüsü, %2'sinin dikdörtgen örtü, şal, bebek şapkası ve damat şalvarı olduğu belirlenmiştir.

Tablodan elde edilen sonuçlara göre, Antep işi ürünlerin büyük çoğunluğunu sehpa örtüsü, mendil ve kare örtü oluşturmaktadır.

Antep işi tekniği çok emek ve zaman isteyen bir teknik olduğu için insanların yaptıkları işi sergilemek amacıyla sehpa örtüsü, mendil ve kare örtü ağırlıklı ürünler ürettikleri düşünülmektedir.

Tablo 2. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerin Yapılış Tarihinin Dağılımı

ÜRÜNÜN YAPILIŞ TARİHİ	İŞLEME	
	n	%
1980-2000 yılları arası	22	44
1900-1980 yılları arası	12	24
2000-2007 yılları arası	10	20
1800-1890 yılları arası	6	12
TOPLAM	50	100

Tablo 2 incelendiğinde yörede yapılan oyaların %44'ü 1980-2000 yılları arası, %24'ü 1900-1980 yılları arası, %20'si 2000-2007 yılları arası, %12'si 1800-1890 yılları arasında yapıldığı belirlenmiştir.

Tablodan elde edilen sonuçlara göre Antep işinin en çok 1980-2000 yılları arasında yapıldığı görülmektedir. Bunun nedeninin ise yörede Antep işinin seçilmesinde genç bireylerden yararlanılması olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerde Kullanılan Kumaşların Dağılımı

KULLANILAN KUMAŞLAR	ÜRÜN	
	n	%
Birman	31	62
Bursa Keteni	7	14
Pamuklu Dokuma	6	12
Krepdemur	5	10
Ödemiş İpeği	1	2
TOPLAM	50	100

Tablo 3 incelendiğinde yörede Antep işi ürünlerde kullanılan kumaşların %62'sinin birman, %14'ünün bursa keteni,%12'sinin pamuklu dokuma,%10'unun krepdemur,%2'sinin ödemiş ipeği olduğu belirlenmiştir.

Tablodan elde edilen sonuçlara göre, yörede Antep işi yapımında kullanılan kumaş türlerinin yarıdan fazlasının birman olduğu anlaşılmaktadır. Bunun nedenin ise; birman kumaşının kendine özgü estetikliği ve hafif parlaklığı sayesinde yapılan işlemeyi güzel göstermesi olduğu düşünülmektedir.

Tablo 4. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerde Kullanılan Renklerin Dağılımı

KULLANILAN RENKLER	ÜRÜN	
	n	%
Krem	35	70
Beyaz	15	30
TOPLAM	50	100

Tablo 4 incelendiğinde yörede Antep işi ürünlerde kullanılan renklerin %70'inin krem, %30'unun beyaz olduğu belirlenmiştir.

Tablodan elde edilen sonuçlara göre, yörede Antep işi ürünlerde kullanılan renklerin yarısından fazlasını krem olduğu anlaşılmıştır. Bunun nedenin ise; genelde yörede daha önceden yapılan işlemlerin tekrar yapılması ve geçmişten beri Antep işin krem rengi kumaşlara daha çok yapılmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 5. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerin İşleminde Kullanılan İpliklerin Dağılımı

KULLANILAN İPLİKLER	İŞLEMEDE	
	n	%
İbrişim	41	82
Çamaşır İpeği	9	18
TOPLAM	50	100

Tablo 5 incelendiğinde yörede Antep işi ürünlerde kullanılan ipliklerin %82'sini ibrişim, %18'ini çamaşır ipeği olduğu belirlenmiştir.

Tablodan elde edilen sonuçlara göre, yörede Antep işi yapımında kullanılan ipliklerin çoğunun ibrişim olduğu belirlenmiştir. Bunun nedeninin ise; yörede en çok mercimek ajurunun yapılması ve bu ajur tekniğinde eskiden beri daha çok ibrişim ipliğinin tercih edilmesi olduğu sanılmaktadır.

Tablo 6. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerin İşlemesinde Kullanılan Renklerin Dağılımı

KULLANILAN RENKLER	İŞLEMEDE	
	n	%
Krem	34	68
Beyaz	15	30
Sarı	1	2
TOPLAM	50	100

Tablo 6 incelendiğinde yörede Antep işi ürünlerin işlemesinde kullanılan renklerin %68'inin krem, %30'unun beyaz, %2'sinin sarı olduğu belirlenmiştir.

Tablolardan elde edilen sonuçlara göre, yörede Antep işi ürünlerin işlemesinde kullanılan renklerin yarısından fazlasının krem olduğu anlaşılmıştır. Bunun nedeninin ise; genelde yörede daha önceden yapılan işlemlerin tekrar yapılması ve geçmişten beri Antep işinin krem rengi kumaşlara daha çok yapılmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 7. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşı Ürünlerin Kenar Temizlemesinde Kullanılan Renklerin Dağılımı

KULLANILAN RENKLER	KENAR TEMİZLEMEDE	
	n	%
Krem	35	70
Beyaz	15	30
TOPLAM	50	100

Tablo 7 incelendiğinde yörede Antep işi ürünlerin kenar temizlemesinde kullanılan renklerin %70'inin krem, %30'unun beyaz olduğu belirlenmiştir.

Tablodan elde edilen sonuçlara göre, ürünlerin yarıdan fazlasının kenar temizlenmesinde krem rengi kullanılmıştır.

Kumaşlar krem rengi olduğu için krem renginin kenar temizlemede de en çok kullanılan renk olduğu düşünülmektedir.

Tablo 8. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerin İşlemesinde Kullanılan Tekniklerin Dağılımı

KULLANILAN TEKNİKLER	İŞLEMEDE		
	n	%	
ab	27	54	
ah	5	10	a-Mercimek
bcd	3	6	b-Çitime
bc	2	4	c-Kartopu
abc	1	2	d-Ciğerdeldi
abd	1	2	e-Zemin sarma
abh	1	2	f-Cemelyan
bc	1	2	g-Badem
be	1	2	h-Susma
bcd	1	2	ı-Örümcek
c	1	2	
cd	1	2	
d	1	2	
dh	1	2	
cdgh	1	2	
abcefg	1	2	
1	1	2	
TOPLAM	50	100	

Tablo 8 incelendiğinde yörede Antep işi ürünlerde kullanılan tekniklerin %54'ünde mercimek ve çitime, %10'unda mercimek ve susma %6'sında çitime, kartopu ve ciğerdeldi, %4'ünde çitime ve kartopu tekniklerinin uygulandığı belirlenmiştir.

Tablodan elde edilen sonuçlara göre, yörede Antep işi ile yapılan ürünlerin çoğunda mercimek ajuru ve çitime tekniğinin uygulandığı gözlenmektedir. Bunun sebebi ise; daha önceden yapılan ürünlerin tekrar yapılmasından ve yörede mercimek ajuru ile yapılan işlemlerin daha çok beğenilmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 9. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerin Kenar Temizlemede Kullanılan Tekniklerin Dağılımı

KENAR TEMİZLEME TEKNİKLERİ	n	%
Kenar kıvrırma antika ile	15	30
Kenar kıvrırma çekme ajur ile	15	30
Kenar kıvrırma tığ oyası ile	7	14
Rişliyö ile	7	14
Kenar kıvrırma mekik oyası ile	3	6
Kenar kıvrırma iğne oyası ile	2	4
Kenar kıvrırma susma ile	1	2
TOPLAM	50	100

Tablo 9 incelendiğinde yörede Antep işi ürünlerin kenar temizlemede kullanılan tekniklerin %30'unda antika ile kenar kıvrırma, %30'unda çekme ajur ile kenar kıvrırma %14'ünün tığ oyası ile kenar kıvrırma,%14'ünün rişliyö ile %6'sının mekik oyası ile kenar kıvrırma, %4'ünün iğne oyası ile kenar kıvrırma, %2'sinin susma ile kenar kıvrırma tekniklerinin uygulandığı belirlenmiştir.

Tablodan elde edilen sonuçlara göre, yörede Antep işi ile uğraşan bireylerin genelinde kenar temizleme tekniği olarak kenar kıvrırma, antika ve çekme ajur tekniklerini kullandıkları belirlenmiştir.

Tablo 10. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerde Kullanılan Bezeme Konularının Dağılımı

BEZEME KONULARI	İŞLEMEDE		
	n	%	
h	21	42	a-Geometrik bezeme
a	19	38	b-Bitkisel bezeme
bd	4	8	c- Nesneli bezeme
d	3	6	d-Figürlü bezeme
ab	2	4	
abd	1	2	
TOPLAM	50	100	

Tablo 10 incelendiğinde yörede Antep işi ile yapılan ürünlerde kullanılan bezeme konularının %42'sinin geometrik bezeme, %38'inin bitkisel bezeme, %8'inin bitkisel ve figürlü bezeme, %6'sının sadece figürlü bezeme, %4'ünün geometrik ve bitkisel bezeme, %2'sinin geometrik, bitkisel ve figürlü bezeme olduğu belirlenmiştir.

Tablodan elde edilen sonuçlara göre, yörede Antep işi ile yapılan ürünlerde kullanılan bezeme konularının çoğunun geometrik bezeme ile yapıldığı görülmektedir. Bunun nedeni ise; geometrik bezemelerin daha önce yapılan ürünlerde çok kullanılması ve Antep işinin genelde geometrik desenlere daha kolay uygulanabilmesinden dolayı olduğu sanılmaktadır.

Tablo 11. Antep Yöresinde Bulunan Antep İşi Ürünlerde Kullanılan Kompozisyon Özelliklerinin Dağılımı

KOMPOZİSYON ÖZELLİKLERİ	İŞLEMEDE	
	n	%
c	23	46
b	11	22
a	7	14
d	3	6
ac	2	4
ab	1	2
ad	1	2
cd	1	2
abc	1	2
TOPLAM	50	100

a-Düzgün sıralamalı kompozisyon
b-Atlamalı sıralamalı kompozisyon
c- Bağlantılı sıralamalı kompozisyon
d-Simetrik
e- Asimetrik

Tablo 11 incelendiğinde yörede Antep işi ile yapılan ürünlerin %46'sının sadece bağlantılı sıralamalı kompozisyon, %22'sinin sadece atlamalı sıralamalı kompozisyon, %14'ünün sadece düzgün sıralamalı kompozisyon, %6'sının sadece simetrik, %4'ünün düzgün ve bağlantılı sıralamalı, %2'sinin düzgün ve atlamalı sıralamalı, %2'sinin bağlantılı sıralamalı ve simetrik, %2'sinin düzgün, atlamalı ve bağlantılı sıralamalı kompozisyonla oluşturulduğu görülmektedir.

Tablodan elde edilen sonuçlara göre, yörede Antep işi ile yapılan ürünlerin yaklaşık yarısının işleminde bağlantılı sıralamalı kompozisyon kullanılmıştır. Bunun nedeninin ise; eskiden yapılmış işlemlerin desen kaynağı olarak tekrar kullanılarak işleme yapılması olduğu sanılmaktadır.

BÖLÜM V

ANTEP İŞİ TEKNİKLERİ ÖĞRETİM PROGRAMI

GENEL HEDEF: Antep işi tekniklerini özgü olarak tasarladıkları ürün ve desende uygulayabilme.

SÜRE: 10 Hafta (Haftada 4 saat)

ÖĞRENCİ SAYISI: 16

YÖNTEM: Sunuş yoluyla öğretim, soru-cevap, gösterip yaptırma.

FİZİKSEL ORTAM: Öğretmen masası, yazı tahtası, sınıf panosu, öğrenci sayısına yetecek kadar işleme yapılabilecek nitelikte çalışma masası, desen geçirme tekniklerini uygulayabilmek için uygun nitelikte bir masa, ütü yapabilmek için ütü ve ütü masası.

4.1.Antep İşı Üñitesine İlişkin Öğretim Programının Hedefleri Ve Hedef Davranışları

Bilişsel Hedef ve Davranışlar

1.11. Antep işi ile ilgili temel kavramlar bilgisi.

Davranışlar:

1. Ünite ile verilen kavramların tanımlarını derste geçen ifadesiyle yazma/söyleme
2. Verilen kavramların tanımlarını bir dizi seçenek arasından seçip, işaretleme.

1.12. Antep işi tekniğinin gelişimi bilgisi.

Davranışlar:

1. Antep işinin ilk uygulanmaya başlandığı yeri yazma/söyleme.
2. Antep işi işlemlerinin gelişim aşamalarını yazma/söyleme.

2.10. Antep işinin önemini açıklayabilme.

Davranışlar:

1. Bireysel gelişim açısından önemini açıklayarak yazma/söyleme.
2. Milli değerler açısından önemini açıklayarak yazma/söyleme.
3. Ekonomik değerler açısından önemini açıklayarak yazma/söyleme.

1.13. Antep işi ünitesinde kullanılan temel araç-gereçler bilgisi.

Davranışlar:

- 1.Tekniğin uygulanmasında kullanılan araç-gereçlerin gösterince adını yazma/söyleme.
2. Verilen aracın ne işe yaradığını yazma/söyleme
3. Verilen aracın nasıl kullanıldığını yazma/söyleme
4. Verilen bir dizi araç-gereçle, bir dizi adı eşleştirip, işaretleme.

1.25. Antep işi teknikleri bilgisi.

Davranışlar:

1. Antep işi tekniklerinin adını yazma/söyleme
2. Antep işi yardımcı tekniklerinin adını yazma/söyleme

3. Antep işi tekniklerini, bir dizi teknik arasından seçip, işaretleme.

2.20. Antep işinde kullanılan desenlerin temel özelliklerini açıklayabilme.

Davranışlar:

1. Verilen bir dizi desen arasından Antep işine uygun deseni bularak gerekçesiyle yazma/söyleme.

2. Verilen bir dizi Antep işi deseninin özelliklerini açıklayarak yazma/söyleme.

1.31. Antep işi tekniğine uygun kumaş ve iplik seçerken uyulması gereken belli başlı ilkeler bilgisi.

Davranışlar:

1. Antep işi tekniğine uygun kumaş ve iplik özelliklerini yazma/söyleme.

2. Verilen kumaş ve iplikler arasından Antep işine uygun olanları seçip, işaretleme.

4.10. Antep işinde, kullanılan renkleri sınıflama bilgisi.

Davranışlar:

1. Temel renkleri yazma/söyleme

2. Sıcak renkleri yazma/söyleme

3. Soğuk renkleri yazma/söyleme

4. Kontrast renkleri yazma/söyleme

5. Yardımcı renkleri yazma/söyleme

6. Nötr renkleri yazma/söyleme

1.22. Antep işi tekniğinde uygulanan işlemleri hatırlayabilme.

Davranışlar:

1. Başlama aşamasında uygulanan işlemleri yazma/söyleme.

2. Uygulama aşamasında uygulanan işlemleri yazma/söyleme.

3. Bitirme aşamasında uygulanan işlemleri yazma/söyleme.

1.31. Antep işi tekniğini uygularken dikkat edilecek kuralları açıklayabilme.

Davranışlar:

1. Verilen bir kuralın nedenini yazma/söyleme.

2. Verilen bir kuralın nedenini bir dizi seçenek arasından seçip, işaretleme.

3. Verilen bir kuralı kendi cümleleriyle açıklayıp yazma/söyleme.

4. Verilen bir kuralın nedeninin belirtildiği cümlenin doğru ya da yanlış olduğunu yazma/söyleme.

1.25. Antep işi ürünlerinin bakım ve saklama yöntemleri bilgisi.

Davranışlar:

1. Antep işi ürünlerinin bakım ve saklama işlemlerinin nasıl yapılacağını yazma/söyleme.

2. Bakım ve saklama yöntemlerinin özelliklerini söyleme.

Devinişsel Hedef ve Davranışlar

2.10. Antep işi tekniklerinin uygulanacağı örnek bezini öğretmen yardımıyla hazırlayabilme.

Davranışlar:

1. İşleme araç-gereçlerini hazırlama.

2. Tekniğe uygun kumaşı 30x30 cm boyutlarında hazırlama.

3. Kumaşın sürfilesini yapma.

4. Orta teyelini alma.

5. Gerekiyorsa kasnak bezi dikme.

6. Kumaşı kasnağa germe.

7. Verilen Antep işi tekniklerini uygulama.

2.20. Hesap işi antikası tekniğini öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

1. İpliği tutturup iğneyi kumaşın yüzüne çıkartma.

2. Üç iplik yukarıya iğneyi batırma.

3. İğneyi sağa doğru üç iplik sayarak çıkartma.

4. İğneyi üç iplik sola sayarak batırma.

5. Üç iplik aşağıya ve üç iplik sola sayarak iğneyi verev olarak kumaşın yüzeyine çıkartma.

6. İğneyi üç iplik yukarıya batırma.

7. Aynı işlemleri tekrarlama.

2.20. Sarma tekniğini öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

- 1.İpliği tutturup iğneyi kumaşın yüzüne çıkartma.
- 2.İğneyi üç iplik yukarıya doğru batırma.
- 3.İğneyi, kumaşın yüzüne ilk çıkılan yerin bir iplik sağından çıkartma.
- 4.Aynı işlemleri tekrarlayarak sarma işlemine devam etme.

2.20. Rişliyö tekniğini öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

- 1.İpliği tutturup iğneyi kumaşın yüzüne çıkartma.
- 2.İpliği sol elin başparmağı ile tutarak, iğneyi ilk çıkılan yerin bir iplik yanına batırma.
- 3.Aşağıya doğru aynı hizada olacak şekilde üç iplik aşağıdan iğneyi çıkartma.
- 4.Aynı işlemleri istenilen boyuta adar devam etme.

2.20. Susma tekniğini öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

- 1.İpliği tutturup iğneyi kumaşın yüzüne çıkartma.
- 2.İğneyi iki iplik yukarıya batırma.
- 3.İğneyi kumaşın yüzüne ilk çıkılan yerin bir iplik sağından çıkartma.
- 4.İğneyi üç iplik yukarıya batırma.
- 5.Alttan aynı hizaya batarak, yukarıya doğru birer artırarak aynı işlemleri istenilen yüksekliğe ulaşana kadar tekrarlama.
- 6.İstenilen yüksellik meydana gelince, yukarıdan birer iplik eksilterek aşağıya inme.
- 7.Oluşan motifi, tekrarlama.

2.20. Ajur fonunu hesap işi antikası ile öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

- 1.Antikanın kaç iplikten yapılacağını belirleme.
- 2.Hazırlanan deseni kontrol ederek kumaş üzerinde başlama noktasını belirleme.
- 3.Balıkçı düğümü yaparak işleme alanına uzak bir yere iğneyi batırma.
- 4.İğneyi sol üst köşenin 3 iplik altından çıkartma.

- 5.İğneyi sol üst köşeye batırma.
- 6.İğneyi sol üst köşenin 3 iplik sağından çıkartma.
- 7.İğneyi tekrar sol üst köşeye batırma.
- 8.İğneyi, sol üst köşeden 3 iplik aşağı ve 3 iplik sağa doğru sayılan yerden çıkartma.
- 9.İğneyi 3 iplik yukarıya batırma.
- 10.İşlemleri tekrar ederek sağ köşeye kadar antikaları tamamlama.
- 11.Kasnağı solo döndürerek antikanın bitiminin sol üst köşe olmasını sağlama.
- 12.İlk kenardaki işlemleri tekrarlayarak yeni kenarın antikasını da desende belirlenen sayıda işleme.
- 13.Geriye kalan iki kenara da antika yaparak başlangıç noktasına ulaşma.
- 14.Kenar antikasının tersinden ipliği yürüterek kalan parçayı kesme.

2.20.Fon içindeki iplikleri kesme ve çekme işlemini öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

- 1.Ajur fonunu hazırlama.
- 2.Kumaşın tersini çevirme.
- 3.Karenin sol kenarındaki ilk antikayı kesme.
- 4.Kesilen kumaş iplikleri toplu iğne ile karenin alt ve üst kenarına kadar çekme.
- 5.Dolu olarak bırakılması belirlenen antika sayısı kadar antika bırakma.
- 6.Kesme bırakma işlemine sağ kenara kadar devam etme.
- 7.Çekilen iplikleri antikanın dibinden kesme.
- 8.Karenin diğer kenarına da aynı işlemleri tekrarlama.

2.20. Zemin sarma tekniğini öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

- 1.Uygun sayıda antikadan oluşan fonu hazırlama.
- 2.İpliği kumaşın tersinden antikaya tutturma.
- 3.Sol üst köşedeki birinci karenin en ipliğini iki defa sarma.
- 4.İğneyi kumaşın altından verev geçirerek sağa doğru ikinci karenin içinden çıkartma.
- 5.Birinci karenin boy ipliğini iki defa sarma

6. Kenar antikasının üzerinden sararak, iğneyi ikinci karenin boy ipliğinin solundan çıkartma.
7. Boy ipliğini iki defa sarma.
8. İğneyi verev olarak aynı karenin en ipliğinin altından çıkartarak iki defa sarma.
9. Verevde kalan boy ipliğinin solundan çıkarak boy ipliğini iki defa sarma.
10. Verevdeki en ipliğini de iğneyi ipliğin altından çıkartıp, üstünden batırarak iki defa sarma.
11. Kenar antikasının üzerinden sararak, sıradaki en ipliğinden sarma işlemine devam etme.
12. Verev basamakları takip ederek karenin içindeki tüm en ve boy ipliklerini aynı yönde sarma.

2.20. İplik atma işlemini öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Kenar antikasının tersinden ipliği tutturma.
2. İğneyi sarılmış ilk en ipliğinin altından yürütme.
3. Sol üst köşedeki dört adet boş karenin tam ortasından iğneyi çıkartma.
4. İğneyi sol üst köşe antikasına batırma.
5. İğneyi tekrar orta noktasından çıkartma.
6. Aynı şekilde diğer üç köşeye de iplik atma.
7. İğneyi son olarak orta noktasından çıkartma.
8. Bu orta noktası merkez oluşturacak şekilde, en-boy ipliklerini ve atılan iplikleri farklı şekillerde sararak ajur tekniğini uygulama.

2.20. Mercimek ajurunu öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Fonu hazırlama.
2. Bir antika kesip, bir antika bırakarak kesilen iplikleri çekme.
3. İpliği kumaşın tersinden antikaya tutturma.
4. İğneyi, sol üst köşedeki boşluğun içinden çıkartma.
5. Sol üst köşedeki birinci karenin en ipliğini iki defa sarma.
6. İğneyi kumaşın altından verev geçirerek sağa doğru ikinci karenin içinden çıkartma.

7. Birinci karenin boy ipliğini iki defa sararak, kenar antikasının tersinden iğneyi yürütüp ikinci karenin boy ipliğinin solundan çıkartma.
8. Boy ipliğini iki defa sarma
9. İğneyi verev olarak ikinci karenin dışına çıkartma.
10. İkinci karenin içine batarak, en ipliğini bir defa sarma.
11. İkinci karenin sağ tarafındaki boy ipliğinin ortasına iğneyi batırma.
12. İkinci karenin ortasından ilmek içinden iğneyi çıkartma.
13. İkinci karenin üst en ipliğinin ortasına iğneyi batırma.
14. İlmek yaparak iğneyi ortasından çıkartma.
15. İğneyi ikinci karenin sol tarafındaki boy ipliğinin dışına batırma.
16. Karenin içinden iğneyi ilmek yaparak çıkartma.
17. İkinci karede ilk yapılan ilmeğin içine iğneyi batırma.
18. İkinci karenin alt en ipliğinin dışından iğneyi çıkartma.
19. İkinci karenin alt en ipliğinin açık kalan sol tarafını bir defa sarma.
20. İğneyi alttan verev olarak geçirerek sol yukarıdan ikinci karenin içinden çıkartma.
21. Aynı işlemleri tekrarlayarak deseni tamamlama.

2.20. Kartopu ajurunu öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

1. İki antika ipliği kesip, bir antika ipliği bırakarak fon içindeki iplikleri çekme.
2. Zemini sarma.
3. İplik atma işlemini yapma.
4. Ajur için belirlenen renk ipliği iğneye takarak, ipliği tersten yürütmek suretiyle iğneyi merkezden çıkartma.
5. Birinci karenin en ipliği ile sonradan atılan verev ipliğinin arasındaki boşluğa iğneyi batırma.
6. Atılan verev iplik ile karenin sağındaki boy ipliği arasından iğneyi çıkartma.
7. İğneyi boy ipliğinin sağındaki boşluğa batırma.
8. Sağdaki verev atılan ipliğinin sağından çıkartma.
9. Bir alt bir üst sarma işlemine başlama noktasına kadar devam etme.
10. Başlangıç noktasının sağındaki verev ipliği sararak geriye dönme.
11. Geriye doğru bir alt bir üst sarma işlemine devam etme.

12. Bir alt, bir üst sarma işlemine her sırada başlama noktasından bir ilerideki iplikten geri dönmek üzere kare doluncaya veya kartopuna istenilen büyüklük verilinceye kadar devam etme.
13. İğneyi, terste dolgu arasında yürüterek ipliği iyice tutturma.
14. İğneyi sarmalar arsından yürüterek diğer karelerde de işlemi tekrar etme.

2.20. Örümcek ajurunu öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

1. İki antika ipliği kesip, bir antika ipliği bırakarak fon içindeki iplikleri çekme.
2. Zemini sarma.
3. İplik atma işlemi yapma.
4. Ajur için belirlenen renk ipliği iğneye takarak, ipliği tersten yürütmek suretiyle iğneyi merkezden çıkartma.
5. İğneyi sağda yatay iplik altından aşağıya geçirip, üstünden yüze çıkartma.
6. İğneyi tekrar sağ yatay iplik altından aşağıya geçirip, atkılı iplik üzerinden yüze çıkartma.
7. Bir geri batıp iki ilerden çıkma işlemi, kare doluncaya kadar veya örümcekte istenilen büyüklük sağlanıncaya kadar tekrar etme.
8. İğneyi, terste dolgu arasında yürüterek ipliği iyice tutturma.
9. İşlemi diğer karelerde de tekrar etme.

2.20. Badem ajurunu öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Ajur fonunu hazırlama.
2. İki antika kesip, bir antika bırakarak, kesilen iplikleri çekip, kalanları sarma.
3. Karenin üst sol köşesinin ilk boy ipliği altından ipliği yürüterek tutturup, iğneyi orta noktadan kumaşın yüzüne çıkartma.
4. Verev olarak iğneyi karşı köşeye batırma.
5. Atılan ipliğin üzerini seyrek sararak iğneyi ilk çıktığı yere geri getirme.
6. Birinci karenin alt kenarına ve sol kenarına eşit aralıklarla ikişer defa iplik atıp sararak geri dönme.
7. İlk karenin sağ üst köşesinden başlayarak beş ipliğin içinden bir alt bir üst olarak iğneyi geçirme.

- 8.Beş ipliğin orta hizasına gelinceye kadar bir alt bir üst olarak sarmaya devam etme.
- 9.Karenin kenarına değmesine bir iki iplik kala yine yandan birer iplik eksilterek sarmaya devam etme.
- 10.Badem tamamlanınca, ipliği kumaşın tersinden tutturarak işlemi bitirme.

2.20. Ciğerdeldi ajurunu öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

- 1.Fonu hazırlama.
- 2.Bir antika ipliği kesip, üç antika bırakarak kumaşın en ve boy ipliğini kesme.
- 3.İpliği antikanın tersinden tutturarak, iğneyi sol üst köşedeki karenin içinden çıkartma.
- 4.Sol üst birinci karenin sağ kenarındaki ilk antika ipliğini sarma.
- 5.Alttan verev olarak aynı karenin alt kenarındaki en ipliğinin altından iğneyi çıkartma.
- 6.En ipliğini, yukarıdan aşağıya doğru sarma.
- 7.Kenar antikasını sararak ikinci en ipliğinin üstünden iğneyi çıkartma.
- 8.En ipliğini aşağıdan yukarıya doğru sarma.
- 9.Verev basamağı takip ederek en ve boy ipliklerini aynı yönde sarma.
- 10.İpliği kenar antikasının üzerinden yürüterek, üçüncü antika ipliğinin solundan iğneyi çıkartma.
- 11.Verev inen basamakları takip ederek en ve boy ipliklerini aynı yönde sarma.
- 12.Kenar antikasından üzerinden ipliği geçirme.
- 13.Aynı şekilde 4. ve 5. antika ipliklerini takip ederek en ve boy ipliklerini sarma.
- 14.6. antika ipliğini takip eden, üçüncü en ipliğini de soldan iğneyi çıkartıp sağa batarak sarma.
- 15.Büyük karenin sol alt köşesinden boşluktan iğneyi çıkartma.
- 16.İğneyi büyük karenin tam ortasına batırma.
- 17.Sırayla her antikanın arasından iğneyi çıkartarak ve ortadan dışa doğru batırarak büyük kareyi sola doğru sarma.
- 18.Büyük karenin sarma işlemi bittikten sonra merkezdeki iğneyi sarması yarım kalan en ipliğinin üstünden çıkartma.
- 19.Sarma işlemine devam etme.
- 20.Kalan en ve boy iplikleri de aynı şekilde sararak fonun içini tamamlama.

2.20. Cemelyan ajurunu öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

- 1.Ajur fonunu hazırlama.
- 2.Bir antika ipliği kesip, üç antika bırakarak kumaşın en ve boy ipliğini kesme.
- 3.İpliği kenar antikasının tersinden tutturarak, iğneyi sol üst köşedeki karenin altındaki ilk antika ipliklerinin altından çıkartma.
- 4.Birinci karenin içinden batarak en ipliğini sarma.
- 5.Üstten verev olarak boy ipliğinin sağına iğneyi batırma.
- 6.Üstten verev olarak en ve boy ipliklerin arasını iki defa sarma.
- 7.Birinci karenin sağ boy ipliğini sarma.
- 8.Kenar antikasından ikinci boy ipliğine geçme.
- 10.İkinci boy ipliğini sarma.
- 11.İkinci boy ipliğinin sağından iğneyi batırarak ikinci en ipliğinin alt kısmından çıkartma.
- 12.Aynı yeri iki defa sarma.
- 13.Soldan birinci karenin ikinci en ipliğini sarma.
- 14.Kenar antikasından üçüncü en ipliğine geçme.
- 15.Üçüncü en ipliğini sarma.
- 16.Alttan verev olarak üçüncü boy ipliğinin sağından iğneyi çıkartma.
- 17.Aynı yeri iki defa sarma.
- 18.Üçüncü boy ipliğini sarma.
- 19.Antika aralarından iğneyi geçirerek, ikinci üçlü antika gurubunun ilk boy ipliğini sarma.
- 20.Alttan verev olarak sol taraftaki iki en iplik arasından iğneyi çıkartma.
- 21.Aynı yeri iki defa sarma.
- 22.Sıradaki en ipliğini de sararak iğneyi, verevdeki karenin içinden batırarak ipliğin bulunduğu karenin içinden çıkartma.
- 23.Aynı yeri iki defa sarma.
- 24.Üstten ikinci boşluğun sağındaki boy ipliğini sarma.
- 25.Alttan verev geçerek aynı boşluğun altındaki en ipliğini sarma.
- 26.Kenar antikasından geçerek ikinci en ipliğini sarma.
- 27.Yukarı doğru aynı işlemleri yaparak yarım kalan ajuru tamamlama.
- 28.Fonun içini aynı şekilde doldurma.

2.20. Çitime tekniğini öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

- 1.Ajur fonunu hazırlama.
- 2.Bir antika kesip, bir antika bırakarak ipliklere kesip çekme.
- 3.İpliği kenar antikasının tersine tutturarak sol birinci karenin içinden iğneyi çıkartma.
- 4.Kumaşı tutan iplik iğnenin altında kalarak ilmek oluşturacak şekilde iğneyi boy ipliğinin altından sağdan sola doğru batırma.
- 5.Oluşan ilmeğin içinden iğneyi çekme.
- 6.Boy ipliğinin sonuna kadar aynı işlemi tekrarlama.
- 7.Karenin sola doğru en ipliğinin çitimesini tamamlama.
- 8.Kenar antikasının altından yürüterek ikinci karenin en ipliğine gelerek sağa doğru sarma.
- 9.Verev sıraları takip ederek sarma işlemine devam etme.
- 10.Tüm zemini aynı şekilde sarma.

2.20. Kenar temizleme tekniği olarak makrame tekniğini öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

- 1.İstenilen saçak boyunu kumaş üzerinde işaretleme.
- 2.İşaretlenen kenara pekiştirme işlemi için antika, sarma veya rişliyö vb. tekniklerini uygulama.
- 3.Pekiştirmenin yapıldığı yerden uca kadar kumaşın en ipliklerini çekme.
- 4.Uzun olan kenarları baskı dikişi ile temizleme.
- 5.İş parçasını masa üzerine toplu iğne ile antikasından tutturma.
- 6.Sol köşeden iki antika alıp, sol elin işaret ve başparmağı arasında tutma.
- 7.Sola doğru dört antika alıp, sol elin yüzük parmağı ile orta parmağı arasında tutma.
- 8.Sağa doğru iki antika alıp, sağ elin başparmağı ile işaret parmağı arasında tutma.
- 9.Sol grubu orta grup üzerine yatay olarak koyma.
- 10.Sağ grubu, orta grup sağından, yatay iplik altından aşağı alma.
- 11.Orta grubu gergin tutarak, yapılan düğümü sıkıştırma.
- 12.Sağ grubu, orta grup üzerine yatay olarak koyup, sol grup altından sola geçirme.

- 13.Sol grubu, orta grup solundan sağ yatay grup altından aşağı geçirerek, sağ üst delikten yukarı ıkartma.
- 14.Orta grubu gergin tutarak, düğümü önceki düğümle birleşinceye kadar yukarı kaydırma.
- 15.İşlemleri aynı şekilde bütün kenar bitene kadar uygulama.
- 16.Sol baştan iki antika atlayarak aynı işlemleri tekrar ederek ikinci sıraya başlama.
- 17.İkinci sırayı da aynı şekilde tamamlama.

2.20. Antep işi tekniklerini uygulayabileceği bir ürünü öğretmen gözetiminde tasarlayabilme.

Davranışlar:

- 1.El işlemleri uygulanabilecek ürünleri belirleme.
- 2.Belirlenen ürünlerden Antep işi tekniğinin uygulanabilecek olanlarını seçme.
- 3.Seçilen ürünlerde uygulanabilecek Antep işi tekniklerini belirleme.
- 4.Belirlenen Antep işi tekniklerinden uygulanacak olanlarını seçme.

2.10. Belirlenen ürünün desenini öğretmen yardımıyla hazırlayabilme.

Davranışlar:

- 1.Dokümanları inceleme.
- 2.Dokümanlardan faydalananarak, tekniğe uygun birkaç motif, su vb. gibi desenleri belirleme.
- 3.Motiflerin hangi tekniklerle işleyeceğini tespit etme.
- 4.Kumaş ipliklerini sayar gibi kağıdın karelerini sayarak motifin dış hatlarını kağıt üzerine geçiriniz.
- 5.Motiflerde gerekli veya istenilen düzeltmeleri, ilaveleri ve çıkartmaları yapma.
- 6.Motiflerin içine ajurları yerleştirme.
- 7.Motiflerle çeşitli şekillerde ve renklerde kompozisyonlar deneme.
- 8.En çok beğenilen kompozisyonu seçerek kareli kağıda aktarma.
- 9.Kompozisyon üzerine gerekli ilaveleri (su, antika, susma, ajur vb) yapma.

2.20. Antep işini bir ürüne uygulamak üzere belirlenen tasarıma uygun araç-gereçleri öğretmen gözetiminde hazırlayabilme.

Davranışlar:

- 1.Hazırlık safhasında kullanılacak kalem, cetvel vb. araç-gereçleri belirleme.
- 2.İşleme sırasında kullanılacak iğne, makas, kasnak, kasnak bezi vb. malzemeleri belirleme.
- 3.Belirlenen ürüne ve işleme tekniğine uygun kumaş seçme.
- 4.Belirlenen desene ve kumaşa uygun renkte ve kalınlıkta iplikleri seçme.
- 5.İşleme sonrasında kullanılacak ütü, ütü bezi vb. araç-gereçleri belirleme.
- 6.Seçilen ve belirlenen araç-gereçleri uygun ölçüde ve özellikte edinme.

2.20. Ürün kumaşını öğretmen gözetiminde işlemeye hazırlayabilme.

Davranışlar:

- 1.Ürün kumaşını cinsine göre gerekiyorsa yıkama.
- 2.Ürün kumaşını boy ipliği yönünde ve uygun ısıda tekniğine göre ütüleme.
- 3.Ürün kumaşında dokuma eğriliği varsa iplik çekip, keserek düzeltme.
- 4.Ürün kumaşının kenar sürfilesini kumaş rengindeki makine nakış ipliği ile yapma.
- 5.Ürün kumaşının orta teyelini beyaz dikiş ipliği ile alarak, işlemeye başlanacak noktayı belirleme.

2.20. İşlenecek ürün kumaşını öğretmen gözetiminde kasnağa gerebilme.

Davranışlar:

- 1.Kasnak iç halkasını masa üzerine koyma.
- 2.İş parçasının işlenecek kısmını kasnak üzerine koyma.
- 3.İşleme kumaşının üzerine kasnak bezlerini tek kat, gerekirse çift kat yerleştirme.
- 4.Kasnağın dış halkasını kasnak bezleri üzerinden alttaki iç kasnağa oturtma.
- 5.Kasnağı ele alarak, kasnak bezlerinden aşağıya doğru çekip işleme kumaşını germe.

2.20. Antep işine uygun desen geçirme tekniğini öğretmen gözetiminde uygulayabilme.

Davranışlar:

- 1.İpliği iğneye geçirme.

2. Başlama ipliği işleminin altında kalacak şekilde iğneyi başlama noktasından 1-2 cm ilerden batırma.
3. İğneyi, başlama noktasından yüze çıkartma.
4. Deseni takip edip, kumaş ipliklerini sayarak işleme.
5. İğneyi terse geçirme.
6. İpliği tutturup kalan kısmını kesme.

3.10. Ürün kumaşında işleme yapılacak yere belirlenen Antep işi tekniklerini istenilen nitelikte uygulayabilme.

Davranışlar:

1. Kumaşa uygun iplik kullanarak üründeki antika tekniklerini çalışma.
2. Antika sağlamlaştırıcı sarma, rişliyö vb. teknikleri antika çevresine çalışma.
3. Susmaları çalışma.
4. Ajur çeşidine göre fon içindeki antika ipliklerini kesme.
5. Gerekiyorsa filtre sarma.
6. Ajur çeşitlerini uygulama.

2.20. Antep işi ürününü öğretmen gözetiminde niteliğine uygun bitirebilme.

Davranışlar:

1. Tasarıma uygun kenar temizleme tekniğini uygulama.
2. Kumaşta alınan teyelleri sökme.
3. Kumaşın ön ve arka temizliğini yapma.
4. Gerekli süsleyici öğeleri ekleme.
5. Ürünü niteliğine uygun olarak ütüleme.

Duyuşsal Hedef ve Davranışlar

2.10. Eğitim ve öğretim kurallarına razı oluş.

Davranışlar:

1. Atölyeye zamanında gelme.
2. Verilen görevi itiraz etmeden gereği gibi yapma.
3. Atölyeyi temiz tutma.
4. Atölye araç ve gereçlerine zarar vermeme.
5. Devamsızlık yapmama.

2.30. Antep işi tekniği uygulamaktan zevk alış.

Davranışlar:

- 1.Kendisine verilen tekniği uygulamak için zaman ayırma.
- 2.Verilen tekniği zamanında ve istenilen nitelikte özenle yapıp bitirme.
- 3.Bu teknikleri uygulayan diğer kişilere yardım etme.
- 4.Antep işi tekniklerine ilişkin pazar ve ekonomik olanakları araştırma.

3.20. Eğitim ve öğretim ortamında her türlü eleştiriye açık oluş.

Davranışlar:

- 1.Ortamı paylaştığı kişilerden kendisini eleştirmelerini isteme.
- 2.Gerektiğinde eleştiriler doğrultusunda davranışlarını değiştirme.
- 3.Kendisini eleştiren kişilere teşekkür etme.
- 4.Kendini eleştirenlere olumsuz davranmama.

ANTEP İŞİ ÖĞRETİM PROGRAMI ANALİZİ

Bilgi Listesi

1.Antep işi

1.1. Antep işi hakkında bilgi

1.1.1.Antep işi ile ilgili kavramlar

1.1.2.Antep işinin gelişimi

1.1.3.Antep işinin önemi

1.2.Antep işinde kullanılan araç ve gereçler

1.2.1.Hazırlıkta kullanılan araç ve gereçler

1.2.2.İşlem sırasında kullanılan araç ve gereçler

1.2.3.Ütüleme sırasında kullanılan araç ve gereçler

1.3.Antep işi teknikleri

1.3.1.Antep işi ajur teknikleri

1.3.2.Antep işi yardımcı teknikleri

1.4.Antep işi desen özelliği

1.4.1.Antep işinde desen

1.4.2.Desen geçirme tekniği

1.4.3.Desen tasarımı

1.5.Antep işinde kumaş özelliği

1.6.Antep işinde iplik özelliği

1.7.Antep işinde renk özelliği

1.8.Antep işi tekniğine başlama aşaması

1.8.1.Kumaşı işlemeye hazırlama

1.8.2.Kumaşı germe

1.8.3.İşlemede ipliği tutturma

1.9.Antep işi tekniğini uygulama aşaması

1.9.1.Tekniğin uygulanışı

1.9.2. Antep işi tekniğini yaparken dikkat edilecek noktalar

1.10.Antep işi ürünü bitirme aşaması

1.10.1.Ürünün kenar temizliği

1.10.2.Ürünün ütüsü

1.11.Antep işi ürününün bakımı ve saklanması

İşlem listesi

1. Antep işi tekniklerini örnek bez üzerinde uygulama
 - 1.1. Örnek bez hazırlama
 - 1.2. Hesap işi antıkası tekniğini uygulama
 - 1.3. Sarma tekniğini uygulama
 - 1.4. Rişliyö tekniğini uygulama
 - 1.5. Susma tekniğini uygulama
 - 1.6. Ajur fonunu hazırlama
 - 1.7. Fon içindeki iplikleri kesme ve çekme
 - 1.8. Zemin sarma tekniğini uygulama
 - 1.9. İplik atma işlemi yapma
 - 1.10. Mercimek ajurunu uygulama
 - 1.11. Kartopu ajurunu uygulama
 - 1.12. Örümcek ajurunu uygulama
 - 1.13. Badem ajurunu uygulama
 - 1.14. Ciğerdeldi ajurunu uygulama
 - 1.15. Cemelyan ajurunu uygulama
 - 1.16. Çitime tekniğini uygulama
2. Makrame ile kenar temizleme tekniğini örnek bez üzerine uygulama
3. Ürün tasarlama
4. Antep işi için desen hazırlama
5. Araç-gereçleri hazırlama
6. Kumaşı işlemeye hazırlama
7. Kumaşı kasnağa germe
8. Deseni kumaşa geçirme
9. Belirlenen işleme tekniklerini uygulama
10. Ürünü niteliğine uygun bitirme

Alışkanlık, tutum ve değerler listesi

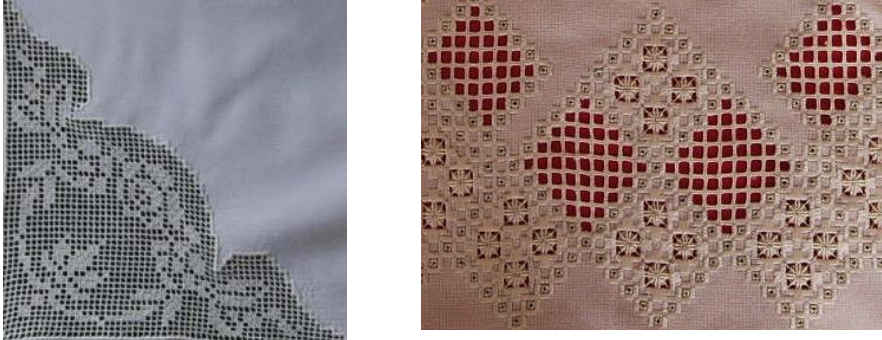
1. Eğitim ve öğretim kurallarını uyma.
2. Antep işi tekniği uygulamaktan zevk alma.
3. Eğitim ve öğretim ortamında her türlü eleştiriye açık olma.

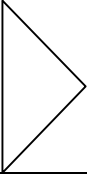
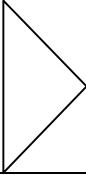
ZAMANLAMA ÇİZELGESİ

	KONULAR		
HAFTALAR	BİLGİ LİSTESİ	İŞLEM LİSTESİ	DEĞERLENDİRME
1. HAFTA	1. Antep işi 1.1. Antep işi hakkında bilgi 1.1.1. Antep işi ile ilgili kavramlar 1.1.2. Antep işinin gelişimi 1.1.3. Antep işinin önemi 1.2. Antep işinde kullanılan araç ve gereçler 1.2.1. Hazırlıkta kullanılan araç ve gereçler 1.2.2. İşlem sırasında kullanılan araç ve gereçler 1.2.3. Ütüleme sırasında kullanılan araç ve gereçler 1.3. Antep işi teknikleri 1.3.1. Antep işi ajur teknikleri 1.3.2. Antep işi yardımcı teknikleri 1.4. Antep işi desen özelliği 1.4.1. Antep işinde desen 1.4.2. Desen geçirme tekniği 1.4.3. Desen tasarımı	1. Antep işi tekniklerini örnek bez üzerinde uygulama. 1.1. Örnek bez hazırlama	-Duyuşsal alan gözlem formu -Devinişsel alan gözlem formu
2. HAFTA	1.5. Antep işinde kumaş özelliği 1.6. Antep işinde iplik özelliği 1.7. Antep işinde renk özelliği 1.8. Antep işi tekniğine başlama aşaması 1.8.1. Kumaşı işlemeye hazırlama 1.8.2. Kumaşı germe 1.8.3. İşlemede ipliği tutturma 1.9. Antep işi tekniğini uygulama aşaması 1.9.1. Tekniğin uygulanışı 1.9.2. Antep işi tekniğini yaparken dikkat edilecek noktalar	1.1. Örnek bez hazırlama	-Duyuşsal alan gözlem formu -Devinişsel alan gözlem formu
3. HAFTA	1.3. Antep işi teknikleri (konu tekrarı)	1.2. Hesap işi antikası tekniğini uygulama 1.3. Sarma tekniğini uygulama	-Duyuşsal alan gözlem formu -Devinişsel alan gözlem formu

4. HAFTA	1.9.Antep işi tekniğini uygulama aşaması (konu tekrarı)	1.4.Rişliyö tekniğini uygulama 1.5. Susma tekniğini uygulama	-Duyuşsal alan gözlem formu -Devinişsel alan gözlem formu
5. HAFTA	1.9.Antep işi tekniğini uygulama aşaması (konu tekrarı)	1.6. Ajur fonunu hazırlama 1.7. Fon içindeki iplikleri kesme ve çekme 1.8. Zemin sarma tekniğini uygulama 1.9. İplik atma işlemi yapma	-Duyuşsal alan gözlem formu -Devinişsel alan gözlem formu
6. HAFTA	1.9.Antep işi tekniğini uygulama aşaması (konu tekrarı)	1.10. Mercimek ajurunu uygulama 1.11. Kartopu ajurunu uygulama	-Duyuşsal alan gözlem formu -Devinişsel alan gözlem formu
7. HAFTA	1.9.Antep işi tekniğini uygulama aşaması (konu tekrarı)	1.12. Örümcek ajurunu uygulama 1.13. Badem ajurunu uygulama	-Duyuşsal alan gözlem formu -Devinişsel alan gözlem formu
8. HAFTA	1.9.Antep işi tekniğini uygulama aşaması (konu tekrarı)	1.14. Ciğerdeldi ajurunu uygulama 1.15. Cemelyan ajurunu uygulama 1.16. Çitime tekniğini uygulama	-Duyuşsal alan gözlem formu -Devinişsel alan gözlem formu
9. HAFTA	1.10.Antep işi ürünü bitirme aşaması 1.10.1.Ürünün kenar temizliği 1.10.2.Ürünün ütüsü	10. Ürünü niteliğine uygun bitirme	-Duyuşsal alan gözlem formu -Devinişsel alan gözlem formu
10. HAFTA	1.11.Antep işi ürününün bakımı ve saklanması		-Duyuşsal alan gözlem formu -Devinişsel alan gözlem formu -Ürün ölçegi -Yazılı yoklama

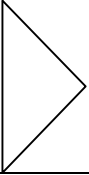
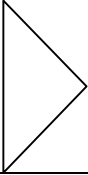
BİLGİ YAPRAKLARI

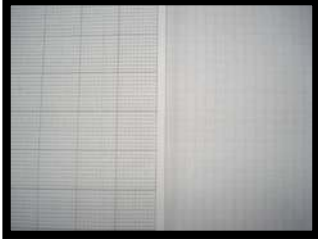
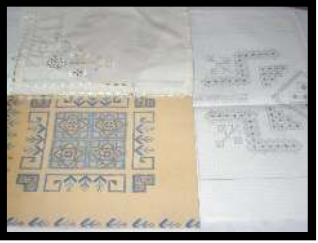
Bilgi Konusu	▶ ANTEP İŞİ HAKKINDA BİLGİ	Bilgi Konusu No	▶ 1
Antep İşi İle İlgili Kavramlar Ajur: Delikli örgü, gözenek. (Türk Dil Kurumu,1992:31) Antep işi: İplikleri sayılarak ve belli motif özellikleri dikkate alınıp bazı iplikleri kesilerek üzerine çeşitli ajurların işlendiği ve motif kenarlarının susmalarla zenginleştirildiği bir tekniktir. (Köklü, 2002) (Fotoğraf no:1) Fotoğraf No: 1 Antika: 1.Mendil, örtü, yatak çarşafı gibi eşyaların kenarlarına paralel ipliklerden bir kısmı çekilip bunlara dikey olanların ikisi, üçü bir arada tire ile sarılarak meydana getirilen diş diş süs. 2. Hesap antikası: Bu antika diğerlerinden tamamen ayrıdır. İplik çekilmeden yapılır. Rışliyö: Örtü ve benzeri eşyaların kenarlarına yapılan nakış türü. Susma: Türk nakışlarından bir iğne türü. (Özcan, 1994) Kenar Çitime: Yörede yapılan Antep işi tekniğinde üründe kesme ve çekme işlemi yapıldıktan sonra iplikleri çekilen alanı sağlamlaştırmada kullanılan rışliyö veya sürfile tekniğine yörede verilen isim.			

Bilgi Konusu	 ANTEP İŞİ HAKKINDA BİLGİ	Bilgi Konusu No	 1
Antep İşinin Gelişimi Yazılı kaynaklar incelendiğinde Antep İşi'nin çıkış yerinin Gaziantep olduğu anlaşılmaktadır. Gaziantep İli ve köylerinde bu işin eskiden beri yapıldığı ve özellikle eski kıyafetlerde sıkça kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca bu kıyafetlerde kullanılan süslemelere benzer motiflere Uludağ köylerinde, Domaniç Yaylası'nda ve Denizli İlinin bazı köylerinde de rastlanılması bu işin yalnız bir bölgeye ait olmayıp Anadolu'nun değişik yerlerine yerleşmiş bir zümreye ait olduğu izlenimini vermektedir. Diğer bölgelerde de benzer motif özelliklerinin işlenmesine rağmen Antep Köylerindeki kadar zengin değildir(Köklü, 2002). Bugün Gaziantep halkı tarafından yaygın olarak yapılan işlemelerin eski Türk İşlemeleri karakteri taşıması bu işlemenin yerli halk tarafından yapıldığını göstermektedir (Korkusuz,1976). Halen Antep de çeyiz serme gününde, gelin kızın Antep işi yatak örtüsü varsa, çeyiz görmeye gelenlere etli yemek ikram edilir, eğer yoksa sıradan bir yemek verilir. İşlemecilik Antep'te oldukça yaygın olarak yapılmaktadır. Çeyiz geleneğine bağlı olarak kendi ihtiyacını karşılamak dışında ticari amaçlı olarak giyim ve ev eşyaları üzerine Antep işi uygulanmaktadır.			

Bilgi Konusu	▶ ANTEP İŞİ HAKKINDA BİLGİ	Bilgi Konusu No	▶ 1
Antep işinin en temel ve hata götürmeyen işlemi olan iplik kesme ve çekme işi, ustalar tarafından büyük bir titizlikle yapılmakta, işlemler başkaları tarafından uygulanmaktadır. Özellikle iplikleri sayılamayan kumaşların iplik kesme işlemi bu ustalar tarafından yapıldığında, işleme daha kolaylık kazanmaktadır. Bugün bu işlemeciliği meslek haline getirmiş pek çok insan bulunmaktadır. Giyim-kuşam ve yatak örtüsü ağırlıklı eşya yapımı yanı sıra hediyelik eşya üretimine de yer verilerek, ekonomik katkıyı artırmak mümkündür. Bunun için yerel kuruluşların pazarlama çalışmalarına, sergi, fuar ve benzeri etkinliklerin artırılması yoluna gidilerek, geleneksel işlemelerimizden Antep işinin yaşatılmasına devam edilmektedir. Antep işi, kendi ilinin dışında, ilçeleri olan Kilis ve Nizip'te biraz daha farklı özelliklerle ortaya çıkmakta, Hatay ve Kırıkhan yörelerinde de rastlanmaktadır. Yöresel farklılıklar kumaş, desen, iplik ve renklerde görülmektedir (Özcan, 2000). Bir Türk sanatı olara menşeyini (kaynağını) tamamen yerli halktan alan Antep İşi zamanla gelişerek muhtelif bölgelere yayılmıştır. Her bölgeye göre çeşitli kompozisyonlar kazanan bu iş halen ipekli, yünlü, pamuklu kumaşlar üzerine ipek, ibrişim iplikle işlenmektedir (Özbaş, 1964). Literatürde geçen ve şuan okullarda uygulanan Antep işinden farklı olarak yörede yapılan Antep işi tekniğinde işleme tekniği bakımından farklar bulunmaktadır. Bu farkları şöyle sıralamak mümkündür; • Kesme işlemi ilk işlem olarak yapılır. • Kenar çitimeleri (Rişliyö ya da sürfile) kesme işleminden sonra yapılır. Kesme işlemi sırasında nakış makası yerine fon hazırlanırken işleme kumaşının ipliklerinin kesilmesi için jilet kullanılır.			

Bilgi Konusu	▶ ANTEP İŞİ HAKKINDA BİLGİ	Bilgi Konusu No	▶ 1
• Kenar temizlemek için mutlaka köşe çevirme işlemi yapılır. Köşe çevrildikten sonra üzerine antika, ajur, ,iğne oyası, tığ oyası, mekik oyası yapılır. Yapılan ürünlerde göze çarpan diğer bir özellik ise, kullanılan renklerde kendini göstermektedir. Kullanılan renk yönünden yörede yapılan işlemler çok fakirdir. Yalnızca kumaş renginde iplikler kullanılır. Örneğin; krem kumaş üzerine krem iplikle işleme, beyaz kumaş üzerine beyaz iplikle işleme yapılmaktadır. Bu da yörede yapılan Antep işine önemli bir özellik kazandırmıştır. İşte sıralanan bu özellikler yörede yapılan Antep işi tekniğinin yapılan diğer Antep işi ürünlerden ayrılmasını ve kendine özgü bir kimliğe bürünmesini sağlamaktadır.			

Bilgi Konusu	 ANTEP İŞİ HAKKINDA BİLGİ	Bilgi Konusu No	 1
Antep İşinin Önemi Antep işi, dekoratif süsleme ve giyim süsleme gibi geniş bir uygulama alanına sahiptir. Bugün, uzun zaman ve sabır gerektiren bir teknik olarak kişisel çabayla üretilen klasikleşmiş sanat ürünleri arasına girmiştir. Milli zevkimizi ve duygularımızı geliştirmesi bakımından çok değerli bir işimizdir. Çevresel değerlerden faydalanma, bunları koruma ve karakterlerine bağlı kalarak uygulama, modernize etme, iyiye güzele yönelerek, yaratıcı ve zihni çalışmaları geliştirir. Temiz, düzenli, sabırlı, dikkatli çalışma alışkanlığı kazandırır. Başlangıçta yalnız faydalanma amacı ile yapılan bu işler zamanla kişinin ve sonra da toplumun bütün sanat yeteneğini içine alarak süsleyici sanatlar arasına girmiştir. Diğer taraftan turistik değeri fazla olduğundan iktisadi yönden kalkınmamızda büyük faydalar sağlayabilir. Bu bakımda amacımız, gereken değeri vererek yaşatmak ve verimli hale getirmek için bütün gücümüzle çalışmak olmalıdır. Ayrıca yakın zamanda Gap Bölge İdaresi Başkanlığı’nca “Antep İşi El Sanatının Yaşatılması ve Ekonomiye Kazandırılması” konulu proje Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmiştir. 14 Eylül 2005 tarihi itibarıyla imzalanan proje sonucunda Antep işi pazarının genişletilmesi ve ekonomiye katkısının artırılması hedeflenmiştir.			

Bilgi Konusu	▶ ANTEP İŞİNDE KULLANILAN ARAÇ VE GEREÇLER	Bilgi Konusu No	▶ 2
	Hazırlıkta Kullanılan Araç ve Gereçler 1.Cetvel, mezur Ölçü alma işlerinde kullanılır. Cetvel daha çok desen hazırlama, mezur kumaş hazırlama aşamasında kullanılır. (Fotoğraf No:2) 2.Kurşun kalem, silgi vb. Desen hazırlama aşamasında, kağıt üzerine işaretlemelerin alınmasında ve yanlışların düzeltilmesinde kullanılır. (Fotoğraf No:3) 3.Kareli ve milimetrik kağıt Sayılarak işlenen nakışların desenini hazırlamada kullanılır. (Fotoğraf No:4) 4.Çeşitli desen kaynakları Eski işlemeler, basılmış kaynaklar, dantel, kanaviçe, goblen işi ürün ve desenleri, geometrik şekiller vb. desen hazırlama aşamasında kullanılır. (Fotoğraf No:5)		 Fotoğraf No: 2 Fotoğraf No: 3 Fotoğraf No: 4 Fotoğraf No: 5

Bilgi Konusu	ANTEP İŞİNDE KULLANILAN ARAÇ VE GEREÇLER	Bilgi Konusu No	2
İşleme Sırasında Kullanılan Araç ve Gereçler(Fotoğraf No:6) 1.Desen İşleme tekniğinin, kumaş üzerine yerleştirilmesine kılavuzluk eder. Desen, işleme tekniğine ve desen geçirme tekniğine uygun özellikte hazırlanmış olmalıdır. 2.Tekniğe Uygun Kumaş Kumaşlar; bitkisel, hayvansal ya da kimyasal liflerden, tezgahlarda el yardımı ile ya da makinede dokunan her tür dokumalardır. Kullanılacak kumaş seçilirken, ürünün kullanım amacı ile üzerine uygulanacak teknik göz önünde bulundurulmalıdır. 3.İplik Pamuk, keten, yün, ipek, naylon, vb. dokuma maddelerinin uzun, ince liflerinden her biri olarak tanımlanmaktadır. Her işleme tekniğinde, tekniğe uygun iplik seçmek gerekir. 4.İğne: Dikiş iğnesi; gövde, baş ve delik olmak üzere üç kısımdan oluşur. İğnelerin kalınlıkları numaralarla saptanmıştır. Dikiş iğnelerinde bu numaralar 1’den 12’ ye kadar sıralanmıştır.1 numara çok kalın,12 numara çok incedir. İşleme yapılırken ya da dikiş dikilirken iğnenin uzunluğu ve kalınlığının kullanılacak kumaşın ve ipliğin kalınlığı ile orantılı olmasının özellikle dikkat edilmelidir. Toplu iğne; düz ya da yuvarlak başlıklı tutturma iğneleridir.			

Fotoğraf No: 6

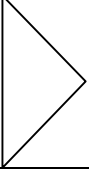
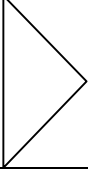
Bilgi Konusu	ANTEP İŞİNDE KULLANILAN ARAÇ VE GEREÇLER	Bilgi Konusu No	2
Sim iğnesi; kısa, kalın, ucu sivri dikiş iğneleridir. Simle çalışırken, iğnenin kumaşta büyük bir delik açmasını sağlar ve böylece simin sıyrılmasını önler. 5. Makas İç kenarları keskin olan yassı iki koldan meydana getirilmiş bir araçtır. Bu kollar x şeklinde yerleştirilmiştir. Aralarına konan şeyi kesmek için birbirine yaklaştırılıp uzaklaştırılır. Kumaş kesmek için bıçkı makası, iplik kesmek için küçük makas kullanılır. Antep işinde, her iki ucu keskin ve kıvrık olan nakış makasları tercih edilmelidir. 6.Kasnak İç içe geçen ve aralarından kumaş geçirilen iki çemberden oluşur. Kumaş içte kalacak olan çemberin üzerine konur ve ikinci (daha büyük olanı) çember kumaşın üstüne geçirilerek gerilir. Çemberin birbirine temas ettiği yerlere kasnak bezi konur. Kasnak, küçük boydaki işler için kullanılır. Vidalı, vidasız ya da ayaklı modelleri mevcuttur. Daha büyük işler için gergef kullanılır. 7.Kasnak Bezi Kasnağın büyüklüğüne göre düz ve beyaz kumaştan (amerikan, patiska, opal, poplin vb.) hazırlanan, eni 15-20 cm, boyu 30-50 cm arasında olan bir araçtır. Kenarları sürfile yapılır. Kasnak bezlerinin kenarlarını makine çekmek kalınlık yapacağından hatalıdır. Kasnak bezi, kasnağa gerilen kumaşın kirlenmesini ve zedelenmesini engellemek amacı ile kullanılmaktadır.			

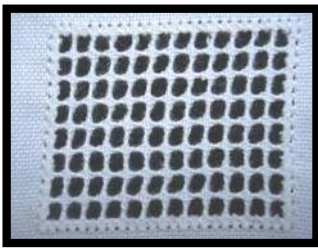
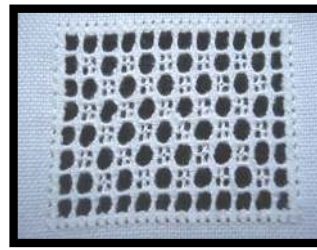
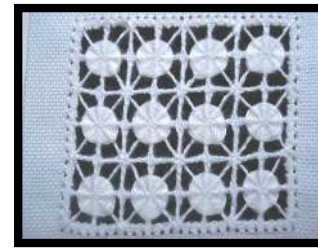
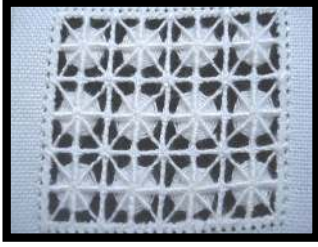
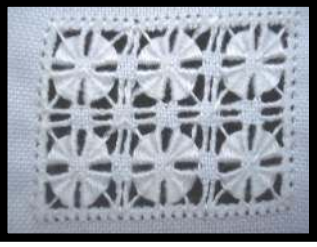
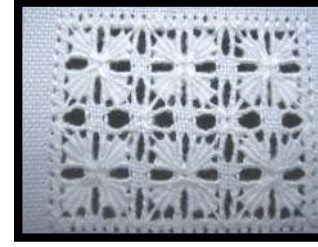
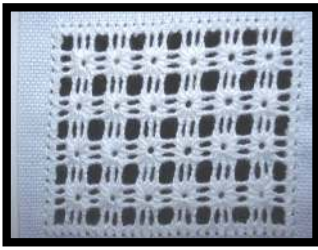
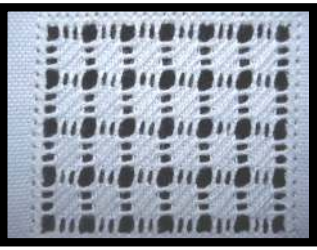
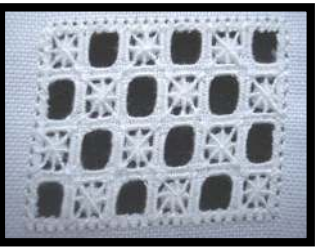
Bilgi Konusu	ANTEP İŞİNDE KULLANILAN ARAÇ VE GEREÇLER	Bilgi Konusu No	2
8.Yüksük İğne batmaması için parmak ucuna takılan koruma aracıdır. Sağ elin orta parmağına takılır. İşleme yaparken sol elin işaret parmağına takılan yüksükler de vardır. Ütüleme Sırasında Kullanılan Araç ve Gereçler(Fotoğraf No:7) 1.Ütü Kumaşların buruşukluklarını ısı ve basıncın yardımı ile gidermek daha güzel ve net bir görünüm sağlamak için kullanılan metal bir araçtır. Antep işinde, kumaşı işlemeye hazırlamada ve ürün bitiminde kullanılır. 2.Ütü masası Ütüleme işinin rahatça yapılabileceği büyüklükte bir masa olmalıdır. Bu masa üzerine Eski bir battaniye, keçe veya molton geçirildikten sonra üzeri iki katlı beyaz, temiz bir kumaş (Amerikan veya patiska) ile kaplanır. Bu tip ütü masaları daha çok atölyelerde kullanılırken, evlerde katlanıp kaldırılabilen, yükseklik ayarı yapılabilen, tabanı çelik, üzeri süngerle ve temiz bir bez ile kaplı olan ütü masaları tercih edilir.			

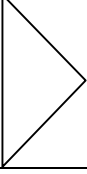
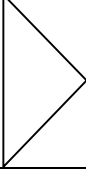

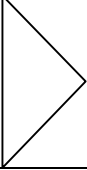
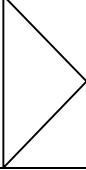
Fotoğraf No: 7

Bilgi Konusu	ANTEP İŞİNDE KULLANILAN ARAÇ VE GEREÇLER	Bilgi Konusu No	2
3.Ütü bezi Kumaşın parlamasını önlemek ve ütülenen ürüne net bir görünün sağlamak amacı ile kullanılan beyaz renkli pamuklu kumaş. (Tülbent, mermerşahi, opal vb.). 4.Su kabı Ütü bezinin rahatlıkla içine girebileceğı büyüklükte ve derinlikte olmalıdır. 5.Ütü suyu Su ütüde kullanılan önemli gereçlerdendir. Özellikle buharlı ütü kullanılırken suyun damıtılmış olmasına dikkat edilmeli, ütü kullanılmadığı zamanlarda içinde su bulundurulmamalıdır. Son teknolojik gelişmeler doğrultusunda çeşme suyu kullanımı da önerilmektedir.			

Bilgi Konusu	 ANTEP İŞİ TEKNİKLERİ	Bilgi Konusu No	 3
Antep işi teknikleri Antep işinde kullanılan teknikler bireyin isteği ve yaratıcılığıyla beraber çeşitlilik gösterir. Antep işinde ajur tekniklerinin yanı sıra yardımcı teknikler de hem süslemede hem de ajur fonunun kenarlarında kullanılmaktadır. Ajur teknikleri kare formun ortasına yapıldığı gibi kare formların dörtte birine de uygulanıp farklı kompozisyonlar uygulanabilir. Antep işi ajur teknikleri 1. Zemin sarma 2.Mercimek 3.Örümcek 4.Kartopu 5.Cemelyan 6.Badem 7.Ciğerdeldi 8.Çitime			

Bilgi Konusu	▶ ANTEP İŞİ TEKNİKLERİ	Bilgi Konusu No	▶ 3
			
			
			
Fotoğraf No: 8			
Antep işi yardımcı teknikleri(Fotoğraf No:9) 1.Hesap işi antıkası 2.Rışliyö (ilmekli sarma) 3.İnce-kalın, düz-verev sarma 4.Çeşitli susmalar			
			Fotoğraf No: 9

Bilgi Konusu	 ANTEP İŞİ DESEN ÖZELLİĞİ	Bilgi Konusu No	 4
Antep işinde desen Desen, bir yeri bezemek (süslemek) amacı güdülerek yapılan şekillerdir. Nakışta esası oluşturur. Güzel hazırlanan bir desen, ürünü ve görünümü bütünüyle etkiler. Desen seçimi; uygulayacağımız işleme tekniğine, kullanacağımız yere ve kumaşa uygun olmalıdır. Antep işinde desen, yapılacak ajurun iplik sayısına göre belirlenir. Desenin saymaya uygun olması gerekir. Antep ajurlarında, çalışılacak ajur çeşidi esas alınarak desen hazırlanır. Bunun için desen hazırlarken uygulanacak ajur tekniği ve özelliği çok önem kazanır. Örnek ürünler incelendiğinde bazılarında ajur fonlarının şekli daha öne çıkarken bazılarında fon içindeki ajurların düzeni dikkati çeker. Fonların ve içinde oluşturulacak ajurların desenleri birbiriyle uyum içinde olmalıdır.			

Bilgi Konusu	 ANTEP İŞİ DESEN ÖZELLİĞİ	Bilgi Konusu No	 4
Desen Geçirme tekniğı Antep işinde desen, işleme sırasında iplik sayılarak kumaşa geçirilir. Ayrıca, antikalar çalışılırken karşı kenarda kayma olmaması için sık sık desen kontrol edilir. Desen Tasarımı Antep işinde desene karar vermeden önce çok çeşitli kaynaklar gözden geçirilmelidir. Yapılmış Antep işi ürünler, çeşitli basılı kaynaklar uygulamada kolaylık sağlarken; geometrik desenler, kanava, goblen desenleri ve dantel örnekleri vb. kaynaklar Antep işi tekniğine uygun farklı ve özel bir desen hazırlamamıza imkan sağlar. Farklı ve özel bir desen hazırlayabilmek için ajur tekniklerini ve özelliklerini çok iyi bilmek gerekir. Elde edilecek birkaç motifle çok çeşitli kompozisyonlar, ilave susma çeşitleri ile çok zengin desenler üretilebilir.			

Bilgi Konusu	ANTEP İŞİNDE KUMAŞ ÖZELLİĞİ	Bilgi Konusu No	5
-------------------------	------------------------------------	----------------------------	----------

Antep işinde kullanılan kumaş özelliği (Fotoğraf No:10)

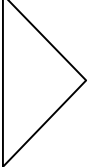
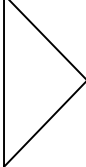
Üzerine işleme yapılacak kumaş özenle seçilmelidir. Kumaş; sağlam, kullanılacak yere göre fantezi veya yıkanabilir türde, zevke, bütçeye uygun ve üzerine uygulanacak işleme tekniğine göre belirlenmelidir.

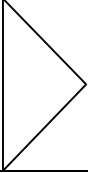
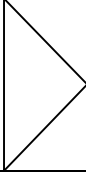
Antep işinde kullanılacak kumaşın en önemli özelliği dokunuşudur. İplikleri sayılabilir nitelikte dokunmuş olmalıdır. Seçilecek kumaşta aranan diğer önemli özellik ise en ve boy ipliklerinin kalınlıklarının eşit olmasıdır. Ende ve boydaki iplik sayıları kare bir formun içinde eşit sayıda bulunmalıdır. Aksi halde hem sayılarak hem kesilerek yapılan Antep işi tekniğinde en ve boy farkından dolayı desenin görünümü bozulabilir.

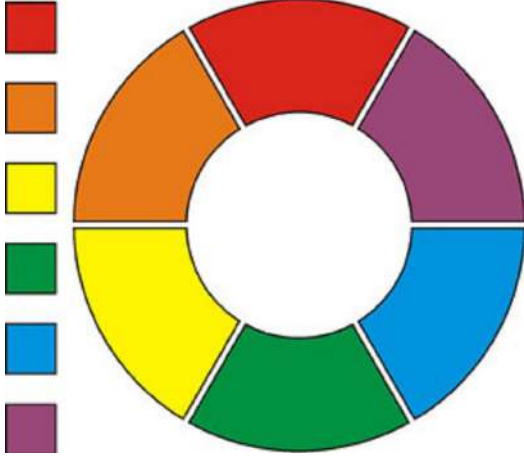
Fotoğraf No: 10

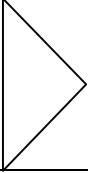
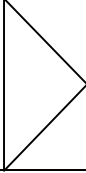
Tercih edilen kumaşın en ve boy ipliği eğer birbirini eşit değilse, en ve boy iplikleri birbirinden farklı sayıda kullanılarak kare bir form oluşturulabilir. Örneğin; kumaşın seyrek tarafından üç iplik, sık tarafından 5 iplik alınır. Bu işlem daha ajur fonu hazırlanmadan antika yapım aşamasında belirlenir. Antikada farklı sayıda boy ipliği üzerine atılan iplik boyu, farklı sayıda en ipliği üzerine atılan iplik boyuyla eşitlenirse, eşit sayıda antikalarda oluşan ajur fonu kare şeklini verebilir.

Kumaşlar; bitkisel(keten, pamuklu vb.), hayvansal (ipekli, yünlü vb.) ve sentetik (terilen vb.) kaynaklı liflerden üretilir. Antep işinde yukarıda bahsedilen özellikler aranmak kaydıyla farklı liflere sahip kumaşlar seçilebilir. Ödemiş ipeği, jorjet, mermerşahi, keten, yöresel dokumalar, yün tela, ipek, şifon, terilen vb. kumaşlar bunlardan bazılarıdır.

Bilgi Konusu		ANTEP İŞİNDE İPLİK ÖZELLİĞİ	Bilgi Konusu No		6
Antep işinde iplik özelliği İşlemelerde, yapılacak işe ve kullanılacak kumaşa uygun iplik seçmek çok önemlidir. Çeşitli kumaşlar belirli iplik türüne ihtiyaç gösterir. Bunun için iplik seçimi kumaş seçiminden sonra yapılmalıdır. Sağlam, parlak, pürüzsüz ve boyası sabit iplikler işlemeye uygundur. İplikler, yapıldıkları liflere göre; pamuktan (kuka, merserize vb.), ipekten (Çamaşır ipeği, floş vb.) yapılanlar ve sentetik (orlon, rafya vb.), madensel (sim vb.) kaynaklı olarak çeşitli gruplara ayrılabilir. Antep işinde kullanılacak kumaşın özellikleri seçilecek ipliği belirlemede yol gösterir. Kalın ipliklerle dokunmuş kumaş üzerine ince yapılı bir iplik ile işleme yapıldığında pek gözükmeyeceği gibi, ince ipliklerle dokunmuş bir kumaş üzerine de kalın iplikle işleme göze hoş gözükmeyecektir. Kumaş özelliği ve Antep işi tekniği göz önünde bulundurulmak kaydıyla farklı özellikte iplikler seçilebilir. Koton, muline, pamukaki, ibrişim, floş, sim vb. iplikler Antep işinde seçilebilecek ipliklerden bazılarıdır. İşleme için seçilen iplikler dışında, kumaş hazırlığında kullanılmak üzere kumaş rengine ve beyaz renkte makine nakış ipliği kullanılmalıdır.					

Bilgi Konusu	 ANTEP İŞİNDE RENK ÖZELLİĞİ	Bilgi Konusu No	 7
Renk Uyumu Renk seçimi ve uyumu son derece önemlidir. Güzel bir desen renklerin uyumlu kullanılması yüzünden güzelliğini kaybedebilir. Teknik, kumaş, desen, iplik kalitesi iyi bir renklendirme ile ortaya çıkar. Antep işinde; susmalardaki, ajur ve ajur fonundaki renklerin uyumu ürüne bir kat daha değer katar. Özellikle ajurlar oluşturulurken renklendirmeye çok müsaittirler. Ajurların sarımı sırasında renkler gittikçe açılabilir ya da koyulaşabilir. Bu ajurlara boyut kazandıracaktır. İşlemeye başlamadan önce mümkünse kağıt üzerinde renkli kalemlerle ya da kullanılacak kumaşın rengine olan ufak bir parça üzerinde düşünülen renkte iplikler denenmelidir. Renkleri uyumlu kullanabilmek, renk bilgisine sahip olmayı gerektirir. Işığın, cisimlere çarptıktan sonra yansıyarak görme duyumuzda bıraktığı etkiye renk denir. Renkleri gruplara ayırabiliriz; * Temel renkler: sarı, mavi, kırmızı. * Sıcak renkler: Sarı, turuncu, kırmızı. * Soğuk renkler: Mavi, yeşil, mor. * Kontrast (zıt) renkler: Yeşil-kırmızı, mavi-turuncu, mor-sarı. * Yardımcı renkler: Yeşil, turuncu, mor. * Nötr renkler: Beyaz, siyah.			

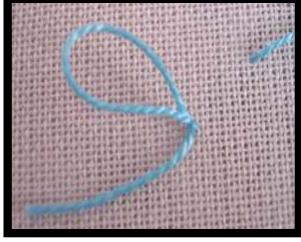
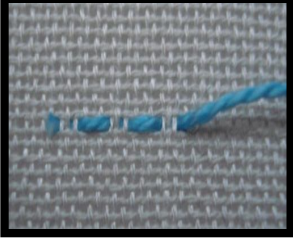
Bilgi Konusu	ANTEP İŞİNDE RENK ÖZELLİĞİ	Bilgi Konusu No	7
Birbirine yakışan renkler şu şekilde ifade edilebilir; * Kontrast renkler birbiri ile, * Aynı rengin tonları kendi aralarında, * Bütün renkler nötr renklerle, * Soğuk ve sıcak renkler birbiri ile yakışır. (Beyaz renk, soğuk rengin yanında sıcak; sıcak rengin yanında soğuk etkisi yapar.) Piyasada çok çeşitli tonlarda iplik renkleri mevcuttur. Ürün bir örneğe göre çalışılmıyorsa, bu uyum kuralları göz önünde tutularak kişisel zevklere göre iplik renkleri belirlenmelidir. Fotoğraf No: 11			

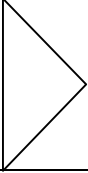
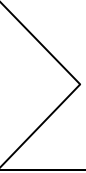
Bilgi Konusu		ANTEP İŞİ TEKNİĞİNE BAŞLAMA AŞAMASI	Bilgi Konusu No		8
Kumaşı işlemeye hazırlama İşleme kumaşı hazırlamada; kumaş mezür, işleme iğnesi, toplu iğne, kumaş makası, cetvel, beyaz nakış makarası ve ütü malzemeleri gibi araç gereçlere gereksinim vardır. İşleme kumaşı hazırlanırken, öncelikle ürünün uygulanacağı yere göre model seçimi yapılmalıdır. Kumaş; ürünün özelliğine, kullanılacağı yere ve işleme tekniğine uygun olarak seçilmelidir, yıkamaya ve ütölemeye uygun olmalıdır. Kumaşı işlemeye hazırlarken; yıkanabilen kumaş çekme özelliği varsa, ıslatılarak bekletilir. Kurutulduktan sonra ütülenir. Kumaş, belirlenen ürün boyutlarına göre iplik çekilerek kesilir. Böylece kenar düzgünlüğü sağlanır. Kumaşa soldan sağa doğru kenar sürfilesi yapılır. Sürfile yaparken, kesilip, çıkartılan kumaş parçalarının iplikleri kullanılabileceği gibi ince nakış ipliği da tercih edilebilir. Sürfilesi tamamlanan kumaşın beyaz nakış makarası ile en-boy orta teyeli alınır. Kareli veya milimetrik kağıda çıkarılmış desen ve kumaş kontrol edilerek işlemeye başlanılacak nokta kumaş üzerinde belirlenir. Kumaşı germe Germe, kumaşın germe araçları ile en ve boy ipliği doğrultusunda çekilerek gergin hale getirilmesi işlemidir. (Fotoğraf No:12) Günümüzde kumaşlar daha çok kasnak ile gerilmekte gergef çok nadir kullanılmaktadır. Kumaşı kasnak ile germe işlemlerde daha rahat ve düzgün bir işleme olanağı sağlar.					

Bilgi Konusu	ANTEP İŞİ TEKNİĞİNE BAŞLAMA AŞAMASI	Bilgi Konusu No	8
İşlenmek üzere kasnağa gerilen kumaşın zedelenmemesi ve kirlenmemesi için kasnak bezi kullanılır. Kasnak bezleri patiska, Amerikan bezi gibi sağlam kumaşlardan, dikdörtgen şeklinde yapılır. Büyükleri kasnak büyüklüğüne göre değişir. 15×30 cm ya da 20×40 cm ölçülerinde olabilir. Ortası yuvarlak şeklinde kesilmiş kare kasnak bezleri de hazırlanabilir. Kasnak bezleri kumaşa çırpma tekniği ile dikilir. Kumaş kasnağa gerilirken her zaman kasnak bezi dikmek gerekmez. Kasnak iç halkasının üzerine kumaş desen ortada kalacak şekilde yerleştirilir, dörtkenarına kasnak bezi konup kasnağın dış halkası geçirilir ve gerilir. Kumaşı kasnağa germek için; kasnağın iç halkasına düz bir zemin üzerine konur. Kasnağın üzerine kumaşın işlenecek bölümü boy ipliği yönü kişiye dik olacak şekilde yerleştirilir. Kumaşın düzgün gerilebilmesi için, kasnak bezleri kumaşın en ve boy ipliklerine paralel gelecek şekilde kumaşın üzerine yerleştirilir. Kasnağın dış halkası kumaş üzerine konur ve halkanın üzerine bastırılarak iç halkaya oturması sağlanır. Kasnak zeminden kaldırılarak en ve boy iplik yönünde kasnak bezlerinden tutup çekilerek gerilir.			

Fotoğraf No: 12

Bilgi Konusu	ANTEP İŞİ TEKNİĞİNE BAŞLAMA AŞAMASI	Bilgi Konusu No	8
İşlemede ipliği tutturma İşlemede, iğne tekniklerinin uygulanmasından önce iplik kumaşa balıkçı düğümü ya da oyulgama iğne tekniği ile tutturulur. Oyulgama; üç iplik alt, üç iplik üst gidilerek yapılan bir tür teyeldir ve işlemenin altında kalır. (İşleme kumaş yüzeyini tam olarak kapatmıyorsa üstten gidilen teyeller görünebileceği durumlarda oyulgama tekniği uygulanmaz.) (Fotoğraf No:13) Balıkçı düğümü ise açılabilir bir düğümdür ve iş bitiminde düğüm açılarak iplik kumaşın tersinden tutturulur. (Fotoğraf No:14) Fotoğraf No: 13 Fotoğraf No: 14			

Bilgi Konusu		ANTEP İŞİ TEKNİĞİNİ UYGULAMA AŞAMASI	Bilgi Konusu No		9
Tekniğin uygulanışı Antep işi tekniği, uygulama sırasında kumaşın en ve boy ipliklerinin sayılması nedeniyle büyük dikkat gerektiren bir işlemdir. Bunun için desen sürekli takip edilerek, fonu oluşturan antika sayısı ve kesilip bırakılacak iplik sayıları kontrol edilmelidir. Antep işi tekniğinde, kumaş kasnakta yeterli derecede gergin olmalıdır. İşleme yapılırken iki el de kullanılır. Elin biri (solak olanların sol eli) kumaşın üstünde, diğeri altında durur. Üstteki el ile iğne ucu aşağıya doğru bakacak şekilde kumaşa batırılır; diğeri ile iğne gözü yukarıya gelecek şekilde itilerek kumaşın yüzüne çıkartılır. Bu şekilde çalışmak ajur sarımında daha hızlı çalışılmasını sağlar. Fakat bu şekilde çalışırken kumaş veya iplik tarazlanıyorsa iğne ucu yukarıya bakacak şekilde kumaşın yüzüne çıkartılır. Başlama aşamasındaki işlemlerden sonra uygulamaya geçilir. Antep işi tekniğinin uygulanmasında şöyle bir yol izlenebilir. 1. Ajur fonları desen doğrultusunda yerleştirilir. 2. Sağlamlaştırıcı teknikler (sarma, rişliyö, antika vb.) uygulanır. 3. Yine desen doğrultusunda susmalarla zenginleştirmeler tamamlanır. 4. Ajur fonlarının içindeki belirlenen iplikler kesilip çekilir. 5. Ajur tekniğine göre önce filtre sarılır veya ajurların işlenmesine başlanır.					

Bilgi Konusu	ANTEP İŞİ TEKNİĞİNİ UYGULAMA AŞAMASI	Bilgi Konusu No	9
6. Tüm ajurların sarma işlemi bitirilerek, tekniğin bitirme aşamasındaki işlemlere geçilir. Antep işi tekniğinin uygulanmasında kişiye göre farklı yollar da uygulanabilir. Yalnız, iplik kesme ve ajur sarma işleminin mümkün olduğunca işleme sonuna bırakılarak, iplikleri kesilen fonların ve sarılan ajurların işleme süresince zarar görme ihtimali azaltılabilir. Antep işi tekniğini yaparken dikkat edilecek noktalar * Kumaş kasnakta gergin olmalı,(İpliklerin atmaması için fazla gerilmemeli.) * Antika ilmekleri içi tarafa getirilmeli, * Bir boş bir dolu ajurlarda antika sayısı daima tek olmalı, * Karşılıklı kenarlara yapılan antikalar aynı hizada olmalı, * Kumaş kesilirken kenar antikalarından sonra gelen antika mutlaka kesik olmalı, * Kesilen antika ipliklerinin atmaması için etrafına sarma, susma, muşabak veya çift antika yapılmalı, * Kumaş iplikleri kumaşın tersinden kesilip, çekilmeli, * İşleniş yönü verev olmalı.(desene göre değişebilir.) * En ve boy ipliği farklı kumaşlarda antika oluşturulurken seyrek olan taraftan daha fazla iplik alınır ve en ve boy eşitliği sağlanmalı, * Antika yaparken başlama ipliği antika arasında kalmalı, * İplikler daima ucu kıvrık nakış makası ile kesilmelidir.			

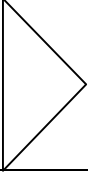
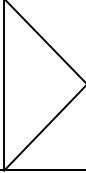
Bilgi Konusu	▶	ANTEP İŞİ ÜRÜNÜNÜ BİTİRME AŞAMASI	Bilgi Konusu No	▶	10
Ürünün kenar temizliği Antep işi ürünün işlenmesi bittikten sonra kumaşın cinsi, işin ve işlemenin türü göz önünde tutularak, ürünün estetiği ve sağlamlığını artırmak amacıyla kenar temizleme tekniği özenle seçilerek uygulanır. Antep işi ürününe uygun kenar temizleme tekniklerinden bazıları şöyle sıralanabilir; * Köşe çevrilerek, * Saçak yapılarak, * Püskül yapılarak, * Makrame yapılarak, * Rişliyö yapılarak, * İğne oyası yapılarak, * Tığ danteli yapılarak, * Firkete ve mekik oyası dikilerek, * Basit nakış iğne tekniği yapılarak. Ayrıca, bu gibi kenar temizleme teknikleri haricinde tasarlanan ürün niteliğine göre, pano için çerçeveceilere, çanta, cüzdan ayakkabı vb. ürünler için bu işlerin ustalarına da gidilebilir.					

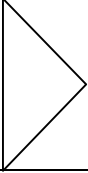
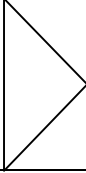
Bilgi Konusu	▶	ANTEP İŞİ ÜRÜNÜNÜ BİTİRME AŞAMASI	Bilgi Konusu No	▶	10
Ürünün ütüsü Ütüleme ile işlemlere net bir görünüm kazandırılır. Ütüleme işlemi net ve güzel bir görünümün dışında ısı yardımı ile ürün üzerindeki mikroorganizmaların yok olmasını sağlar,ürünlerin çabuk kirlenmemesine yardımcı olur ayrıca ürünün dayanıklılığını artırır. Ütüleme işleminde dikkat edilmesi gereken esaslara mutlaka uyulmalıdır. Bu esaslar; * Ütü yapılacak yer yeteri derecede aydınlık olmalıdır. * Ütünün altı temiz olmalıdır. * Ütü yapılacak kumaş ve diğer malzemeler temiz olmalıdır. * Ütü ısısı ütülenecek kumaşa uygun derecede ayarlanmalıdır. * Ütü yapılacak yer düz olmalıdır. * İşlemeli ürünler mutlaka tersinden ütülenmelidir. * Ütü esnasında ütü bezi tamamen kurumadan ürün üzerinden kaldırılmamasına özel gösterilmelidir. * Ütüleme işleminde kumaşın en ve boy iplik yönlerine dikkat edilmeli ve özellikle boy iplik yönünde ütüleme yapılmalıdır. * Kumaşı esneteceğinden dolayı katiyen verev yönde ütüleme yapılmamalıdır. * Ütüleme işleminde kumaş özelliği dikkate alınarak gerektiğinde nemli ütü bezi kullanılmalıdır. * Ütüye kuvvet uygulayarak ütüleme yapılmamalıdır.					

Bilgi Konusu	▶ ANTEP İŞİ ÜRÜNÜNÜ BİTİRME AŞAMASI	Bilgi Konusu No	▶ 10
* Pamuk, keten, gibi sık dokunuşlu kumaşlar üzerine ütüü kaydırarak, seyrek dokunuşlu kumaşlarda ise ütüü aşağı yukarı kaldırıp indirerek ütöleme işlemi gerçekleştirilmelidir. * Sim ile işlenmiş olan yerler bastırılmadan ve hafif nemli ütü bezi aracılığıyla ütölenmelidir. * Kumaşta iz bırakmaması için iğne üzerine ütü basılmamalıdır. * Kumaşta izinin kalmaması için teyelli bölümlerin üzerine hafif ütü basılmalıdır. * İnce kumaşlar ve danteller gibi sıcak ütü isteyen ürünlerin sararmasını engellemek için bu tür kumaşların üzerine kağıt yerleştirilerek ütölenmelidir. * İpek gibi nemlendirildiğinde leke kalabilecek kumaşları, yumuşak ve nemli bir kumaş içine sarılarak on beş dakika kadar beklettikten sonra ütölenmelidir. * Ütü doğrudan doğruya işlemeli kumaşa değdirilmemeli, denemek için temiz bir beze sürölmelidir. * Naylon türü kumaşları ütölerken kumaş üzerine mutlaka kağıt konmalıdır. * Yapılan işlemin güzel ve net görünebilmesi için kenar temizleme tekniğine geçmeden önce çok iyi bir şekilde ütölenmeli,kenar temizleme tekniğı uygulandıktan sonra en ve boy ipliğı doğrultusunda tekrar ütölenmelidir. * İşlemede kullanılan malzemelerin özelliğine dikkat edilmelidir.			

Bilgi Konusu	ANTEP İŞİ ÜRÜNÜNÜ BİTİRME AŞAMASI	Bilgi Konusu No	10
	          		

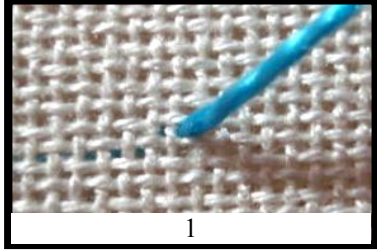
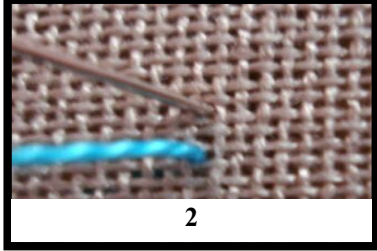
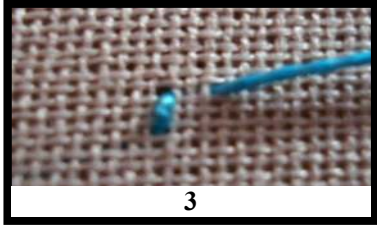
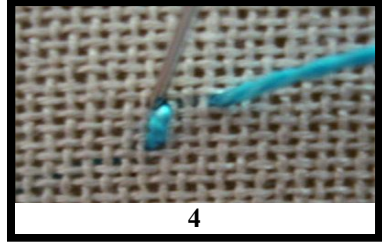
Fotoğraf No: 15

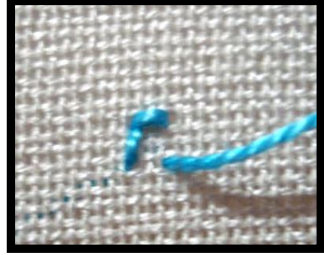
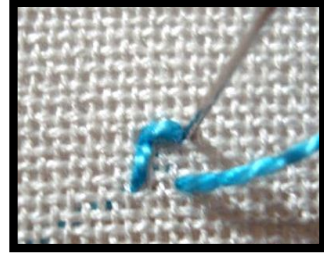
Bilgi Konusu		ANTEP İŞİ ÜRÜNÜNÜN BAKIMI VE SAKLANMASI	Bilgi Konusu No	 11
Ürünün bakımı ve saklanması Özenle ve zevkle işlenen ürünlerin bakımı ve saklanması da aynı özenle yapılmalıdır. Dikkat edilecek birkaç ayrıntı ürünün keyifle kullanılmasını ve gelecek kuşaklara daha sağlam bırakılmasını sağlar. *Doğrudan güneş ışığı ürünler üzerindeki renklerin solmasına ve sim gibi madensel ipliklerin kararmasına neden olur. Bundan dolayı uzun süre güneşe maruz bırakılmamalıdır. *Sıcak su renkli iplikleri ve kumaş yapısını bozar. Yıkama yapılacaksa ılık su ile plastik bir kap içerisinde toz sabun eritildikten sonra çitileme yapılmadan yıkanmalıdır. *Yıkama sonrasında gölge bir yerde kurutulmalıdır. *Simli işlemler kuru temizlemeye verilmemelidir. Uygulanacak kimyasal maddeler karartmaya neden olabilir. *Ütüleme sırasında sararan yerler oksijenli su ile silinir. *Ütülenmiş ürünler bir süre açıkta bırakılmalı ve iyice kurutulduktan sonra kaldırılmalıdır.				

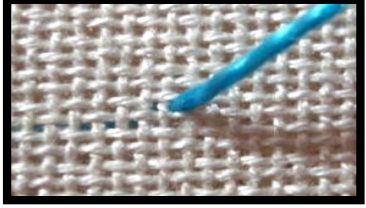
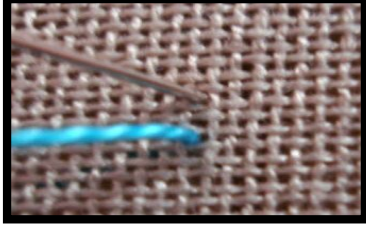
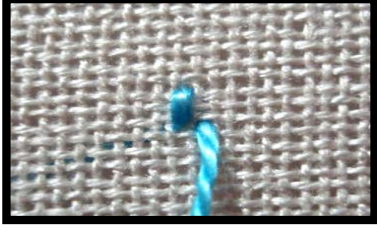
Bilgi Konusu		ANTEP İŞİ ÜRÜNÜNÜN BAKIMI VE SAKLANMASI	Bilgi Konusu No	 11
*Saklanmak istenen ürün gelişigüzel katlanıp sandığa konulmamalıdır. Ürün özelliğinin uzun süre bozulmaması için saklamada bazı esaslara dikkat etmek gerekir. *Sim ipliklerin kullanıldığı ürünlerde aralara mülaj kağıdı konularak simlerin hava ile temasları kesilir. *Ürün katlanırken kat yerlerinin sabitleşmemesi için kağıt veya kalın havlu ile beraber katlanmalı veya rulo halinde sarılarak saklanmalıdır. *Sandık içlerine konan naftalin gibi koruyucu maddeler ürünlerdeki simlere zarar verebilir. *Ürün üzerinde toplu iğne gibi bir malzeme bırakılmamalı aksi halde pas yapabilir. *Uzun süre saklanacak ürünlerin sandık lekesi olmaması için ürünler, ara sıra sandıktan çıkarılıp havalandırılarak tekrar sandığa konmalıdır.				

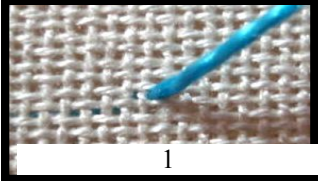
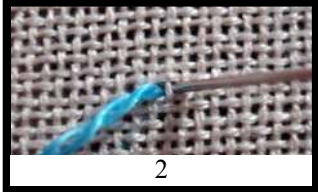
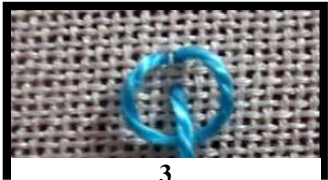
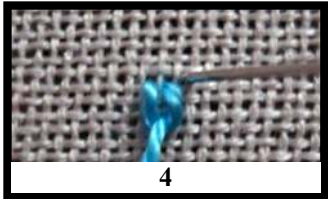
İŞLEM YAPRAKLARI

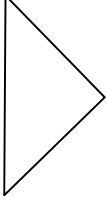
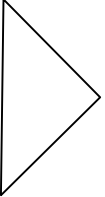
İşlem Konusu	ÖRNEK BEZ HAZIRLAMA	İşlem Konusu No	1
ARAÇ VE GEREÇLER			
1. İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1. İşleme için gerekli araç-gereçleri hazırlayınız.(iğne, iplik, makas, kasnak ve kasnak bezi) 2. Tekniğe uygun kumaşı 30x30 cm boyutlarında kesiniz. 3. Kenar sürfilesini yapınız. 4. Orta teyelini alınız. 5. Gerekiyorsa kasnak bezi dikiş. 6. Kumaşı kasnağa geriniz. 7. Verilecek Antep işi tekniklerini öğretmenin göstereceği şekilde kumaşa aktarınız.			

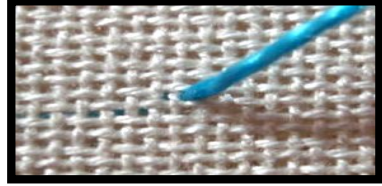
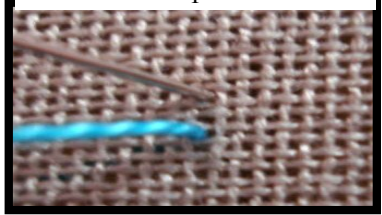
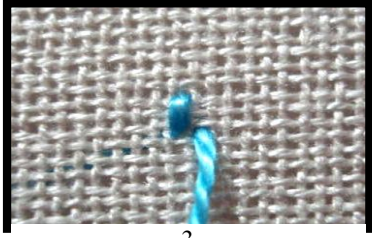
İşlem Konusu	HESAP İŞİ ANTİKASI TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem Konusu No	2
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.İpliği tutturunuz ve iğneyi kumaşın yüzüne çıkartınız. 2.Üç iplik yukarıya iğneyi batırınız. 3.İğneyi sağa doğru üç iplik sayarak çıkartınız. 4.İğneyi üç iplik sola sayarak batırınız.		 1 2 3 4	
		Fotoğraf No: 16a	

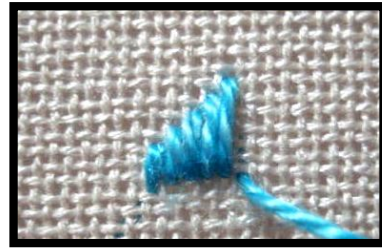
İşlem Konusu	HESAP İŞİ ANTİKASI TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem Konusu No	2
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
5.Üç iplik aşağıya ve üç iplik sola sayarak iğneyi verev olarak kumaşın yüzeyine çıkartınız. 6.İğneyi üç iplik yukarıya batırınız. 7.Aynı işlemleri tekrarlayınız. Not: * Hesap işi antikası; ajur kenarlarında, saçak bırakılarak yapılan kenar temizlemelerinde ve Antep işinin kenar pekiştirilmesinde kullanılır. Birkaç sıra yan yana yapılarak desen meydana getirilir. * Başlangıçta yapılan iplik tutturma işleminde, başlangıç ipliği işlenecek yerin altında kalacak şekilde veya sonradan çözülüp işleme sonrasında alttan yürütölmek üzere balıkçı düğümü yapılabilir.		 5 6 7	
		Fotoğraf No: 16b	

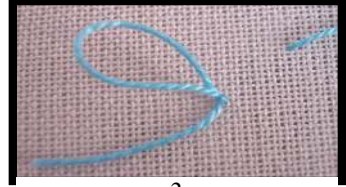
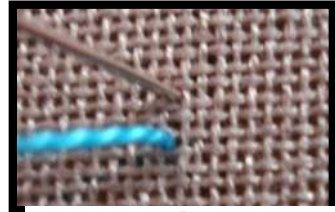
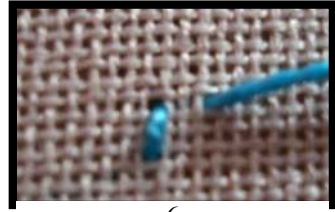
İşlem Konusu	SARMA TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem Konusu No	3
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.İpliği tutturunuz ve iğneyi kumaşın yüzüne çıkartınız. 2.İğneyi üç iplik yukarıya doğru batırınız. 3.İğneyi, kumaşın yüzüne ilk çıkılan yerin bir iplik sağından çıkartınız. 4.Aynı işlemleri tekrarlayarak sarma işlemine devam ediniz. Not: * Sarma istenilen kalınlıkta yapılabileceği gibi verev olarak da yapılabilir. Bunun için, iğneyi ilk çıkılan yerin tam karşısına değil, istenilen verev derecesi kadar verevine batırılır. Sırasıyla aynı hiza ve sıra takip edilerek verev sarma meydana getirilir.		 1 2 3 4	
		Fotoğraf No: 17	

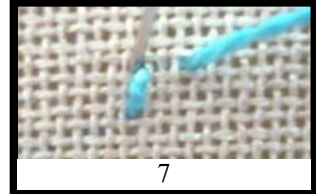
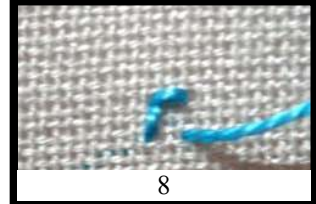
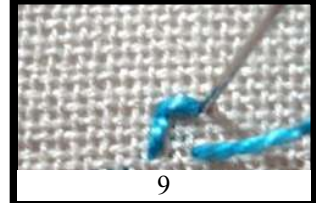
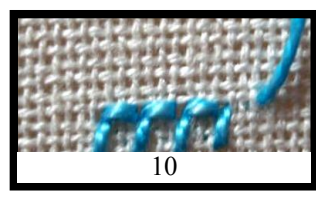
İşlem Konusu		RİŞLİYÖ TEKNIĞINI UYGULAMA	İşlem Konusu No		4
ARAÇ VE GEREÇLER					
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri					
İŞLEM BASAMAKLARI					
1.İpliği tutturunuz ve iğneyi kumaşın yüzüne çıkartınız.					
2.İpliği sol eliniz başparmağınız ile tutarak, iğneyi ilk çıkılan yerin bir iğlik yanına batırınız.					
3.Aşağıya doğru aynı hizada olacak şekilde üç iplik aşağıdan iğneyi çıkartınız. (Parmağınızla tuttuğunuz ipliğin içinden çıkmış olmalısınız.)					
4.Aynı işlemleri tekrarlayınız.					
5.İstenilen boyuta kadar devam ediniz.					
		Fotoğraf No: 18			

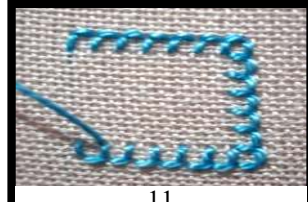
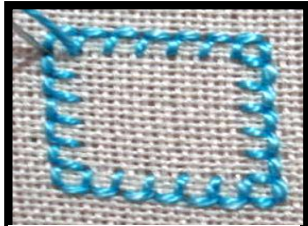
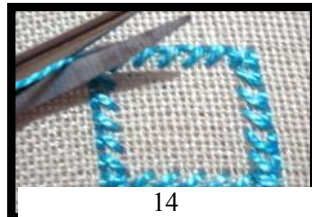
İşlem Konusu		RİŞLİYÖ TEKNIĞINI UYGULAMA	İşlem Konusu No		4
Not: * Rişliyö soldan sağa doğru ilerler. * Rişliyönün boyutları kullanım alanına, kumaş, iplik ve desen özelliğine göre değişir. * Rişliyö Antep işi tekniğinde, kenar antıkasının pekiştirilmesinde veya kenar temizliğinde sıkça kullanılan bir tekniktir. * Kenar temizlemede, rişliyönün düğümleri kesilecek tarafta olmalıdır.					

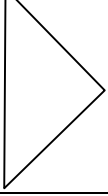
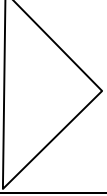
İşlem Konusu	SUSMA TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem Konusu No	5
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.İpliği tutturunuz ve iğneyi kumaşın yüzüne çıkartınız. 2.İğneyi üç iplik yukarıya batırınız. 3.İğneyi kumaşın yüzüne ilk çıkılan yanına bir iplik sağından çıkartınız. 4.İğneyi dört iplik yukarıya batırınız.		 1 2 3 4	
		Fotoğraf No: 19a	

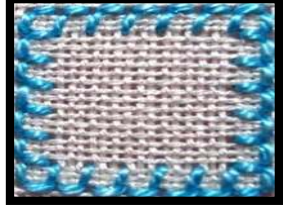
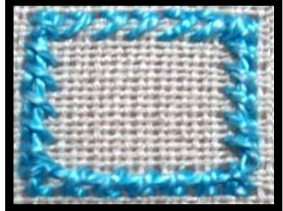
İşlem Konusu	SUSMA TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem Konusu No	5
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
5.Alttan aynı hizaya batarak, yukarıya doğru birer artırarak aynı işlemleri istenilen yüksekliğe ulaşana kadar tekrarlayınız. 6.İstenilen yüksellik meydana gelince, yukarıdan birer iplik eksilterek aşağıya ininiz. 7.Oluşan motifi, tekrarlayınız. (Bu motifin yarısı da çalışılarak tekrarlanabilir.) Not: * Susmalarla çok çeşitli motifler oluşturularak istenildiği kadar tekrarlanabilir. Yukarıdaki örnek bunlardan bir tanesidir. * Susmalar, süsleme amaçlı kullanılabileceği gibi ajur fonunu oluşturan antikaların dışına da yapılarak kenar pekiştirmesinde de kullanılabilir.		 5 6 7	
Fotoğraf No: 19b			

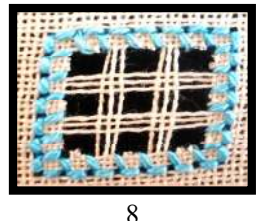
İşlem Konusu	AJUR FONUNU HAZIRLAMA (Hesap işi antıkası ile)	İşlem Konusu No	6
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.Antıkanın kaç iplikten yapılacağını belirleyiniz. 2.Hazırlanan deseni kontrol ederek kumaş üzerinde başlama noktasını belirleyiniz. (Fonun sağ üst köşesini) 3.Balıkçı düğümü yaparak işleme alanına uzak bir yere iğneyi batırınız. 4.İğneyi sol üst köşenin 3 iplik altından çıkarınız. 5.İğneyi sol üst köşeye batırınız. 6.İğneyi sol üst köşenin 3 iplik sağından çıkartınız.		 3 4 5 6	
		Fotoğraf No: 20a	

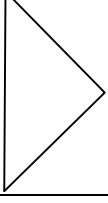
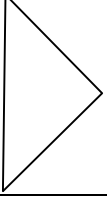
İşlem Konusu	AJUR FONUNU HAZIRLAMA (Hesap işi antikaşı ile)	İşlem Konusu No	6
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
7.İğneyi tekrar sol üst köşeye batırınız. 8.İğneyi, sol üst köşeden 3 iplik aşağı ve 3 iplik sağa doğru saydığınız yerden çıkartınız. 9.İğneyi 3 iplik yukarıya batırınız. 10.Sırasıyla 6'dan 9'a kadarki basamakları tekrar ederek sağ köşeye kadar antikaları tamamlayınız.		 7	
		 8	
		 9	
		 10	
			
Fotoğraf No: 20b			

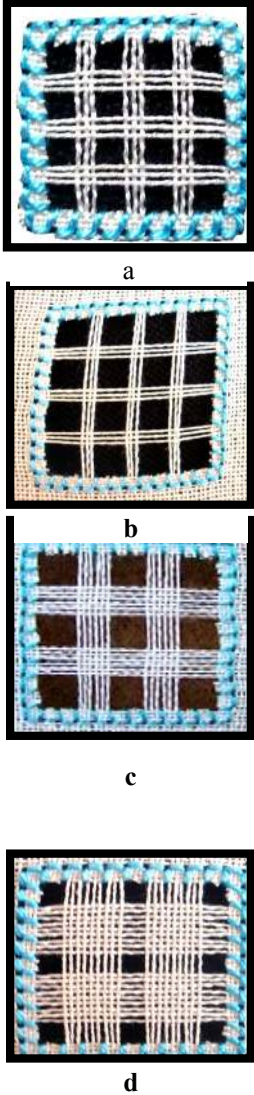
İşlem Konusu	AJUR FONUNU HAZIRLAMA (Hesap işi antika ile)	İşlem Konusu No	6
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
11.Kasnağı solo döndürerek antikanın bitiminin sol üst köşe olmasını sağlayınız.(Köşelerdeki antikaların altında çağrı (x) işareti oluşmalıdır.) 12.İlk kenardaki işlemleri tekrarlayarak yeni kenarın antikasını da desende belirlenen sayıda işleyiniz. 13.Geriye kalan iki kenara da antika yaparak başlangıç noktasına ulaşınız. 14.Kenar antikasının tersinden ipliği yürüterek kalan parçayı kesiniz. 15.Başlarken yapılan balıkçı düğümünü açarak kenar antikasının altından yürütünüz.		 11 12 14 15	
		Fotoğraf No: 20c	

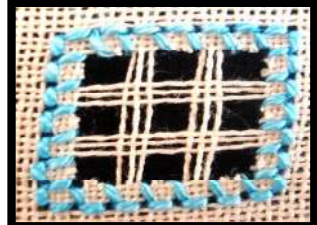
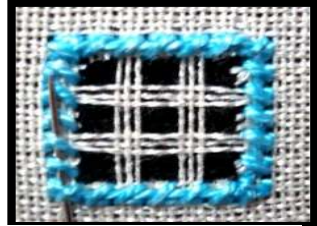
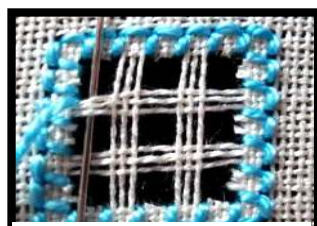
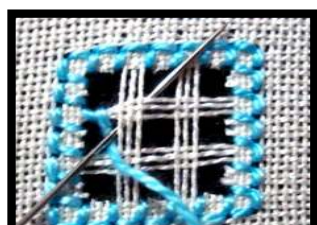
İşlem Konusu		AJUR FONUNU HAZIRLAMA (Hesap işi antİKası ile)	İşlem Konusu No		6
ARAÇ VE GEREÇLER					
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri					
İŞLEM BASAMAKLARI					
Not: *Karşılıklı antika ayakları, fonun içine doğru birbirine bakmalı ve makine dikişleri dışarıda kalacak şekilde olmalıdır. Desene göre hazırlanacak olan fon şekli de değişiklik gösterir. Kare olabileceği gibi eş kenar dörtgen, dikdörtgen gibi şekillerde olabilir. *Atan kumaşlarda antikanın dışına susmalar, ikinci bir antika veya rişliyö yapılarak sağlamlaştırılır. *Fon hazırlamada ikinci sırada da antika çalışılacaksa, antika ayakları, birinci sıradaki antika ayakları ile aynı veya zıt yönlerde bakabilir.					

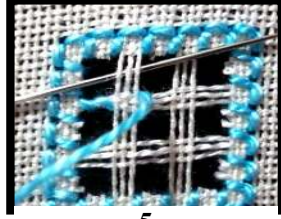
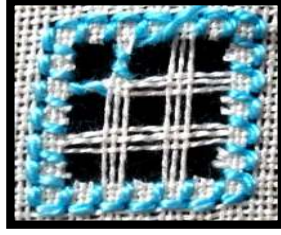
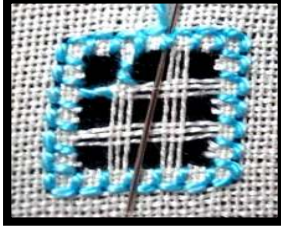
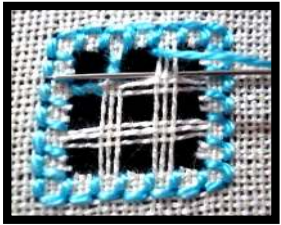
İşlem Konusu	FON İÇİNDEKİ İPLİKLERİ KESME VE ÇEKME	İşlem Konusu No	7
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.Ajur fonunu hazırlayınız. 2.Kumaşın tersini çeviriniz. 3.Karenin sol kenarındaki ilk antikayı kesiniz. (Boy ipliğini ve karenin orta hizasından) 4.Kesilen kumaş iplikleri toplu iğne ile karenin alt ve üst kenarına kadar çekiniz.		 1 2 3 4	
		Fotoğraf No: 21a	

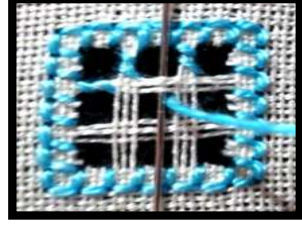
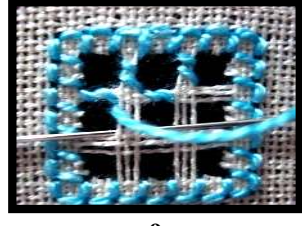
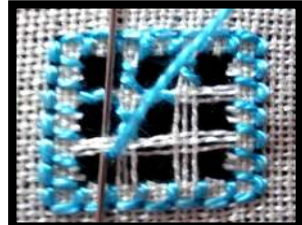
İşlem Konusu		FON İÇİNDEKİ İPLİKLERİ KESME VE ÇEKME	İşlem Konusu No		7
ARAÇ VE GEREÇLER					
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri					
İŞLEM BASAMAKLARI					
5.Dolu olarak bırakılması belirlenen antika sayısı kadar antika bırakınız. 6.Kesme bırakma işlemini sağ kenara kadar devam ediniz. 7.Çekilen iplikleri antikanın dibinden kesiniz. 8.Karenin diğer kenarına da aynı işlemleri tekrarlayınız.					
			5		
					
			6		
					
7					
					
8					
Fotoğraf No: 21b					

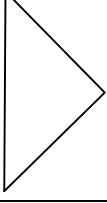
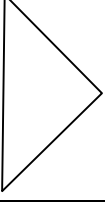
İşlem Konusu		FON İÇİNDEKİ İPLİKLERİ KESME VE ÇEKME	İşlem Konusu No	 7
Not: * Kokusuz,(1976)'a göre kesme ve çekme bu yöntemle yapılmaktadır. Ancak daha kolay bir yol olarak antika iplikleri ortadan değil, direk antika diplerinden kesilebilir. Daha sonra iplikler çekilir. * Eğer kumaş, iplikleri atan cinsten ise kesme işi ortadan yapıldıktan sonra iplikler kenarlara kadar çekilir, nakış makarasıyla antika üzerine tutturulur. *Ayrıca, kesme ve çekme işleminde ipliklerin yerleri değiştirilerek fantezi ajurlar yapılabilir. *Dörtte bir kartopu veya dörtte bir örümcek ajuru uygulanırken antikalar çift sayıda iplikler üzerine yapılmalıdır.				

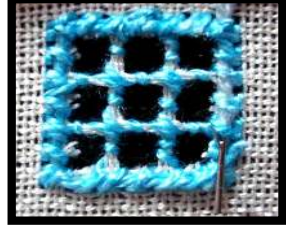
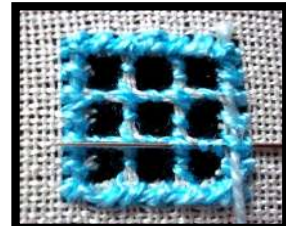
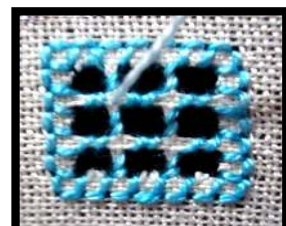
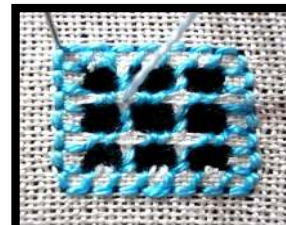
İşlem Konusu	FON İÇİNDEKİ İPLİKLERİ KESME VE ÇEKME	İşlem Konusu No	7
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
Not: *Antep ajurunun çeşidine göre çekilen ve kalan antika sayısı değişir. Motif fonu hazırlama işlemleri genellikle şu şekilde olur. a.Bir antika ipliği kesip, bir antika ipliği bırakarak, (Mercimek ajuru vb.) b.İki antika ipliği kesip, bir antika ipliği bırakarak (Kartopu ve örümcek ajuru vb.) c.İki antika ipliği kesip, iki antika ipliği bırakarak, (Kartopu ve örümcek ajuru vb.) d.Bir antika ipliği kesip, üç antika ipliği bırakarak, (Ciğerdeldi ve cemelyan ajuru vb.)		 a b c d	
		Fotoğraf No: 21c	

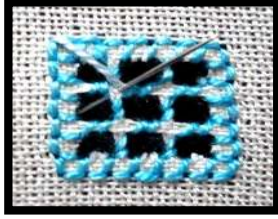
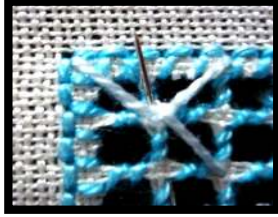
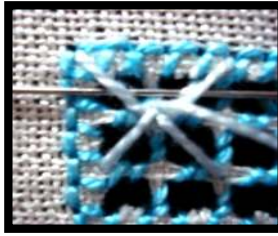
İşlem Konusu	ZEMİN SARMA TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem Konusu No	8
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.Uygun sayıda antikadan oluşan fonu hazırlayınız. 2.İpliği kumaşın tersinden antikaya tutturunuz. 3.Sol üst köşedeki birinci karenin en ipliğini iki defa sarınız. (İğneyi alttan batırıp, karenin içinden çıkartarak.) 4.İğneyi kumaşın altından verev geçirerek sağa doğru ikinci karenin içinden çıkartınız.		 1 2 3 4	
Fotoğraf No: 22a			

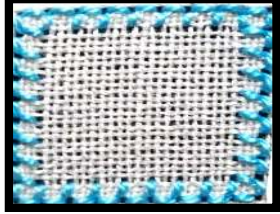
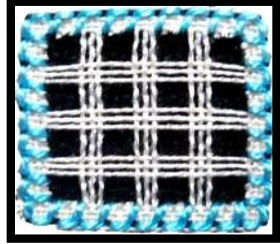
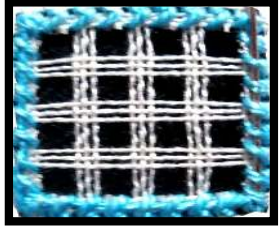
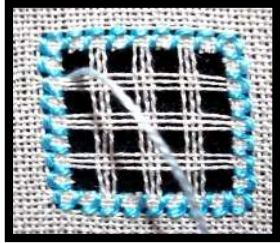
İşlem Konusu	ZEMİN SARMA TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem Konusu No	8
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
5.Birinci karenin boy ipliğini iki defa sarınız. (İğneyi boy ipliğinin solundan batırıp, sağından çıkartarak.) 6. Kenar antikasının üzerinden sararak, iğneyi ikinci karenin boy ipliğinin solundan çıkartınız. 7.Boy ipliğini iki defa sarınız. (İğneyi boy ipliğinin sağından batırıp, solundan çıkartarak.)		 5 6 7	
		Fotoğraf No: 22b	

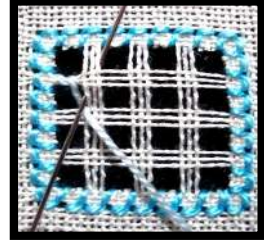
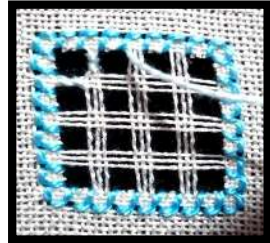
İşlem Konusu	ZEMİN SARMA TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem Konusu No	8
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
8.İğneyi verev olarak aynı karenin en ipliğinin altından çıkartarak iki defa sarınız. (İğneyi alttan çıkartıp, üstten batırarak.) 9.Verevde kalan boy ipliğinin solundan boy ipliğini iki defa sarınız. 10.Verevdeki en ipliğini de iğneyi ipliğin altından çıkartıp, üstünden batırarak iki defa sarınız. 11.Kenar antikasının üzerinden sararak, sıradaki en ipliğinden sarma işlemine devam ediniz. 12.Verev basamakları takip ederek karenin içindeki tüm en ve boy ipliklerini aynı yönde sarınız.		 8 9 10 12	
		Fotoğraf No: 22c	

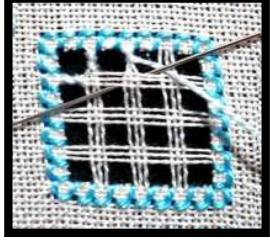
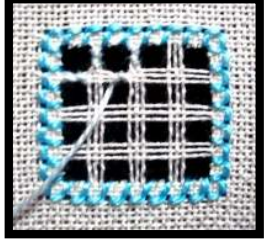
İşlem Konusu		ZEMİN SARMA TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem Konusu No		8
NOT: * Zemin sarma işlemi başlı başına kullanılabileceği gibi, ajurlara da zemin oluşturur. * En ve boy ipliklerin üzerleri tek veya çift sayıda olmak üzere sarılır. * Zemin sarmaya sol ilk boşluktan başlanır. Sarılan iplikler üstte verev bir görüntü oluşturur. Bütün verev hatlar aynı yönde olmalıdır. Üstte verev hat oluşturan iplik geçişleri altta da verev hat oluşturur. * Mercimek ajuru gibi bazı ajur tekniklerinde zemin sarma ajur yapımıyla beraber yürütülebilir. Farklı renklerde çalışılmak istendiğinde önce zemin sarılmalıdır. * Antikalar mercimek ajuru dışında dört veya daha fazla sayıda çift iplikten çalışılmışsa, sarma işlemi önce antikanın ilk yarısına uygulanarak uygun ajur tekniğine zemin hazırlanabilir ve farklı kreasyonlar oluşturulabilir.					

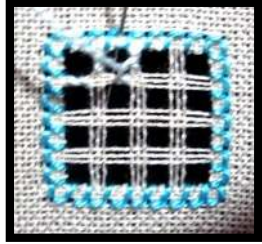
İşlem Konusu	İPLİK ATMA İŞLEMİNİ YAPMA	İşlem Konusu No	9
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.Kenar antikasının tersinden ipliği tutturunuz. 2.İğneyi sarılmış ilk en ipliğinin altından yürütünüz. 3.Sol üst köşedeki dört adet boş karenin tam ortasından iğneyi çıkartınız. 4.İğneyi sol üst köşe antikasına batırınız.		 1 2 3 4	
		Fotoğraf No: 23a	

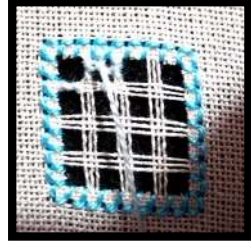
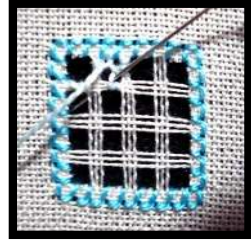
İşlem Konusu	İPLİK ATMA İŞLEMİNİ YAPMA	İşlem Konusu No	9
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
5.İğneyi, tekrar orta noktasından çıkartınız. 6.Aynı şekilde diğer üç köşeye de iplik atınız. 7.İğneyi son olarak orta noktasından çıkartınız. 8.Bu orta noktası merkez oluşturacak şekilde, en-boy ipliklerini ve atılan iplikleri farklı şekillerde sararak ajur tekniğini uygulayınız. Not: *İplik atma işlemi her ajur için ayrı ayrı yapılacağı gibi büyük fonlarda, fonun bir köşesinden diğerine verrev ipliklerin atılmasıyla da aynı görüntüye ulaşılabilir. *Atılan ipliklerin dönüşlerinde ilk atılan iplik üzerine sarma işlemi de uygulanabilir.		 5 6 7 8	
		Fotoğraf No: 23b	

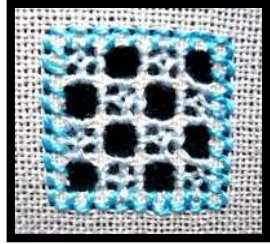
İşlem Konusu	MERCİMEK AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	10
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.Fonu hazırlayınız. 2.Bir antika kesip, bir antika bırakarak kesilen iplikleri çekiniz. 3.İpliği kumaşın tersinden antikaya tutturunuz. 4.İğneyi, sol üst köşedeki boşluğun içinden çıkartınız.		 1 2 3 4	
		Fotoğraf No: 24a	

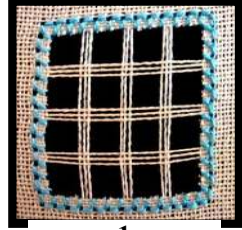
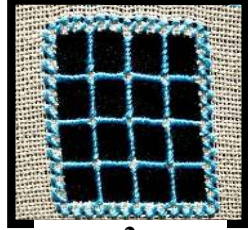
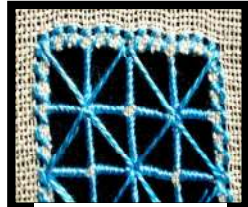
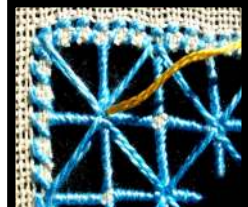
İşlem Konusu	MERCİMEK AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	10
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
5.Sol üst köşedeki birinci karenin en ipliğini iki defa sarınız. (İğneyi alttan batırıp, karenin içinden çıkararak.) 6.İğneyi kumaşın altından verev geçirerek sağa doğru ikinci karenin içinden çıkartınız. 7.Birinci karenin boy ipliğini iki defa sararak,(iğneyi boy ipliğinin solundan batırıp, sağından çıkartarak) kenar antikasının tersinden iğneyi yürütüp ikinci karenin boy ipliğinin solundan çıkartınız.		 5 6 7	
		Fotoğraf No: 24b	

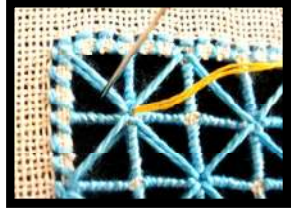
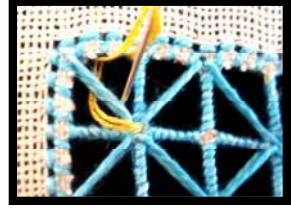
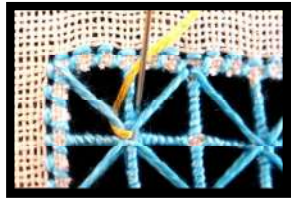
İşlem Konusu	MERCİMEK AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	10
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
8.Boy ipliğini iki defa sarınız. (İğneyi boy ipliğinin sağından batırıp, solundan çıkartarak. 9.İğneyi verev olarak ikinci karenin dışına çıkartınız. (İkinci karenin altındaki karenin içinden) 10.İkinci karenin içine batarak, en ipliğini bir defa sarınız.		 8 9 10	
		Fotoğraf No: 24c	

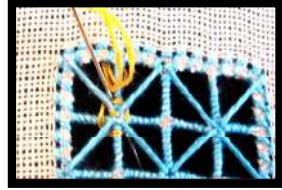
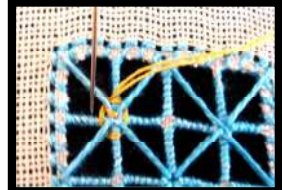
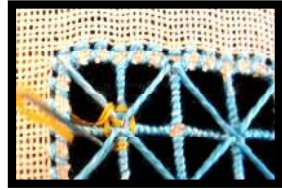
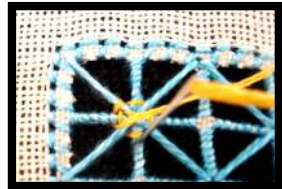
İşlem Konusu	MERCİMEK AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	10
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
11.İkinci karenin sağ tarafındaki boy ipliğinin ortasına iğneyi batırınız. 12.İkinci karenin ortasından ilmek içinden iğneyi çıkartınız. 13.İkinci karenin üst en ipliğinin ortasına iğneyi batırınız. 14.İlmek yaparak iğneyi ortasından çıkartınız. 15.İğneyi ikinci karenin sol tarafındaki boy ipliğinin dışına batırınız.		 11 12 13	
		Fotoğraf No: 24d	

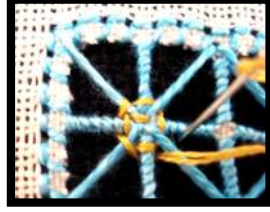
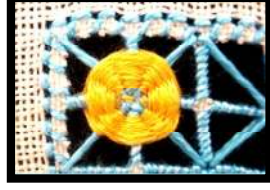
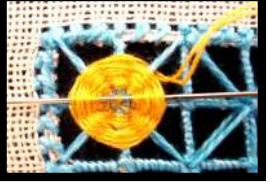
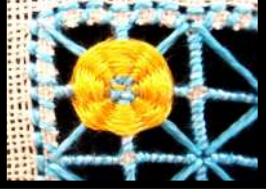
İşlem Konusu	MERCİMEK AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	10
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
16. Karenin içinden iğneyi ilmek yaparak çıkartınız. 17.İkinci karede ilk yapılan ilmeğin içine iğneyi batırınız. 18.İkinci karenin alt en ipliğinin dışından iğneyi çıkartınız. 19.İkinci karenin alt en ipliğinin açık kalan sol tarafını bir defa sarınız.		 16 17 18	
		Fotoğraf No: 24e	

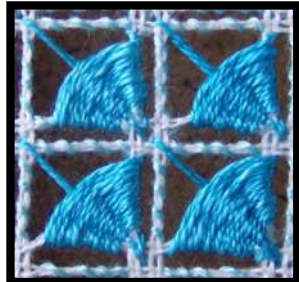
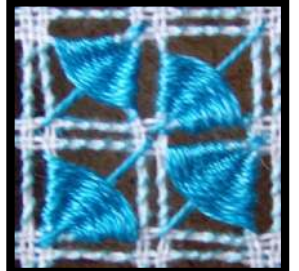
İşlem Konusu	MERCİMEK AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	10
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
20.İğneyi alttan verrev olarak geçirerek sol yukarıdan ikinci karenin içinden çıkartınız. 21.Aynı işlemleri tekrarlayarak deseni tamamlayınız. Not: *Mercimek ajuru; zemin sarılan iplikle aynı renkte çalışılacaksa, üç kenarının zemini sarılan karenin dördüncü kenarında oluşturulmaya başlanmalıdır. *Antikalı kenarlarda (dış kenarlar) antikayı zedeleme olasılığı nedeniyle mercimek ajuru çalışılması önerilmez.		 20 21	
		Fotoğraf No: 24f	

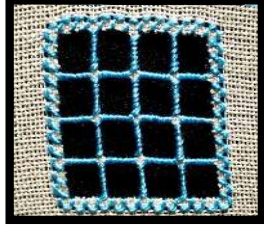
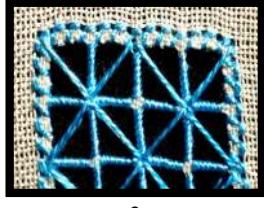
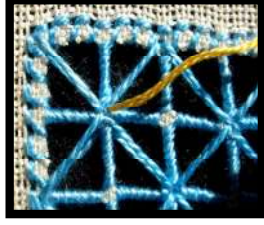
İşlem Konusu	KARTOPU AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	11
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1. İki antika ipliği kesip, bir antika ipliği bırakarak fon içindeki iplikleri çekiniz. 2. Zemini sarınız. 3. İplik atma işlemini yapınız. 4. Ajur için belirlenen renk ipliği iğneye takarak, ipliği tersten yürütmek suretiyle iğneyi merkezden çıkartınız. Not: Örmek üzerinde iğne ile merkezden çıkıp sarma işlemine geçilmesinden dolayı geçiş belli olmaktadır. İplik atma işleminde ve ajurda aynı renk kullanıldığında geçiş belli olmamaktadır.Burada tekniğin daha net gözükmesi için farklı renkler kullanılmıştır.Örnekteki gibi farklı renkler kullanılmak istendiğinde sarma işlemine başlarken iğneyi merkezden çıkartmak yerine sarılacak iplikler arasından çıkartarak bu geçiş yapılmayabilir.		 1 2 3 4	
		Fotoğraf No:25a	

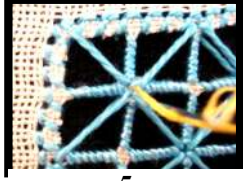
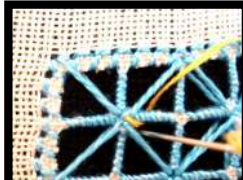
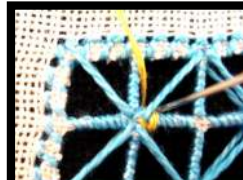
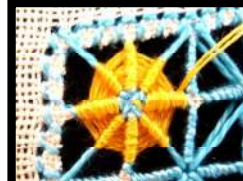
İşlem Konusu	KARTOPU AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	11
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
5.Birinci karenin en ipliği ile sonradan atılan verev ipliğın arasındaki boşluğa iğneyi batırınız. 6.Atılan verev iplik ile karenin sağındaki boy ipliği arasından iğneyi çıkartınız. 7.İğneyi boy ipliğın sağındaki boşluğa batırınız. 8.Sağdaki verev atılan ipliğın sağından çıkartınız.		 5	
		 6	
		 7	
		 8	
		Fotoğraf No:25b	

İşlem Konusu	KARTOPU AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	11
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
9.Bir alt bir üst sarma işleme başlama noktasına kadar devam ediniz. 10.Başlangıç noktasının sağındaki verev ipliği sararak geriye dönünüz. 11.Geriye doğru bir alt bir üst sarma işleme devam ediniz. 12.Bir alt, bir üst sarma işleme her sırada başlama noktasından bir ilerideki iplikten geri dönmek üzere kare doluncaya veya kartopuna istenilen büyüklük verilinceye kadar devam ediniz.		 9 10 11 12	
		Fotoğraf No:25c	

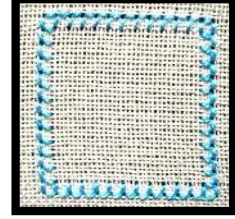
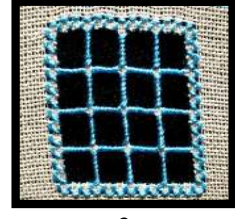
İşlem Konusu	KARTOPU AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	11
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
13.İğneyi, terste dolgu arasında yürüterek ipliği iyice tutturunuz. 14.İğneyi sarmalar arsından yürüterek diğer karelerde de işlemi tekrar ediniz. Not: *Her devirde başlama noktasından bir ilerideki iplikten geri dönülür ki, yuvarlaklık tam olarak sağlanabilsin. *İşlemi devam ettirirken, sarmayı iğnenin ucu ile merkeze doğru çekiniz. *Kartopu tekniği en ve boy iplikleri arasına verev iplik atılmadan da yapılabilir. * Diğer ajurlarda olduğu gibi kartopu ajurunda, zemin ipliklerini tamamen kapatacak şekilde veya daha az sayıda çalışılabilir.		 13 14	
		Fotoğraf No:25d	

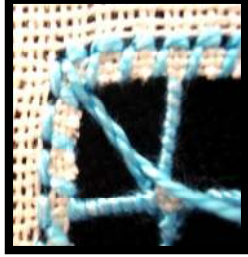
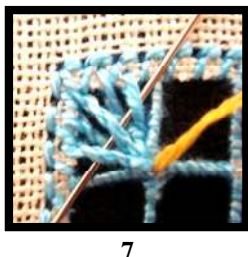
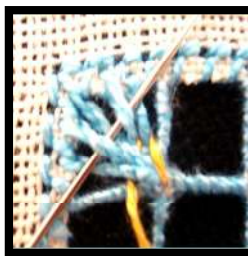
İşlem Konusu	KARTOPU AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	11
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
Not: *Kartopu ajur tekniği kare bir zemin üzerine yuvarlak çalışılabildiği gibi dörtte bir ajur tekniğine uygun sarılmış zemin üzerine karenin her çeyreğine ayrı ayrı da uygulanabilir. Bu şekilde çeşitli yerleştirmeler yapılabilir; 1.Dörtlü gruplar şeklinde, 2.Hepsi aynı yönde, 3.Verevine bir sıra aşağı bir sıra yukarı vb. *Başka ajurlarla beraber ve farklı renklerde çalışılabilir.		 1 2 3	
		Fotoğraf No:25e	

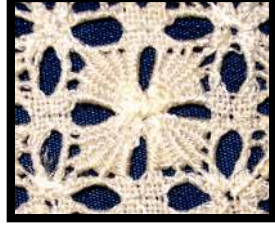
İşlem Konusu	ÖRÜMCEK AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	12
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1. İki antika ipliği kesip, bir antika ipliği bırakarak fon içindeki iplikleri çekiniz. 2. Zemini sarınız. 3. İplik atma işlemini yapınız. 4. Ajur için belirlenen renk ipliği iğneye takarak, ipliği tersten yürütmek suretiyle iğneyi merkezden çıkartınız.		 1 2 3 4	
		Fotoğraf No:26a	

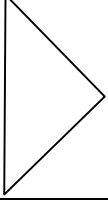
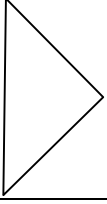
İşlem Konusu	ÖRÜMCEK AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	12
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
5.İğneyi sağda yatay iplik altından aşağıya geçirip, üstünden yüze çıkartınız. 6.İğneyi tekrar sağ yatay iplik altından aşağıya geçirip, atkı iplik üzerinden yüze çıkartınız. 7.Bir geri batıp iki ilerden çıkma işlemini, kare doluncaya kadar veya örümcek istenilen büyüklük sağlanıncaya kadar tekrar ediniz. 8.İğneyi, terste dolgu arasında yürüterek ipliği iyice tutturunuz.		 5 6 7 8	
		Fotoğraf No:26b	

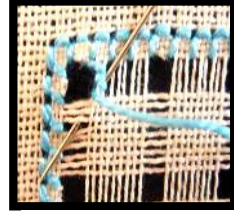
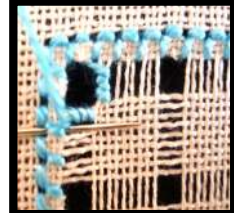
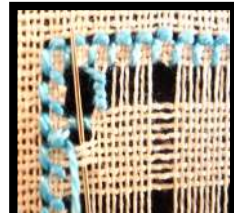
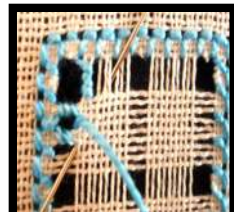
İşlem Konusu	ÖRÜMCEK AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	12
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
9.İşlemi diğer karelerde de tekrar ederek tamamlayınız. Not: *Örümcek ajuru kartopu ajuruyla çok benzerlik göstermektedir. Uygulanışlarındaki tek değişiklik örümcek yaparken iğnenin iki ilerden çıkartılıp bir geriden batırılmasıdır. Kartopundaki düz görünüş yerine örümcekle birit gibi görünen sarmalar uygulamadaki farkı gösterir. *Ayrıca, kartopunda başlama noktasından bir ilerden geri dönlüğü halde örümcek ajurunda, örümcek tamamlanıncaya kadar işlemler aynı yönde uygulanır. *Uygulama çeşitliliğinde kartopu ajurundaki özellikler geçerlidir.		 9	
		Fotoğraf No:26c	

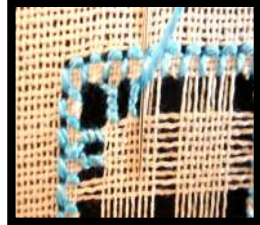
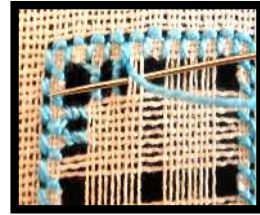
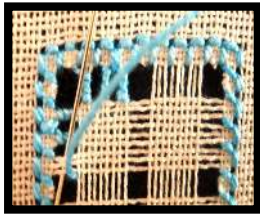
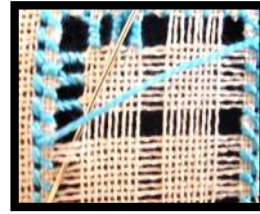
İşlem Konusu	BADEM AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	13
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.Ajur fonunu hazırlayınız. 2.İki antika kesip, bir antika bırakarak, kesilen iplikleri çekip, kalanları sarınız. 3.Karenin üst sol köşesinin ilk boy ipliği altından ipliği yürüterek tutturup, iğneyi orta noktadan kumaşın yüzüne çıkartınız. 4.Verev olarak iğneyi karşı köşeye batırınız.		 1 2 3 4	
		Fotoğraf No:27a	

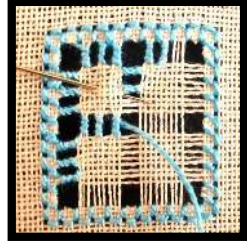
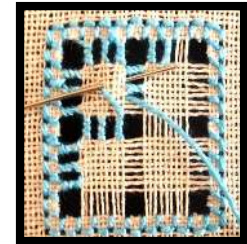
İşlem Konusu	BADEM AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	13
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
5.Atılan ipliğin üzerini seyrek sararak iğneyi ilk çıktığı yere geri getiriniz. 6.Birinci karenin alt kenarına ve sol kenarına eşit aralıklarla ikişer defa iplik atınız ve sararak geri dönünüz.(Atılan ipliklerin toplam sayısı beştir ve ipliklerin uçları ilk karenin sağ köşesinde toplanır.) 7.İlk karenin sağ üst köşesinden başlayarak beş ipliğin içinden bir alt bir üst olarak iğneyi geçiriniz. 8.Beş ipliğin orta hizasına gelinceye kadar bir alt bir üst olarak sarmaya devam ediniz.		 5 6 7 8	
		Fotoğraf No:27b	

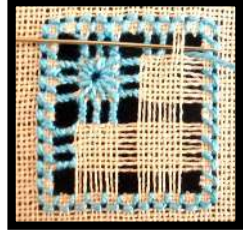
İşlem Konusu	BADEM AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	13
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
9.Karenin kenarına değmesine bir iki iplik kala yine yandan birer iplik eksilterek sarmaya devam ediniz. 10.Badem tamamlanınca, ipliği kumaşın tersinden tutturarak işlemi bitiriniz. Not: *Badem ajuru verev sıralar halinde veya karşılıklı gelecek şekilde işlenir. *Badem ajuru diğer Antep işi iğneleri ile karıştırılarak başka ajurlar elde edilebilir.		 9 10 	
		Fotoğraf No:27c	

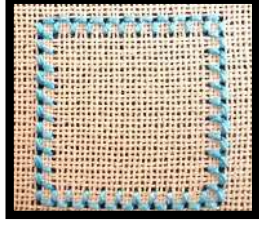
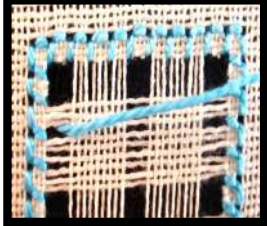
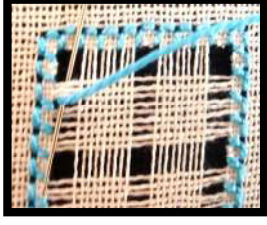
İşlem Konusu		CİĞERDELDİ AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No		14
ARAÇ VE GEREÇLER					
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri					
İŞLEM BASAMAKLARI					
1.Fonu hazırlayınız. 2.Bir antika ipliği kesip, üç antika bırakarak kumaşın en ve boy ipliğini kesiniz. 3.İpliği antikanın tersinden tutturarak, iğneyi sol üst köşedeki karenin içinden çıkartınız. 4.Sol üst birinci karenin sağ kenarındaki ilk antika ipliğini sarınız.			 1 2 3 4		
			Fotoğraf No:28a		

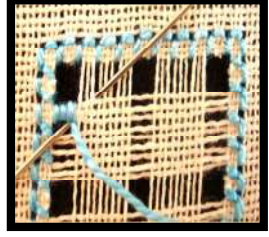
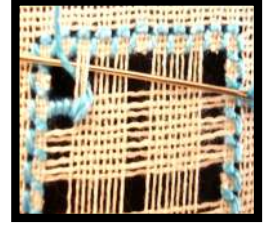
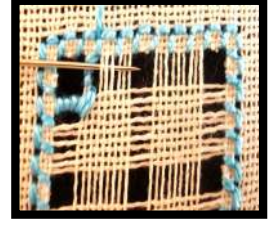
İşlem Konusu	▶	CİĞERDELDİ AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	▶	14
ARAÇ VE GEREÇLER					
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri					
İŞLEM BASAMAKLARI					
5. Altan verrev olarak aynı karenin alt kenarındaki en ipliğinin altından iğneyi çıkartınız. 6. En ipliğini, yukarıdan aşağıya doğru sarınız. 7. Kenar antikasını sararak ikinci en ipliğinin üstünden iğneyi çıkartınız. 8. En ipliğini aşağıdan yukarıya doğru sarınız.					
			5		
					
			6		
					
			7		
					
			8		
			Fotoğraf No:28b		

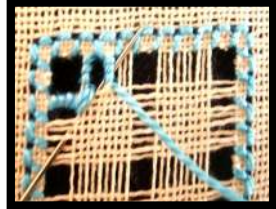
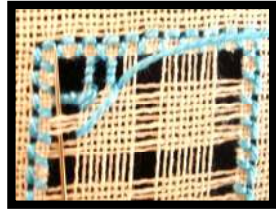
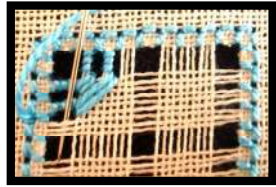
İşlem Konusu	▶	CİĞERDELDİ AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	▶	14
ARAÇ VE GEREÇLER					
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri					
İŞLEM BASAMAKLARI					
9.Verev basamağı takip ederek en ve boy ipliklerini aynı yönde sarınız. 10.İpliği kenar antikasının üzerinden yürüterek, üçüncü antika ipliğinin solundan iğneyi çıkartınız. 11.Verev inen basamakları takip ederek en ve boy ipliklerini aynı yönde sarınız. 12.Kenar antikasından üzerinden ipliği geçiriniz.					
			9		
					
			10		
					
			11		
					
			12		
			Fotoğraf No:28c		

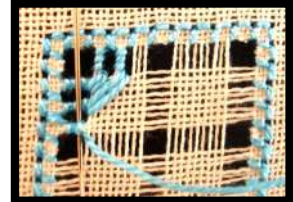
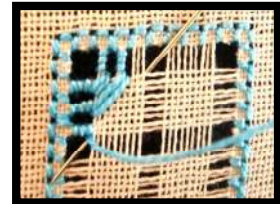
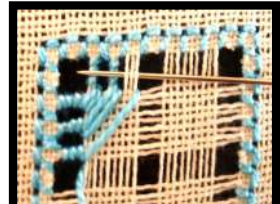
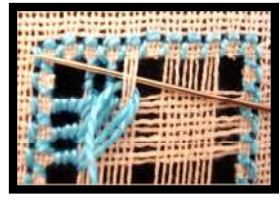
İşlem Konusu	CİĞERDELDİ AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	14
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
13.Aynı şekilde 4.ve 5.sıradaki antika ipliklerini takip ederek en ve boy ipliklerini sarınız. 14.6. sıradaki antika ipliğini takip eden, üçüncü en ipliğini de sağdan iğneyi çıkartıp sola batarak sarınız. (büyük karenin sol alt köşesine kadar) 15.Büyük karenin sağ alt köşesinden boşluktan iğneyi çıkartınız. 16.İğneyi büyük karenin tam ortasına batırınız.		 13 14 16	
		Fotoğraf No:28d	

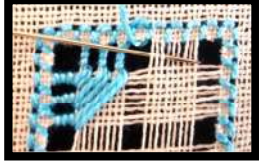
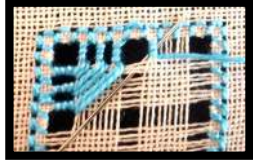
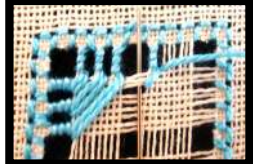
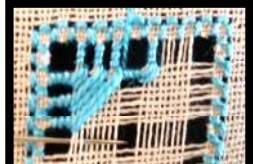
İşlem Konusu	CİĞERDELDİ AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	14
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
17.Sırayla her antikanın arasından iğneyi çıkartarak ve ortadan dışa doğru (merkezden dışa doğru) batırarak büyük kareyi sola doğru sarınız. 18.Büyük karenin sarma işlemi bittikten sonra merkezdeki iğneyi sarması yarım kalan en ipliğinin üstünden çıkartınız. 19.Sarma işlemine devam ediniz. 20.Kalan en ve boy iplikleri de aynı şekilde sararak fonun içini tamamlayınız. Not: *Ciğerdeldi tekniğinin tam oluşabilmesi için büyük karenin etrafı sarılırken iplikler çekilmeli ve ortada delik oluşması sağlanmalıdır. *Kenarlarda sarma yapılarak diğer antikadaki Zemine geçilebildiği gibi, iplik alttan yürütülerek de geçilebilir.		 17 18 19 20	
		Fotoğraf No:28e	

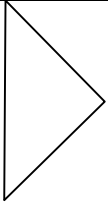
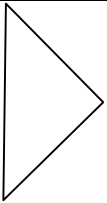
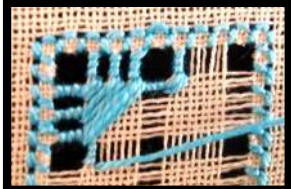
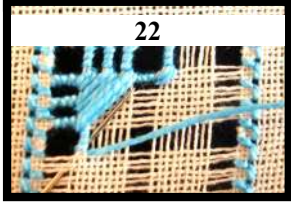
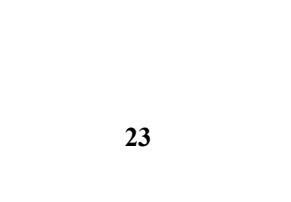
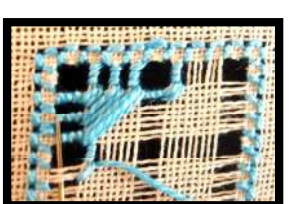
İşlem Konusu	CEMELYAN AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	15
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.Ajur fonunu hazırlayınız. 2.Bir antika ipliği kesip, üç antika bırakarak kumaşın en ve boy ipliğini kesiniz. 3.İpliği kenar antikasının tersinden tutturarak, iğneyi sol üst köşedeki karenin altındaki ilk antika ipliklerinin altından çıkartınız. 4.Birinci karenin içinden batarak en ipliğini sarınız.		 1 2 3 4	
		Fotoğraf No:29a	

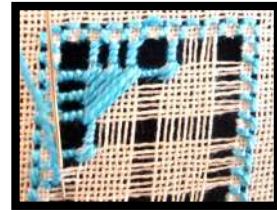
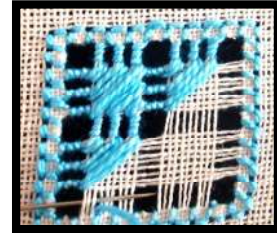
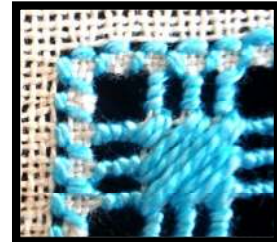
İşlem Konusu	CEMELYAN AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	15
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kaskak ve kaskak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
5.Üstten verev olarak boy ipliğinin sağına iğneyi batırınız. 6.Üstten verev olarak en ve boy ipliklerin arasını iki defa sarınız. 7.Birinci karenin sağ boy ipliğini sarınız. 8.Kenar antikasından ikinci boy ipliğine geçiniz.		 5 6 7 8	
		Fotoğraf No:29b	

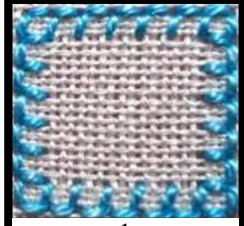
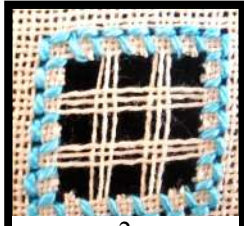
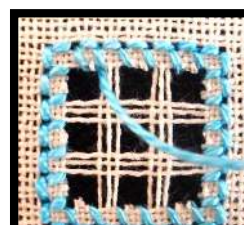
İşlem Konusu	CEMELYAN AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	15
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
10.İkinci boy ipliğini sarınız. 11.İkinci boy ipliğinin sağından iğneyi çıkararak ikinci en ipliğinin üst kısmından batırınız. 12.Aynı yeri iki defa sarınız. 13.Soldan birinci karenin ikinci en ipliğini sarınız.		 10 11 12	
		Fotoğraf No:29c	

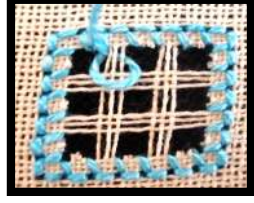
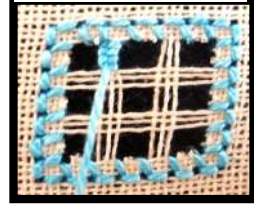
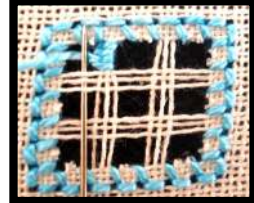
İşlem Konusu	CEMELYAN AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	15
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kaskak ve kaskak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
14.Kenar antikasından üçüncü en ipliğine geçiniz. 15.Üçüncü en ipliğini sarınız. 16.Üstten verrev olarak üçüncü boy ipliğinin sağından iğneyi batırınız. 17.Aynı yeri iki defa sarınız.		 14	
		 15	
		 16	
		 17	
		Fotoğraf No:29d	

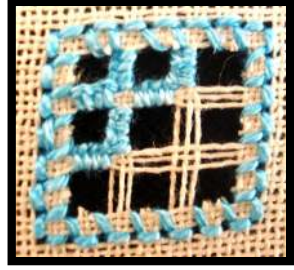
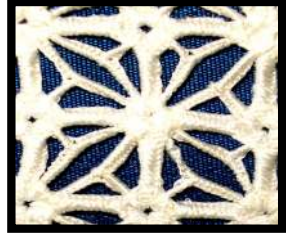
İşlem Konusu	CEMELYAN AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	15
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
18.Üçüncü boy ipliğini sarınız. 19.Antika aralarından iğneyi geçirerek, ikinci üçlü antika gurubunun ilk boy ipliğini sarınız. 20.Üstten verrev olarak sol taraftaki iki en iplik arasından iğneyi batırınız. 21.Aynı yeri iki defa sarınız.		 18 19 20 21	
		Fotoğraf No:29e	

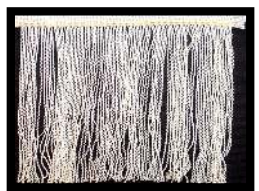
İşlem Konusu	 CEMELYAN AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	 15
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
22.Sıradaki en ipliğini de sararak iğneyi, üstten verev olarak geçirerek üstten ikinci boşluğun sağındaki boy ipliğini sarınız. 23. Üstten verev geçerek boşluğun altındaki en ipliğinin aşağısına batınız. 24. Aynı yeri iki defa sarınız. 25.Üstten verev geçerek aynı boşluğun altındaki en ipliğini sarınız.		 	
		Fotoğraf No:29f	

İşlem Konusu	CEMELYAN AJURUNU UYGULAMA	İşlem Konusu No	15
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
26.Kenar antikasından geçerek ikinci en ipliğini sarınız. 27.Yukarı doğru aynı işlemleri yaparak yarım kalan ajuru tamamlayınız. 28.Fonun içini aynı şekilde doldurunuz. Not: Aynı yerlerin iki kere sarılması yerine bir kere de sarılabilir.		 26 27 28	
		Fotoğraf No:29g	

İşlem Konusu	ÇİTİME TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem Konusu No	16
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.Ajur fonunu hazırlayınız. 2.Bir antika kesip, bir antika bırakarak ipliklere kesip çekiniz. 3.İpliği kenar antikasının tersine tutturarak sol birinci karenin içinden iğneyi çıkartınız. 4.Kumaşı tutan iplik iğnenin altında kalarak ilmek oluşturacak şekilde iğneyi boy ipliğinin altından sağdan sola doğru batırınız. (Boy ipliğinin altından rişliyö yapar gibi ilmek yaparak.)		 1 2 3 4	
		Fotoğraf No:30a	

İşlem Konusu	ÇİTİME TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem Konusu No	16
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
5.Oluşan ilmeğin içinden iğneyi çekiniz. 6.Boy ipliğinin sonuna kadar aynı işlemi tekrarlayınız. 7.Karenin sola doğru en ipliğinin çitimesini tamamlayınız. 8.Kenar antikasının altından yürüterek ikinci karenin en ipliğine gelerek sağa doğru sarınız.		 5 6 7 8	
		Fotoğraf No:30b	

İşlem Konusu	ÇİTİME TEKNİĞİNİ UYGULAMA	İşlem Konusu No	16
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
9.Verev sıraları halinde takip ederek sarma işlemine devam ediniz. 10.Tüm zemini aynı şekilde sarınız. Not: *Kısaca ipliklerin üzerini düz sarma tekniği yerine rişliyö tekniği ile sarma işlemine çitime denir. *Farklı şekillerde iplikler atılarak veya farklı ajur teknikleri ile birlikte çitime yaparak, çok çeşitli örnekler elde edilebilir.		 9 10	
		Fotoğraf No:30c	

İşlem Konusu	MAKRAME İLE KENAR TEMİZLEME	İşlem Konusu No	17
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri 5.Toplu iğne			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.İstenilen saçak boyunu kumaş üzerinde işaretleyiniz. 2.İşaretlenen kenara pekiştirme işlemi için antika, sarma veya rişliyö vb. tekniklerini uygulayınız. 3.Pekiştirmenin yapıldığı yerden uca kadar kumaşın en ipliklerini çekiniz. 4.Uzun olan kenarları baskı dikişi ile temizleyiniz. Not: İşlem burada bitirilirse sadece saçak yapılmış olur. İplik aralarına renkli iplikler de takılabilir veya guruplara ayrılan antika iplikleri ikişerli olarak aynı yöne bükülüp birleştirilir ve uçları bağlanırsa saçak bükme işlemi yapılmış olur.		 1 2 3 4	
		Fotoğraf No:31a	

İşlem Konusu	MAKROME İLE KENAR TEMİZLEME	İşlem Konusu No	17
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri 5.Toplu iğne			
İŞLEM BASAMAKLARI			
5.İş parçasını masa üzerine toplu iğne ile antikasından tutturunuz. 6.Elinize sol köşeden iki antika alınız. 7.Sola doğru dört antika alınız, sol elinizin yüzük parmağı ile orta parmağı arasında tutunuz. 8.Sağa doğru iki antika alınız, sağ elinizin başparmağı ile işaret parmağı arasında tutunuz.			
		5	
			
		6	
			
		7	
			
		8	
		Fotoğraf No:31b	

İşlem Konusu	MAKROME İLE KENAR TEMİZLEME	İşlem Konusu No	17
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri 5.Toplu iğne			
İŞLEM BASAMAKLARI			
9.Sağ grubu orta grup üzerine yatay olarak koyunuz. 10.Sol grubu, orta grup solundan, yatay iplik altından aşağı alınız. 11.Orta grubu gergin tutarak, yaptığınız düğümü sıkıştırınız.(Düğümün antikadan uzaklığı ürüne ve arzuya göre değişiklik gösterebilir.) 12.Sol grubu, orta grup üzerine yatay olarak koyunuz, sağ grup altından sola geçiriniz.		 9 10 11 12	
		Fotoğraf No:31c	

İşlem Konusu	MAKRAME İLE KENAR TEMİZLEME	İşlem Konusu No	17
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri 5.Toplu iğne			
İŞLEM BASAMAKLARI			
13.Sağ grubu, orta grup solundan sol yatay grup altından aşağı geçiriniz, sol üst delikten yukarı çıkartınız. 14.Orta grubu gergin tutarak, düğümü önceki düğümle birleşinceye kadar yukarı kaydırınız. 15.İşlemleri aynı şekilde bütün kenar bitene kadar uygulayınız. 16.Sağ baştan iki antika atlayarak altıdan on beşinci basamağa kadar tekrar ederek ikinci sırayı yapınız.		 13 14 15 16	
		Fotoğraf No:31d	

İşlem Konusu	MAKROME İLE KENAR TEMİZLEME	İşlem Konusu No	17
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.İşleme kumaşı. 2. İğne ve iplikler. 3. Nakış makası 4. Kasnak ve kasnak bezleri 5.Toplu iğne			
İŞLEM BASAMAKLARI			
17.İkinci sırayı da aynı şekilde tamamlayınız. Not: *Antika sayıları kumaş ve düğüm cinsine göre değişebilir. *Saç örgüsü veya farklı düğümlerle zenginleştirilebilir.		 17	
		Fotoğraf No:31e	

İşlem Konusu	ÜRÜN TASARLAMA	İşlem Konusu No	18
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.Düzgün dokunuşlu kumaş. 2.İğne ve iplikler. 3.Nakış makası. 4.Kasnak ve kasnak bezleri. 5.Örnek el işlemeleri. 6.Antep işi örnek ürünleri.			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.El işlemeleri uygulanabilecek ürünleri belirleyiniz. 2.Belirlenen ürünlerden Antep işi tekniğinin uygulanabilecek olanlarını seçiniz. 3.Seçilen ürünlerde uygulanabilecek antep işi tekniklerini belirleyiniz. 4.Belirlenen Antep işi tekniklerinden uygulanacak olanlarını seçiniz.			

İşlem Konusu	▶ ANTEP İŞİ DESEN HAZIRLAMA	İşlem Konusu No	▶ 19
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.Kareli kağıt. 2.Kalem, silgi ve cetvel. 3.Örnek ürünler ve desenler. 4.Çeşitli desen kaynakları. 5.Renkli kalemner.			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.Elinizdeki dokümanları inceleyiniz. 2.Dokümanlardan faydalanarak, tekniğe uygun birkaç motif, su vb. gibi desenler belirleyiniz. 3.Motifleri hangi tekniklerle işleyeceğinizi tespit ediniz. 4.Kumaş ipliklerini sayar gibi kağıdın karelerini sayarak motifin dış hatlarını kağıt üzerine geçiriniz. 5.Motiflerde gerekli veya istediğiniz düzeltmeleri, ilaveleri ve çıkartmaları yapınız. 6.Motiflerin içine ajurları yerleştiriniz. 7.Motiflerle çeşitli şekillerde ve renklerde kompozisyonlar deneyiniz. 8.En çok beğendiğiniz kompozisyonu seçerek yeni bir kareli kağıda aktarınız.			

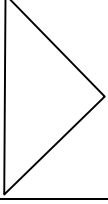
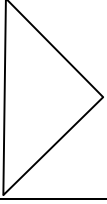
İşlem Konusu	▶ ANTEP İŞİ DESEN HAZIRLAMA	İşlem Konusu No	▶ 19
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.Kareli kağıt. 2.Kalem, silgi ve cetvel. 3.Örnek ürünler ve desenler. 4.Çeşitli desen kaynakları. 5.Renkli kalem.			
İŞLEM BASAMAKLARI			
9.Kompozisyon üzerine gerekli ilaveleri (su, antika, susma, ajur vb) yapınız. Not: *Ajurlar işler gibi kağıda yerleştirilmelidir ki, dış hatlarda hata varsa ortaya çıksın ve hata bu safhada düzeltilsin. *Kağıt üzerindeki her kare kumaş iplikleri göz önünde tutularak değerlendirilmelidir. *Desen kağıt üzerine aktarılırken renkli kalem kullanılması renk seçiminde kolaylık sağlar. *Daha önce yapılmış bir ürün çalışılacaksa, deseni kareli kağıda çıkarılabileceği gibi ürünün renkli fotokopisi de çekilerek desen olarak kullanılabilir.			

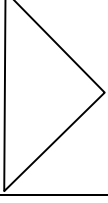
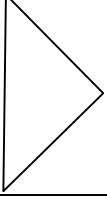
İşlem Konusu	ARAÇ-GEREÇLERİ HAZIRLAMA	İşlem Konusu No	20
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.Düzgün dokunuşlu kumaş. 2.İğne ve iplikler. 3.Kasnak ve kasnak bezleri. 4.Desen. 5.Ütü ve ütü gereçleri.			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.Hazırlık safhasında kullanılan kalem, cetvel vb. araç-gereçleri belirleyiniz. 2.İşleme sırasında kullanılacak iğne, makas, kasnak, kasnak bezi vb. malzemeleri belirleyiniz. 3.Belirlenen ürüne ve işleme tekniğine uygun kumaş seçiniz. 4.Belirlenen desene ve kumaşa uygun renkte ve kalınlıkta iplikleri seçiniz. 5.İşleme sonrasında kullanılacak ütü, ütü bezi vb. araç-gereçleri belirleyiniz. 6.Seçilen ve belirlenen araç-gereçleri uygun ölçüde ve özellikte ediniz.			

İşlem Konusu	KUMAŞI İŞLEMEYE HAZIRLAMA	İşlem Konusu No	21
ARAÇ VE GEREÇLER			
Öğretmenin Getirecekleri 1.Düzgün dokunuşlu kumaş. 2.Nakış ve kumaş makası. 3.İğne ve toplu iğne. 4.Kumaş renginde nakış ipliğı.5.Beyaz dikiş ipliğı.6.Ütü ve ütöleme gereçleri			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.Ürün kumaşını cinsine göre gerekiyorsa yıkayınız. 2.Ürün kumaşını boy ipliğı yönünde ve uygun ısıda tekniğıne göre ütöleyiniz. 3.Ürün kumaşında dokuma eğriliğı varsa iplik çekip, keserek düzeltiniz. 4.Ürün kumaşının kenar sürfilesini kumaş rengindeki makine nakış ipliğı ile yapınız. 5.Ürün kumaşının orta teyelini beyaz dikiş ipliğı ile alarak, işlemeye başlama noktasını belirleyiniz.			

İşlem Konusu	KUMAŞI KASNAĞA GERME	İşlem Konusu No	22
ARAÇ VE GEREÇLER			
1.Düzgün dokunuşlu kumaş. 2.Kasnak ve kasnak bezleri.			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.Kasnak iç halkasını masa üzerine koyunuz. 2.İş parçasının işlenecek kısmını kasnak üzerine koyunuz. 3.İşleme kumaşının üzerine kasnak bezlerini tek kat, gerekirse çift kat yerleştiriniz. 4.Kasnağın dış halkasını kasnak bezleri üzerinden alttaki iç kasnağa oturtunuz. 5.Kasnağı elinize alarak, kasnak bezlerinden aşağıya doğru çekerek işleme kumaşını geriniz. Not: *Kasnak bezleri düz iplik yönünde yerleştirilir. Asla verrev yerleştirilmez. Aynı şekilde germe işlemi de düz iplik yönünde yapılır. *Kumaşın boyunun kasnağa germeye müsait olmadığı durumlarda kumaşa kasnak bezi dikilir.		 1 2 3 4	
		Fotoğraf No:32	

İşlem Konusu	DESENİ KUMAŞA GEÇİRME	İşlem Konusu No	23
ARAÇ VE GEREÇLER			
Öğretmenin Getirecekleri 1.Düzgün dokunuşlu kumaş. 2.İğne ve iplikler. 3.Nakış makası. 4.Desen. 5.Kasnak ve kasnak bezleri.			
İŞLEM BASAMAKLARI			
1.İpliği iğneye geçiriniz. 2.Başlama ipliği işlemenin altında kalacak şekilde iğneyi başlama noktasından 1-2 cm ileriden batırınız. 3.İğneyi, başlama noktasından yüze çıkartınız. 4.Deseni takip edip, kumaş ipliklerini sayarak işleyiniz. 5.İğneyi terse geçiriniz. 6.İpliği tutturunuz ve kalan kısmını kesiniz.			

İşlem Konusu		BELİRLENEN İŞLEME TEKNİKLERİNİ UYGULAMA	İşlem Konusu No		24
ARAÇ VE GEREÇLER					
1.İşleme kumaşı. 2.İğne ve iplikler. 3.Nakış makası. 4.Kasnak ve kasnak bezleri.					
İŞLEM BASAMAKLARI					
1. Kumaşa uygun iplik kullanarak üründeki antika tekniklerini çalışınız. 2. Antika sağlamlaştırıcı sarma, rişliyö vb. teknikleri antika çevresine çalışınız. 3. Susmaları çalışınız. 4. Ajur çeşidine göre fon içindeki antika ipliklerini kesiniz. 5. Gerekiyorsa zemin sarınız. 6. Ajur çeşitlerini uygulayınız.					

İşlem Konusu		ÜRÜNÜ NİTELİĞİNE UYGUN BİTİRME	İşlem Konusu No		25
ARAÇ VE GEREÇLER					
1.Düzgün dokunuşlu kumaş 2.İğne ve toplu iğne 3.Nakış ve kumaş makası 4.Kasnak ve kasnak bezi 5.Ütü ve ütüleme gereçleri					
İŞLEM BASAMAKLARI					
1.Tasarıma uygun kenar temizleme tekniğini uygulayınız. 2.Kumaşta alınan teyelleri sökünüz. 3.Kumaşın ön ve arka temizliğini yapınız. 4.Gerekli süsleyici öğeleri ekleyiniz. 5.Ürünü niteliğine uygun olarak ütüleyiniz.					

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmada ulaşılan sonuçlar açıklanmış ve önerilerde bulunulmuştur.

6.1. SONUÇ

Toplumların yaşayışlarını yansıtan sanat, o toplumun kültürünün bir parçasıdır. Çeşitli ihtiyaçlar sonucu doğan sanat, zamanla insanlar için vazgeçilmez olmuştur. İnsanlığın güzelliğe olan ilgisi, kendisini ve çevresini süsleme isteğini artırmıştır.

Anadolu kadınının güzelliğe olan ilgisi de en küçük günlük kullanım eşyasını dahi süslemesinden anlaşılabılır. Her bölgede zevk ve güzellik bakımından birbirinden farklı olan el sanatları, insanlarda aynı beğeni ve ilgi duygusunu artırmaktadır.

El sanatlarımız içinde özel bir yere sahip olan işlemler de toplumumuzun özellikle kadınlarımızın zevk ve yaratıcılıklarının aynasıdır. Kadınlarımızın duygularını yansıttığı, Antep yöresinde yapılan işlemler de 19. yüzyıldan beri bu özelliklerde üretilmişlerdir.

Araştırmada, Antep Yöresinde Yapılan Antep İşi işlemler incelenerek, teknik özellikleri belirlenmiş, Türk kültüründeki yeri ve önemi araştırılmış yozlaşmadan gelecek kuşaklara ulaştırılması ve örnek oluşturması adına bu öğretim programı hazırlanmıştır.

Sanat, el sanatları, Antep işi ve tarihçesi, oyaların Türk kültüründeki yeri ve önemi, sınıflandırılması, Antep işi yapımında kullanılan teknikler, kullanılan araç ve gereçler belirlenmiştir.

Antep Yöresinde yapılan Antep İşi işlemler incelenerek 50 adet ürün seçilmiş bu ürünlerin fotoğrafları çekilerek belgelendirilmiş ve ürünlerden elde edilen sonuçlar

bilgi formuna yazılmıştır. Bilgi formu Antep işi yapımında kullanılan teknikler, renkler, bezeme konuları, kompozisyon, araç ve gereçleri anlamaya yönelik sorulardan oluşmuştur. Buradan elde edilen sonuçlar tablo şeklinde gösterilmiştir. Antep işi ürünlerin çoğunun 1980-2000 yılları arasında yapılan sehpa örtüsü olduğu belirlenmiştir. Yörede ürünlerin çoğunun krem rengi birman üzerine ibrişim kullanılarak yapıldığı gözlenmiştir.

Antep işi yapımında temel teknik olarak iplik çekme, antika, filtre yapılmakta bunların üzerine diğer teknikler uygulanmaktadır. Mercimek ajuruyla filtre üzerine motifler oluşturulmaktadır. Kartopu, ciğerdeldi, cemelyan, badem, çitime, örümcek ajurları da bazen tek olarak, çoğu zamanda karışık olarak örtü yüzeyinde kullanılmaktadır. Ajur kenarlarına tamamlayıcı olarak çoğunlukla susma çalışılmaktadır. Bunun dışında makine dikişi, muşabak, sarma yardımcı iğne olarak yer almaktadır.

Kenar temizleme tekniklerinde genelde köşe çevirme tekniği uygulanıp antika yapılmıştır. Bunların dışında kenar kıvrırma, kenardaki ajura baskı, ajur yapılarak kumaşı kesme teknikleri uygulanmıştır. Antep işi ürünlerde çoğunlukla geometrik bezemeler konu olarak seçilmiştir. Ancak geometrik bezemeler diğer bezemelerle de karışık olarak kullanılmıştır. Kompozisyonlar genellikle bağlantılı sıralama düzeninde kullanılmıştır.

Antep Yöresinde yapılan araştırmada, incelenen Antep işi modelleri içerisinde yöreye özgü bir model veya yapımında kullanılan araç, gereçler yönünden farklı, yöreyi temsil edecek herhangi bir Antep işi örneğine de rastlanılmamıştır. Araştırmada hazırlanan Antep Yöresinde yapılan Antep işi öğretim programı için önce genel hedef saptanmış, süre, öğrenci sayısı, yöntem ve fiziksel ortam belirlenmiştir. Daha sonra özel hedefler ve davranışlar, oyaların is analizi (bilgi listesi, işlem listesi, alışkanlık tutum ve değerler listesi) öğretim programı zamanlama çizelgesi hazırlanmıştır. Bilgi yaprakları, işlem yaprakları, değerlendirme ölçekleri sunulmuştur.

Bu öğretim programıyla bireylerin el sanatları içerisinde yer alan Antep işinin Türk kültüründeki yeri ve önemini bilerek teknik özelliklerini bozmadan, gelecek nesillere aktarılmasını sağlamakta yararlı olabilecektir.

6.2. ÖNERİLER

- 1.El sanatlarının Türk kültüründeki yeri ve önemini açıklayıcı uluslararası ve ulusal sergiler, araştırmalar, eğitim seminerleri düzenlenmelidir.
- 2.El sanatları içersinde yer alan Antep İşi ile ilgili yöresel çalışmalar yapılmalıdır.
- 3.Hazırlanan öğretim programı diğer yörelerde de kullanılmalıdır.
- 4.Antep işinin kullanım alanları güncelleştirilerek zenginleştirilmeli, yeni tasarımlar ve uygulamalarla tanıtımının artırılması yoluna gidilmelidir.
- 5.Antep işi genellikle zevk duyularak yapılsa da bölgede bu iş bir meslek haline gelmiş bazı insanlar için geçim kaynağı olmuştur. Bu çalışmaların daha da sistemli hale getirilerek organizasyon sonucunda il ve yurt dışında piyasa sürümü yapılmalı ve festivaller düzenlenmelidir.
- 6.Eğitim kurumlarında uygulamaların farklılığı bu konu hakkında yeterli bilginin edinilmemiş olması ve bu alanda yazılı kaynakların azlığı bu işlemlerimizin tanıtılmadığını göstermektedir.
- 7.El sanatlarının yozlaşmadan kaybolmadan gelecek nesillere aktarılabilmesi için diğer alanlarda da öğretim programları hazırlanmalıdır.
 - Hazırlanan öğretim programının kaynak olarak yaygınlaştırılmalıdır.
 - Hazırlanan öğretim programı denenmelidir.
 - Öğretim programı sonuçlarına göre geliştirilmelidir.

KAYNAKÇA

AKTAN, O. (1989). Sanat ve Uygarlık. Ankara: Makro Yayıncılık.

ATAY, A. (1997). Örücülük. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

AYTAÇ, Çetin (1981). Sanat ve Uygarlık. Ankara: Bizim Büro Dizgi Baskı.

BALTACIOĞLU, İsmail Hakkı (1971). Türk Plastik Sanatları. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

BARIŞTA, H. Ö. (1995). Türk işleme Sanatı Tarihi. (İkinci Baskı). Ankara:Gazi Üniversitesi Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesi Yayınları.

BAYKASOĞLU, Nursel. (2006). Antep işi- Mercimek Ajuru. Türk Halk Kültüründen Derlemeler. TC Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. Ankara.

BÜYÜK ANSİKLOPEDİ. (1972). Millet Yayınları, Cilt: 5.

ÇIRAKOĞLU, H. (2003). Dünden Bugüne Nakış Makineleri. Nakışçının Dünyası, İstanbul:Yıl:7,26. İnsad.

DOĞAN, Hıfzı. (1982). Analiz ve Program Hazırlama. Ankara: A. Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları: 81.

ERGÜN, Afet, G. Akkar, N. Aydemir, F. Ölçen, I. Sönmezoğlu, Z. Yalçın, G. Uzun, V. Çelik, A. Dünder.(1991). Makine Nakışları. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi

ERONÇ, P.Y. (1984). Giyim Süsleme Teknikleri. (Birinci Baskı).İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

ERTÜRK, Selahattin. (1972). Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Yelkentepe Yayınları.

KALE, Süheyla. (2001). Gaziantep Yöresinde Yapılan Ajur İşlemeler ve İşlemelerle Üretilebilecek Çağdaş Tasarımlar, Sanatta Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

KAYA, Firdevs (1990). “El Sanatlarının Sorunları”. Ankara: Milli Kültür Dergisi Kültür Bakanları Yayınları 74:3.

KORKUSUZ, Süheyla. (1976). Nakış Temel Bilgileri Tekniği Uygulamaları Ve Örnekleri. Ankara: Tisa Matmaacılık.

KÖKLÜ, H. (2002). El İşlemeleri. İstanbul: Ya-Pa Yayın Pazarlama San. Ve Tic. A.Ş.

KÖYLÜOĞLU, Akten.(1994). Sandıktaki Servet II. 2. Basım Gaziantep.

MARKALOĞLU, Ş. (2004). Dival İşleme. (İkinci Basılış). Ankara: Özkan Matbaacılık Ltd.Şti.

SAİN, B. (1975). Nakış. Mektupla Yükseköğretim. Ankara.

SENEMOĞLU, Nuray. (2004). Gelişim Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya. Ankara: Gazi Kitabevi.

SÖNMEZ, Veysel. (2004). Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı. Ankara: Anı Yayıncılık.

TAN, Şeref. (2005). Öğretimi Planlama ve Değerlendirme. Ankara: Pegem Yayıncılık.

TURGUT, M. Fuat. (1983). Eğitimde Hedef Davranış Analizi ve Hedefe Uygun Soru Yazma Teknikleri. Ankara: Fen Öğretimini Geliştirme Bilimsel Komisyonu Raporu Döküm No:6.

TÜRKÇE SÖZLÜK. (2005). Ankara. Türk Dil Kurumu

ONUK, Taciser. (1998). Osmanlı Çadır Sanatı. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

ÖZBAŞ, Muzaffer. (1964). Çeşitli Antep Ajurları. Ankara: Öğretmen Matbaası.

ÖZCAN, F. (1994). Türk Nakışları. Ankara: Önder Matbaacılık Ltd. Şti.

ÖZCAN, F. (2000). Antep İşi. Ankara: Mesleki Eğitim Dergisi:2.

ÖZTÜRK, İ. (1998). Geleneksel Türk El Sanatlarına Giriş. Ankara: Başkent Klişe ve Matbaacılık.

2003 “TÜRK EL SANATLARI VE GİYİM KUŞAMI ÜZERİNE” The Shoto Museum of Art, Japonya’da düzenlenen “Türk Yılı” etkinliklerinde yer alan sergide tanıtım katalogunda yayımlanmıştır (Türkçe, Japonca: Japonca çevirisi elçilik tarafından yapılmıştır) Japonya:11-17s.

<http://www.kulturturizm.gov.tr>

<http://www.tdk.gov.tr>

EKLER

Ek 1. Belirtke Tablosu

Ek 2. Bilgi Testi ve Cevap Anahtarı

Ek 3. Süreç Değerlendirme Ölçeği

Ek 4. Ürün Değerlendirme Ölçekleri

Ek 5. Gözlem Formu

Ek 6. Bilgi Formu

Ek 7. Bilgi Formundan Elde Edilen Bilgiler

Ek 8. Üniversiteli Kadınlar Derneği Ürünleri

BELİRTKE TABLOSU

Yönerge: Aşağıda yer alan Antep işi ünitesiyle ilgili devinişsel alan davranışları, çizelgenin altındaki anahtara göre derecelendirilmiştir.
Tarih

Ek - 1. Belirtke Tablosu

Konular	Hedefler	BİLİŞSEL HEDEF VE DAVRANŞLAR										TOPLAM
	1.1.1. Antep işi ile ilgili temel kavramlar bilgisi.	1.1.2. Antep işi tekniğinin gelişimi bilgisi.	2.1.0. Antep işinin önemini açıklayabilme.	1.1.3. Antep işi ünitesinde kullanılan temel araç-gereçler bilgisi.	1.2.5. Antep işi teknikleri bilgisi.	2.2.0. Antep işinde kullanılan desenlerin temel özelliklerini açıklayabilme.	1.3.1. Antep işi tekniğine uygun kumaş ve iplik seçme ve uygulama gereken belli başlı ilkeler bilgisi.	4.1.0. Antep işinde renk bilgisi konusunda renkleri gruplara ayırayabilme.	1.2.2. Antep işi tekniğinde uygulanan işlemleri hatırlayabilme.	1.3.1. Antep işi tekniğini uygularken dikkat edilecek kuralları açıklayabilme.	1.2.5. Antep işi ürünlerinin bakım ve saklama yöntemleri bilgisi.	
Antep işi hakkında bilgi	X	X	X									3
Antep işinde kullanılan araç ve gereçler				X								1
Antep işi teknikleri					X							1
Antep işi desen özelliği				X		X						2
Antep işinde kumaş özelliği							X					1
Antep işinde iplik özelliği							X					1
Antep işinde renk özelliği								X				1
Antep işi tekniğine başlama aşaması									X			1
Antep işi tekniğini uygulama aşaması										X		1
Antep işi ürünü bitirme aşaması									X			1
Antep işi ürününün bakımı ve saklanması											X	1
TOPLAM	1	1	1	2	1	1	2	1	2	1	1	14

Ek -2. Bilgi Testi ve Cevap Anahtarı

Bilgi Testi ve Cevap Anahtarı

Adı Soyadı:

.../.../200.

BİLGİ TESTİ GENEL AÇIKLAMA

Bu test sizin “Antep işi” öğretim programı ile ilgili bilgilerinizi ölçmek üzere hazırlanmıştır. Test 23 adet çoktan seçmeli, 3 adet essey, 7 adet eşleştirmeli olmak üzere üç türde 33 sorudan oluşmaktadır. Çoktan seçmeli sorular 2 ‘şer puan, essey tipi sorular sırasıyla 5,3,5 puan, eşleştirmeli sorular ise 1’er puan olmak üzere toplam 66 puandır. Sınav süresi 50 dakikadır. Her tür sorunun başında ilgili açıklamalar bulunmaktadır. Öncelikle bu açıklamaları dikkatlice okumanız önerilir.

Başarılar dilerim.

BÖLÜM 1

Açıklama: Aşağıda çoktan seçmeli türde sorular bulunmaktadır. Öncelikle soru kökünü ve seçenekleri dikkatlice okuyunuz. Sizce doğru seçeneğin başındaki kutuyu işaretleyiniz. Her sorunun tek bir doğru cevabı bulunmaktadır. Birden fazla işaretlenen sorular değerlendirme dışı bırakılacaktır.

SORULAR

1.Aşağıdakilerden hangisi ajur kavramının karşılığıdır?

- ☐ a.Gözenek ☐ b.Saçak ☐ c.Gözeme ☐ d.Germe aracı

2.Antep işinin çıkış yeri hangi ilimizdir?

- ☐ a.Şanlıurfa ☐ b.Maraş ☐ c.Bartın ☐ d. Gaziantep

3.Aşağıdakilerden hangisi Antep işinin sağladığı değerler arasında değildir?

- ☐ a. Bireysel gelişim ☐ b. Milli değerler
☐ c. Hukuki değerler ☐ d. Ekonomik değerler

4.Aşağıdakilerden hangisi işlemeye hazırlık aşamasında kullanılan araç-gereçlerdendir?

- ☐ a.Kasnak bezi ☐ b.Kareli kağıt ☐ c.İğne ☐ d.Kasnak

5.Yandaki resimde olan araç-gereçler aşağıda verilen aşamalardan hangisinde kullanılır?

- ☐ a.Hazırlıkta ☐ b.İşleme anında
☐ c.Ütülemede ☐ d.Tümünde

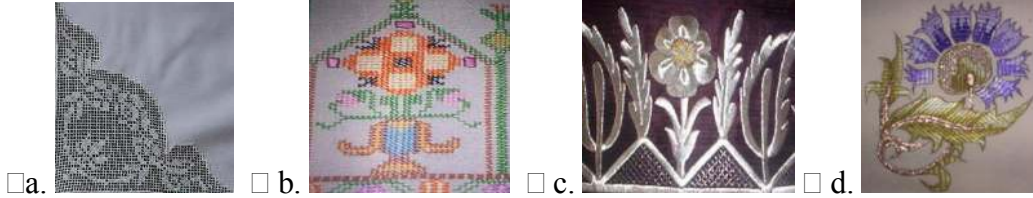
6. Antep işinde kullanılan desen geçirme tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- ☐ a.Teyelleyerek ☐ b.Oyarak ☐ c.Sayarak ☐ d.Karbon kağıdı ile

7.Aşağıdakilerden hangisi Antep işi yardımcı iğne tekniklerinden değildir?

- ☐ a.Antika ☐ b.Maraş işi ☐ c.Susma ☐ d.Rişliyö

8.Aşağıda verilen resimlerdeki örneklerden hangisi Antep işi tekniği ile yapılmıştır?

9. Antep işi deseni aşağıda verilen kağıt türlerinden hangisi üzerine hazırlanır?

- ☐ a. Karbon ☐ b.Parşömen ☐ c.Mülaj ☐ d.Kareli

10.Aşağıdaki seçeneklerden hangisi Antep işi desen kaynağı olarak kullanılamaz?

- ☐ a.Dantel örnekleri ☐ b.Goblen işi örnekleri
☐ c.Çin iğnesi örnekleri ☐ d.Kanaviçe örnekleri

11.Aşağıdakilerden hangisi ütüleme sırasında kullanılan araç-gereçlerdendir?

- ☐ a.Kasnak ☐ b.Yüksük ☐ c.Su kabı ☐ d.Kareli kağıt

12.Aşağıdakilerden hangisi Antep işine uygun kumaş özelliklerinden biridir?

- ☐ a.İplikleri sayılamayan ☐ b.En ve boy iplikleri eşit
☐ c.Çok sık dokunuşlu ☐ d.Hepsi

13.Aşağıda adları yer alan kumaşların hangisi üzerine antep işi tekniği uygulanır?

- ☐ a.Yün tela ☐ b.Saten ☐ c.Keçe ☐ d.Organze

14.Aşağıdaki seçeneklerden hangisi kontrast (zıt) renklerden oluşur?

- ☐ a.Mor-mavi ☐ b.Mavi-yeşil ☐ c.Turuncu-sarı ☐ d.Yeşil-kırmızı

15.Aşağıdakilerden hangisi kumaşı işlemeye hazırlarken yapılan işlemler arasında yer almaz?

- ☐ a.Kumaş kenarları düzeltilir. ☐ b.Kumaş kolalanır.
☐ c.Orta teyeli alınır. ☐ d.Gerekiyorsa kumaş yıkanır.

16.Aşağıdaki malzemelerden hangisi kumaşı germede kullanılır?

- ☐ a.Biz ☐ b. Kola ☐ c.Kasnak bezi ☐ d.Naftalin

17.Aşağıdaki maddelerden hangisi kumaşı kasnağa germe işleminde yapılmaması gereken bir işlemdir?

- ☐ a.Kasnak bezleri düz boy ipliği doğrultusunda yerleştirilmelidir.
☐ b.Kasnaktaki kumaş, kumaştan çekilerek gerilmelidir.
☐ c.Kumaş küçük geldiğinde kasnak bezi dikilmelidir.
☐ d.Kasnaktaki kumaş, kasnak bezinden çekilerek gerilmelidir.

18.Antep işinde kenar temizleme tekniği belirlenirken aşağıda verilen maddelerden hangisine dikkat edilmelidir?

- ☐ a.Kumaşın özelliğine ☐ b.Kullanılan renklere
☐ c.Desen geçirme tekniğine ☐ d.Kullanılan ipliğin özelliğine

19.Aşağıdakilerden hangisi Antep işi tekniğine uygun kenar temizleme tekniklerinden biri değildir?

- ☐ a.Rişliyo ☐ b.Makrame ☐ c.Saçak ☐ d.Aplike

20. Aşağıda verilen maddelerden hangisi ütöleme aşamasında uygulanması gereken işlemlerden biridir?

- ☐ a.Ürün düzünden ütülenmeli. ☐ b.Ütünün en yüksek derecesi seçilmeli.
☐ c.Boy ipliği yönünde ütöleme yapılmalı. ☐ d. Ütü iyice bastırılmalı.

21.Aşağıdakilerden hangisi Antep işi tekniğini yaparken dikkat edilmesi gereken noktalardan biridir?

- ☐ a.Kumaş iplikleri kumaşın yüzünden kesilip, çekilmeli
☐ b.Bir boş, bir dolu ajurlarda antika sayısı çift olmalı
☐ c.Kenar antikasından sonra gelen antika kesik olmamalı.
☐ d.Antika ilmekleri iç tarafa getirilmeli.

22.Aşağıdakilerden hangisi ürün saklamada yapılan hatalardan biridir?

- ☐ a.Sandık içine naftalin koymak.
☐ b.Ürün üzerinde iğne bırakmamak.
☐ c.Ürünü ara sıra havalandırmak.
☐ d.Ürünü mülaj kağıdı ile sarmak.

23.Antep işi ürünlerinin temizliğinde aşağıda verilen temizleme işlemlerinden hangisi uygulanmalıdır?

- ☐ a.Simli işlemler kuru temizlemeye verilmelidir.
☐ b.İlık suda toz sabun kullanarak yıkanmalıdır.
☐ c.Sıcak suda elde çitilenmelidir.
☐ d.Çamaşır makinesinde yıkanmalıdır.

BÖLÜM 2

Açıklama: Aşağıda essey türde 3 adet soru bulunmaktadır. Soruları dikkatlice okuyarak, size doğru olan cevapları bırakılan boşluklara yazınız.

SORULAR

1. “Antep işi” nedir? Tanımlayınız.

.....

.....

.....

.....

.....

2. Antep işinde kullanılan desen özelliğini yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Antep işinde kullanılan iplik özelliğini anlatarak, kullanılabilecek ipliklere 3 adet örnek veriniz.

.....

.....

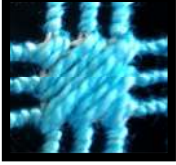
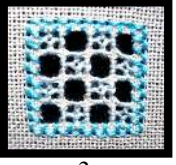
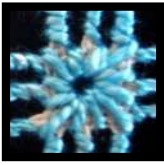
.....

.....

.....

BÖLÜM 3

Açıklama: Aşağıda eşleştirmeli türde 7 adet soru bulunmaktadır. A grubunda Antep işi tekniklerinin resmi B grubunda tekniklerin isimleri yer almaktadır. Resimler ile isimleri ok işaretiyle eşleştiriniz.

A	B
 1	A. Mercimek
 2	B. Pesent
 3	C. Kartopu
 4	D. Çitime
 5	E. Civankaşı
 6	F. Örümcek
 7	G. Cemelyan
	H. Ciğerdeldi
	I. Badem

CEVAP ANAHTARI

ÇOKTAN SEÇMELİ

1-a	5-b	9-d	13-a	17-b	21-d
2-d	6-c	10-c	14-d	18-a	22-a
3-c	7-b	11-c	15-b	19-d	23-b
4-b	8-a	12-b	16-c	20-c	

ESSEY

- 1. Antep işi:** İplikleri sayılarak ve belli motif özellikleri dikkate alınıp bazı iplikleri kesilerek üzerine çeşitli ajurların işlendiği ve motif kenarlarının susmalarla zenginleştirildiği bir tekniktir.
2. Antep işinde desen, yapılacak ajurun iplik sayısına göre belirlenir. Desenin saymaya uygun olması gerekir. Antep ajurlarında, çalışılacak ajur çeşidi esas alınarak desen hazırlanır. Bunun için desen hazırlarken uygulanacak ajur tekniği ve özelliği çok önem kazanır.
3. Antep işinde kullanılacak kumaşın özellikleri seçilecek ipliği belirlemede yol gösterir. Kalın ipliklerle dokunmuş kumaş üzerine ince yapılı bir iplik ile işleme yapıldığında pek gözükmeyeceği gibi, ince ipliklerle dokunmuş bir kumaş üzerine de kalın iplikle işleme göze hoş gözükmeyecektir. Kumaş özelliği ve antep işi tekniği göz önünde bulundurulmak kaydıyla farklı özellikte iplikler seçilebilir. Koton, muline, pamukaki, ibrişim, floş, sim vb. iplikler antep işinde seçilebilecek ipliklerden bazılarıdır.

EŞLEŞTİRMELİ

1-D	3-A	5-I	7-H
2-G	4- F	6-C	

DEVİNİŞSEL ALAN SÜREÇ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Davranışlar	Desen hazırlama			Araç-gereç hazırlama	Kumaşı hazırlama	Kumaşı germe	Desen geçirme	Antep işi tekniklerini uygulama										Niteliğine uygun bitirme										
	Tekniğine uygun motif, su vb. desenleri belirleme.			Motiflerle çeşitli şekil ve renklerle kompozisyon oluşturma	Kareli kağıda aktarma	Kullanılacak araç-gereçleri belirleme	Belirlenen malzemelerin edinme.	Gerekliyse kumaşı yıka, eğrilerini düzelterek, sürüle yapma.	Orta tevelini alarak işlemeye başlama noktasını belirleme.	İç kasmağı, kumaşı, kasmak bezlerini ve dış kasmağı doğru şekilde yerleştirme	Kasmak bezlerinden tutarak aşağı doğru çekerek kumaşı düzleştirme	Desen doğrultusunda kumaş ipliklerini sayarak işleme	Başlangıç ve bitiş ipliklerini kumaşın tersinde tutturma	Ajur fontarnı çalışma	Antika sağlam lastiricileri çalışma	Susmaları uygulama	Ajur yerlerini kesme	Gerekliyse filtre sarma ve iplik atma	Ajur çeşidini veya çeşitlerini uygulama				Uygun kenar temizleme tekniğini uygulama			Teyelleri sökme	Ürün niteliğine uygun ütüleme	
Öğrenciler																												
Çok iyi(5)	İyi(4)	Orta(3)	Az(2)	Hiç(1)																					Öğretmen:			

Ek -4. Ürün Değerlendirme Ölçeği

Ürün Değerlendirme Ölçekleri (ürün1-ürün2)

DEVİNİŞSEL ALAN ÜRÜN DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ (ÜRÜN 1-ÖRNEK BEZ)

ÖLÇÜTLER		Takdir edilen puan	Her davranışta takdir edilen puan																
Örnek bez için kumaş ve iplik seçimi	Kumaşın tekniğe uyumu	10	5																
	İpliklerin kumaşa uyumu		5																
Antep işi tekniklerinin uygulaması	Hesap işi Antikası	60	4																
	Sarma		4																
	Rişliyö		4																
	Susma		4																
	Ajur fonunun hazırlanması		4																
	İplikleri kesme ve çekme		4																
	Zemin sarma		4																
	İplik atma		4																
	Mercimek ajuru		4																
	Kartopu ajuru		4																
	Örümcek ajuru		4																
	Badem ajuru		4																
	Ciğerdeldi ajuru		4																
	Cemelyan ajuru		4																
	Çitime tekniği		4																
Makrome ile kenar temizleme tekniğinin		15																	
Ürünün temizliği ve net ütüsü		15																	
TOPLAM		100																	

.../.../200.
Öğretmen

DEVİNİŞSEL ALAN ÜRÜN DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ (ÜRÜN 2-UYGULANAN TASAR)

[illegible]

Ek -5. Gözlem Formu

DUYUŞSAL ALAN

GÖZLEM FORMU

Yönerge: Aşağıdaki davranışları gözleyiniz, davranış istenilen nitelikte ise (+), istenilen nitelikte değil ise (-), gözlenmedi ise (0) olarak işaretleyiniz.

Tarih:

Öğrenciler							
Davranışlar							
Antep işi teknikleri ile ilgili yayınları seçme							
Antep işi yapımında kullanılan araç-gereçleri itina ile seçme							
Derse zamanında gelme							
Verilen görevi itiraz etmeden yapma							
Verilen işi zamanında ve istenilen nitelikte							
Konu ile ilgili çalışmaları istenilenden fazla							
Konu ile ilgili sorular yöneltme							
Her türlü eleştiriye açık olma							
Atölye araç-gereçlerinin bakımı ve temizliğini iş edinme							
Atölye kurallarını bozacak davranışlardan							
Arkadaşları ile iyi geçinme							
Temiz ve düzenli çalışma							
Atölyenin temizliğine özen gösterme							

Ek -6. Bilgi Formu

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No	:
Ürünün Türü	:
Ürünün Yapılış Tarihi	:
İnceleme Tarihi	:
Ürünün Boyutları	:
Kullanılan Gereçler	
• Kullanılan Kumaş	:
• Kullanılan İplikler	:
Kullanılan Renkler	
• Zeminde	:
• İşlemede	:
• Kenar Temizlemede	:
Kullanılan Teknikler	
• İşlemede	:
• Kenar Temizlemede	:
Kullanılan Bezeme Konusu	:
Kompozisyon Uygulama Biçimi	
•Düzgün Sıralamalı Kompozisyon	:
•Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon	:
•Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon	:
•Simetrik	:
•Asimetrik	:
Kompozisyon:	
Kaynak	:

Fotoğraf No:

Ek- 7. Bilgi Formundan Elde Edilen Bilgiler

Fotoğraf No: 1

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 1
Ürünün Türü : Gecelik
Ürünün Yapılış Tarihi : 1885
İnceleme Tarihi : 05.12.2008
Ürünün Boyutları : Boy: 113cm Yaka Genişliği: 19cm
Kol Uzunluğu: 10cm Kol Genişliği: 21cm
Omuzlar: 78cm Etek Genişliği: 81cm

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Pamuklu Dokuma
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime, Susma
- **Kenar Temizlemede** : Antika

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon : X
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Geceliğin yakasına atlamalı sıralamalarla oluşturulmuş çiçek motifli bir sıra su yapılmıştır. Yakanın ön kısmına su ile bağlantılı iki dal ve bir çiçekle üçgen şekli verilmiş ve etrafına üç tane küçük çiçek yerleştirilmiştir. Stilize edilmiş yapraklar susma tekniği ile üçgen şeklindeki formun etrafına yapılarak işleme zenginleştirilmiştir. Mercimek ajuru ile yapılmış aynı kompozisyon geceliğin kollarına da yerleştirilmiştir.

Kaynak : Akten KÖYLÜOĞLU

Fotoğraf No: 2

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 2
Ürünün Türü : Gecelik
Ürünün Yapılış Tarihi : 1885
İnceleme Tarihi : 05.12.2008
Ürünün Boyutları : Boy :108cm Yaka Genişliği :18cm
Kol Uzunluğu: 17cm Kol Genişliği: 20cm
Omuzlar: 75cm Etek Genişliği: 89cm

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Pamuklu Dokuma
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Antika

Kullanılan Bezeme Konusu :Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon : X
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Geceliğin yaka ve kollarına baklava şeklinde tasarlanan merkez kenarlarında üçgen şeklinde paralel işleme alanı oluşturulmuştur. Motiflere grup mercimek ajuru yapılmış, etrafı kare susmalarla süslenmiştir ve böylece motif tamamlanmıştır. Bu motifler geceliğin yaka ve kollarına düzgün sıralamalarla yerleştirilmiştir.

Kaynak : Akten KÖYLÜOĞLU

Fotoğraf No: 3

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 3
Ürünün Türü : Gecelik
Ürünün Yapılış Tarihi : 1885
İnceleme Tarihi : 05.12.2008
Ürünün Boyutları : Boy: 114cm Yaka Genişliği: 18cm
Kol Uzunluğu: 27cm Kol Genişliği: 20cm
Etek Genişliği: 89cm

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Pamuklu Dokuma
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Antika

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Çarpı şeklindeki motifin uçlarının yarısına grup mercimek ajuru diğer yarısına da boş filtre yapılmıştır. Çarpının alt ve üst boşluklarına dal üzerine yaprak şeklinde stilize edilmiş susmalar, yan taraflarına ise karenin çevresine üçgen yerleştirilmiş susmalar yapılarak motif tamamlanmıştır. Bu motif atlamalı sıralamalarla yakanın ve kolların etrafına yerleştirilmiştir.

Kaynak : Akten KÖYLÜOĞLU

Fotoğraf No: 4

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 4
Ürünün Türü : Gecelik
Ürünün Yapılış Tarihi : 1885
İnceleme Tarihi : 05.12.2008
Ürünün Boyutları : Boy: 115cm Yaka Genişliği: 22cm
Kol Uzunluğu: 15cm Kol Genişliği: 20cm
Etek Genişliği: 90cm

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Pamuklu Dokuma
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Antika

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- **Düzgün Sıralamalı Kompozisyon** : X
- **Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon** :
- **Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon** :
- **Simetrik** :
- **Asimetrik** :

Kompozisyon: Geceliğin yaka ve kollarına yerleştirilmiş motif beş yapraklı çiçek ve ucunda dört yapraklı mine olan dikdörtgen çubuktan oluşmuştur. Sandık yakanın köşelerine de üçgen zemin üzerine çiçek ve yapraklar mercimek ajuru ile işlenerek motif tamamlanmıştır.

Kaynak : Akten KÖYLÜOĞLU

Fotoğraf No: 5

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 5
Ürünün Türü : Mevlüt örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1987
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 60x150 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Kartopu, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Mekik oyası

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan mevlit örtüsünün iki kısa bir uzun kenarına yerleştirilen zikzaklı tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Uzun kenarın ortasına tabanı düz iki kenarı zikzaklı üçgen diğer kısımlara zikzaklı motifler yerleştirilmiştir. Zikzaklara yerleştirilen stilize yaprak susmalar işlemeyi zenginleştirmektedir.

Kaynak : **Melek KAZOĞLU**

Fotoğraf No: 6

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 6
Ürünün Türü : Şal
Ürünün Yapılış Tarihi : 2007
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 32.5x145 cm.

Kullanılan Gereçler

- Kullanılan Kumaş : Krepdemur
- Kullanılan İplikler : İbrişim

Kullanılan Renkler

- Zeminde : Beyaz
- İşlemede : Beyaz
- Kenar Temizlemede : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- İşlemede : Mercimek, Çitime
- Kenar Temizlemede : İğne oyası

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme, Figürlü Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik : X
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan şalın iki kısa kenarına yerleştirilen kuşlu tasarım birden fazla motiften meydana gelen kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Motifler dıştan içe doğru yerleştirilmiştir. Ayakta duran kuşun iki yanına vazo konularak tasarım tamamlanmıştır.

Kaynak : Akten KÖYLÜOĞLU

Fotoğraf No: 7

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 7
Ürünün Türü : Mevlüt örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1990
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 58x176 cm

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Badem ajuru, susma
- **Kenar Temizlemede** : İğne oyası

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan mevlit örtüsünün iki kısa bir uzun kenarına kareli tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Uzun kenarın ortasına karelerden üçgen oluşturulmuş diğer kısımlarda ise düz çizgi meydana getirilmiştir. Kareler ajur ile birbirine bağlanmıştır. Karelerin içi ajur ve susma ile doldurulmuştur.

Kaynak : Akten KÖYLÜOĞLU

Fotoğraf No: 8

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 8
Ürünün Türü : Damat şalvarı
Ürünün Yapılış Tarihi : 1890
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : -

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Pamuklu dokuma
- **Kullanılan İplikler** : Çamaşır ipeği

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Sarı
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Ciğerdeldi, Susma
- **Kenar Temizlemede** : Antika

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon : X
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Damat şalvarının ayak uçlarına baklava şeklinde tasarlanan susmalar simetrik ve asimetrik olarak yerleştirilerek motif hazırlanmıştır. Birbirine paralel olarak yerleştirilen susmaların üzerine stilize çiçekler demet halinde yerleştirilmiştir. Motifler arasına ciğerdeldi ve muşabak yapılarak şalvarın ayak uçları susma ile sınırlandırılmıştır.

Kaynak : Hacı Muzaffer Bak Bak Kız Meslek
Lisesi

Fotoğraf No: 9

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 9
Ürünün Türü : Bebek şapkası
Ürünün Yapılış Tarihi : 1900
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 22x22 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Antika

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon : Yuvarlak formda tasarlanan şapkanın çevresine kareli tasarım birden fazla motiften meydana oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Karelerin köşeleri şapkanın kenarına dik gelecek şekilde yerleştirilmiştir. Kareler arasına stilize edilmiş yaprak susmalar ve ajur ile motifler birbirine bağlanmıştır.

Kaynak : Akten KÖYLÜOĞLU

Fotoğraf No: 10

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 10
Ürünün Türü : Kare örtü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1990
İnceleme Tarihi : 26.08.2008
Ürünün Boyutları : 80x80 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Krepdemur
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Tığ oyası

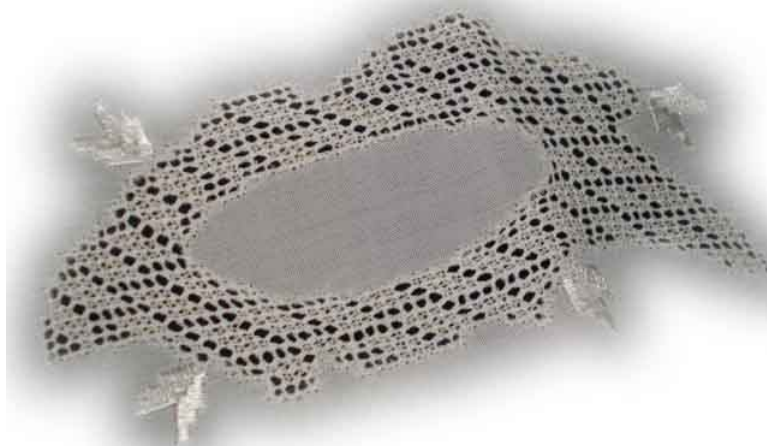
Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan örtünün dört köşesine üç tane oval şekilden meydana gelen tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Köşelere yerleştirilen motifler ikisi dik ortadaki yatay olarak yerleştirilen üç adet ovalden oluşmuştur. Karşılıklı kıvrımlı dallar ve stilize edilmiş yapraklarla tasarım tamamlanmıştır.

Kaynak : Sevil İNCİ

Fotoğraf No: 11

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 11
Ürünün Türü : Kare örtü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1990
İnceleme Tarihi : 26.08.2008
Ürünün Boyutları : 80x80 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Krepdemur
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Antika

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan örtünün dört köşesine yapraklı tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Köşelere yerleştirilen motiflerin dört tanesi kenarlara paralel olarak bir tanesi de paralel motiflerin tam ortasına dik olarak yerleştirilmiştir. Yaprakların ortasına oval boşluk bırakılmış ve etrafı stilize edilmiş yaprak susmalarla süslenmiştir.

Kaynak : Sevil İNCİ

Fotoğraf No: 12

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 12
Ürünün Türü : Kare örtü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1990
İnceleme Tarihi : 26.08.2008
Ürünün Boyutları : 80x80 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Kartopu, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Antika

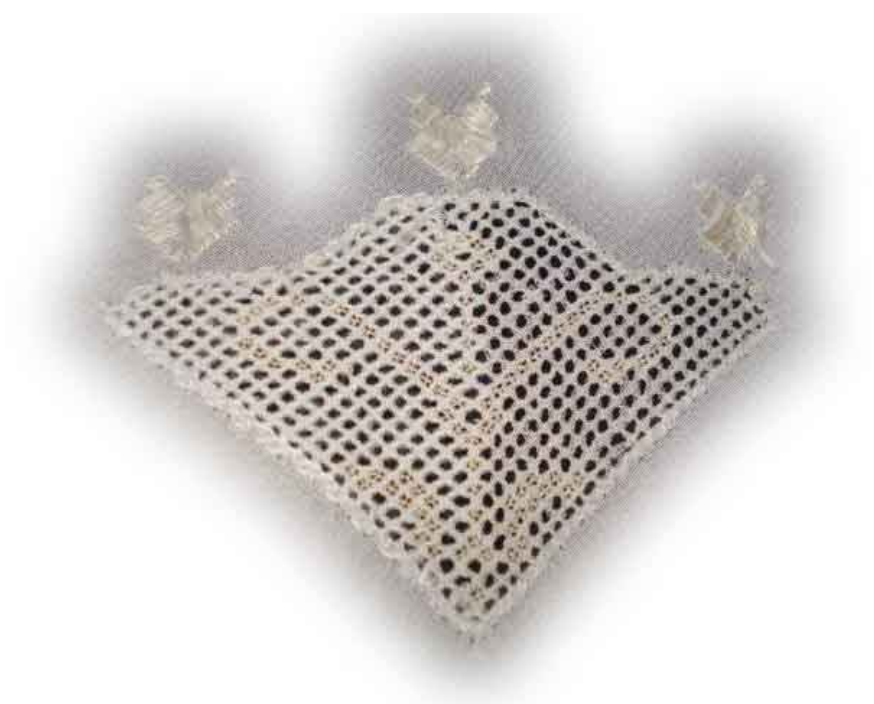
Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan örtünün dört kenarına zikzaktan meydana gelen tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Köşelerde bir köşesi olmayan kareler, aralarda ise köşedeki kare küçültülerek oturtulmuş ve tasarım tamamlanmıştır.

Kaynak : Sevil İNCİ

Fotoğraf No: 13

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 13
Ürünün Türü : Kare örtü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1990
İnceleme Tarihi : 26.08.2008
Ürünün Boyutları : 80x80 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Krepdemur
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Antika

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: **Kare** formda tasarlanan örtünün dört köşesine, bir dal üzerine oturtulmuş iki daire ve yapraklardan meydana gelen tasarım birden fazla olan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Merkeze ise aynı tasarım dörtlü bir grup olarak dallar ortada birleştirilmiş ve daire bir zemine oturtulmuştur. Tasarımın çevresi çekme ajur ile sınırlandırılmıştır.

Kaynak : Sevil İNCİ

Fotoğraf No: 14

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 14
Ürünün Türü : Kare örtü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1992
İnceleme Tarihi : 26.08.2008
Ürünün Boyutları : 50x50 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Antika

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: **Kare** formdaki örtünün dört kenarına zambaklı tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Zambaklar bir aşağı bir yukarı yönlendirilmiş ve köşelerde iki zambak arasına bir tomurcuk oturtularak tasarım dört kenara yerleştirilmiştir. Kompozisyonun iç kenarı zikzaklar, dış kenarını kıvrımlar sınırlamaktadır.

Kaynak : Fatma ATA

Fotoğraf No: 15

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 15
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1987
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 36x36 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Ciğerdeldi, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan sehpa örtüsünün dört köşesine üçgenlerden meydana gelen tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Tabanı zikzak biçimindeki üçgen stilize edilmiş yapraklarla zenginleştirilmiştir. Örtünün merkezine ise dört tane filiz kökleri merkezde birleşecek şekilde yerleştirilip kare ve stilize edilmiş yaprak susmalarla motif tamamlanmıştır.

Kaynak : Ümran SARIKAYA

Fotoğraf No: 16

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 16
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1998
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 35x35 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

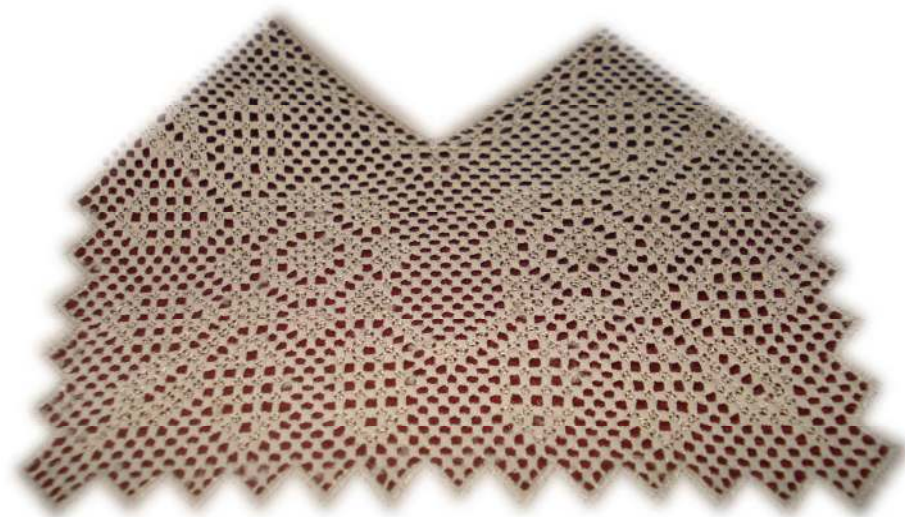
Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formdaki sehpa örtüsünün dört kenarına karanfilli tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Köşelerde karşılıklı ve yukarı doğru, ortada aşağıya doğru yönlendirilen karanfiller eğreli otları ile birbirine bağlanmıştır. Tasarımın iç kısmı zikzaklardan oluşmaktadır.

Kaynak : Sevil İNCİ

Fotoğraf No: 17

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 17
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1997
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 35x35 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

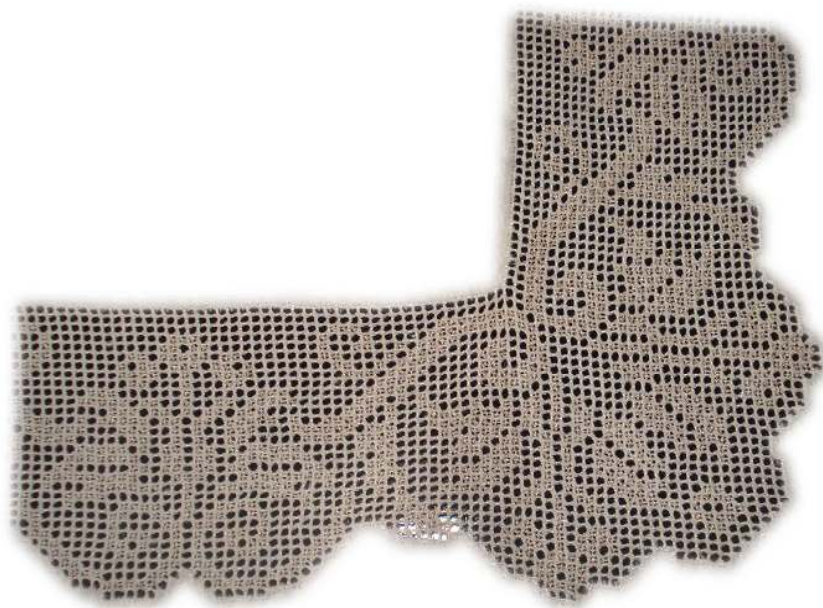
Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon : X
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formdaki sehpa örtüsünün dört kenarına çiçekli tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Motifler dıştan içe doğru yerleştirilmiştir. Kompozisyonun iç kenarı düz, dış kenarı zikzaklardan oluşmaktadır.

Kaynak : Kerime BAL

Fotoğraf No: 18

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 18
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1995
İnceleme Tarihi : 23.11.2008
Ürünün Boyutları : 35x35 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formdaki sehpa örtüsünün dört kenarına zambaklı tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Zambaklar dalları ile birbirine bağlanmış ve bir aşağı bir yukarı yönlendirilecek şekilde dört kenara yerleştirilmiştir.

Kaynak : Mehtap ÇELİK

Fotoğraf No: 19

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 19
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1990
İnceleme Tarihi : 03.11.2008
Ürünün Boyutları : 35x25 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Örümcek
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme, Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik : X
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formdaki sehpa örtüsünün kısa kenarından merkeze doğru yönlendirilmiş kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Vazo konumundaki eş kenar üçgenin tabanı merkeze dönük şekilde yerleştirilmiş vazodan çıkan üç dal üzerine kare formunda çiçekler yerleştirilmiş dal ve çiçekler stilize edilmiş yaprak susmalarla zenginleştirilmiş ve motifin etrafı çekme ajur tekniği ile sınırlandırılmıştır.

Kaynak : Akten KÖYLÜOĞLU

Fotoğraf No: 20

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 20
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1978
İnceleme Tarihi : 07.11.2008
Ürünün Boyutları : 40x40 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Krepdemur
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Antika

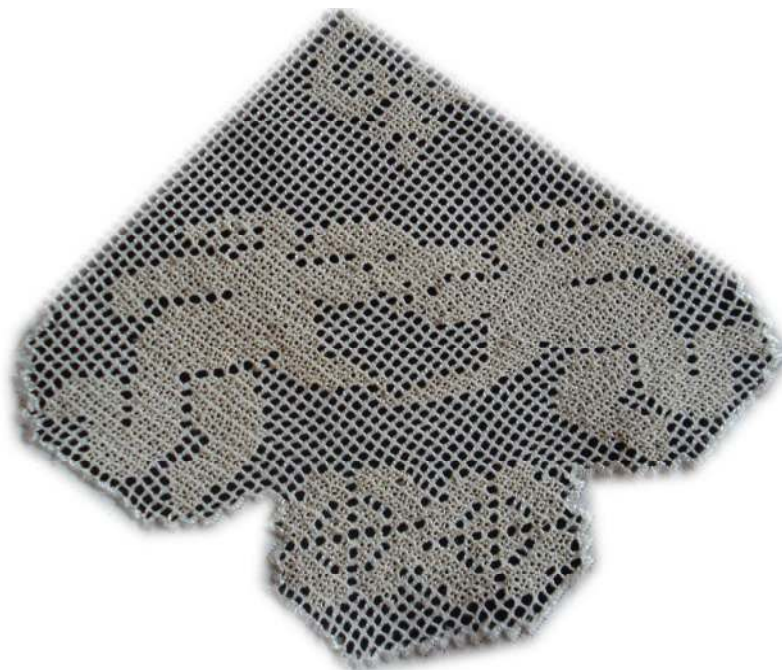
Kullanılan Bezeme Konusu : Figürlü Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon : X
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan sehpa örtüsünün dört köşesine merkeze yönlendirilmiş kelekli tasarım yerleştirilmiştir. Kelebeklerin kanatları üzerine yerleştirilen susmalarla motif zenginleştirilmiştir.

Kaynak : Telli GÜLER

Fotoğraf No: 21

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 21
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1994
İnceleme Tarihi : 13.11.2008
Ürünün Boyutları : 35x35 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Mekik oyası

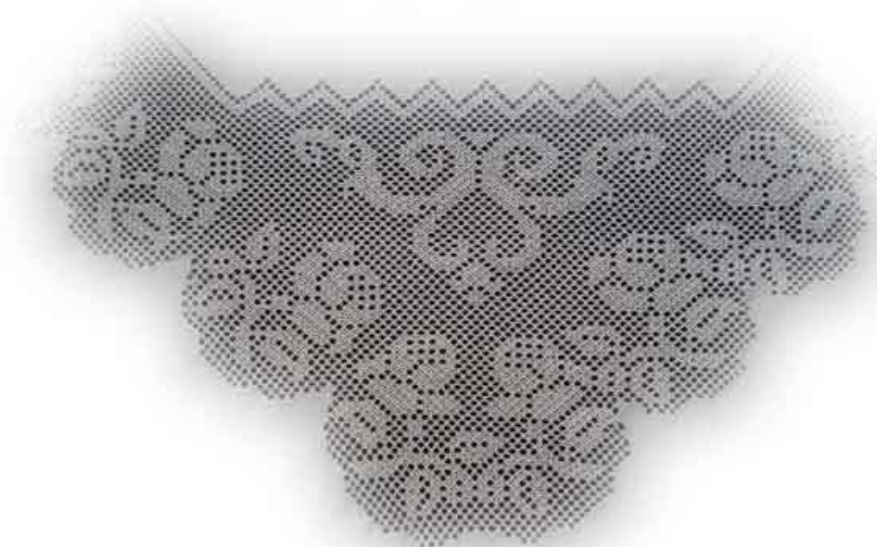
Kullanılan Bezeme Konusu : Figürlü Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formdaki sehpa örtüsünün dört kenarına melekli tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Melekler dıştan içe doğru yönlendirilmiştir. Melekler köşelerde karşılıklı aralarda arka arkaya gelecek şekilde oturtulmuş. Gül, mine ve dallarla tasarım tamamlanmıştır.

Kaynak : Gül DEMİR

Fotoğraf No: 22

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 22
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 2000
İnceleme Tarihi : 25.08.2008
Ürünün Boyutları : 35x35 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Tığ oyası

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan örtünün dört kenarına güllü tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Burada güllerin dıştan içe doğru yönlendirilmesine dikkat edilmiştir. Dalı ve yaprakları üzerindeki güller örtüye sıralı bir şekilde oturtulmuştur. Güllerin üzerinde bulunan “S” kıvrımlı dallar tasarımı tamamlamaktadır. Motifleri yukarıda düz çizgi ve zikzak biçimi sınırlandırmaktadır.

Kaynak : Deniz DEMİR

Fotoğraf No: 23

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 23
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1991
İnceleme Tarihi : 29.08.2008
Ürünün Boyutları : 35x35 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Tığ oyası

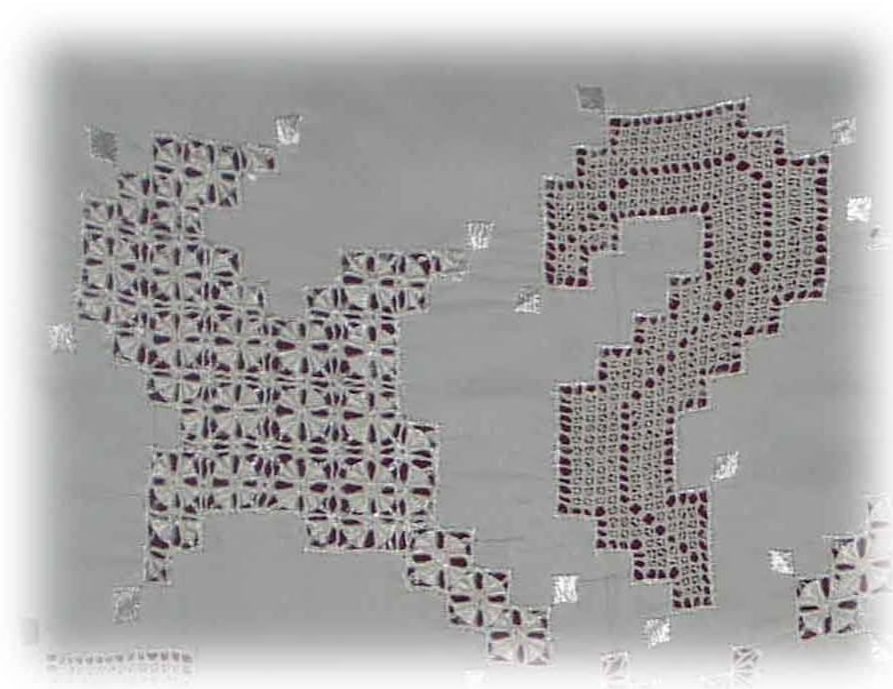
Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formdaki örtünün dört kenarına karanfilli tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Köşelerde iki karanfil dıştan içe doğru iki karanfil arasına bir gül içten dışa doğru yönlendirilerek karanfile çapraz iki gül yatay olarak yerleştirilmiştir. Çiçekler birbirine yapraklarla bağlanmış, mine ve kıvrımlı dallarla işleme zenginleştirilmiştir. Kompozisyonun iç kenarı ve dış kenarını zikzaklar sınırlamaktadır.

Kaynak : Mahire DURU

Fotoğraf No: 24

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 24
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1982
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 40x40 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Kartopu, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Antika

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formdaki sehpa örtüsünün merkezinde sekiz kollu yıldız tasarımı ve yıldızın etrafına dört adet kır çiçeği ile dört adet “S” kıvrımlı yaprak motifi yerleştirilmiş. Kır çiçeği ve yapraklar merkezden dışa doğru yönlendirilmiştir. İşleme kare susmalarla zenginleştirilmiştir.

Kaynak : Meryem YENİŞEKERCİ

Fotoğraf No: 25

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 25
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1970
İnceleme Tarihi : 13.11.2008
Ürünün Boyutları : 40x40 cm

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Tığ oyası

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formdaki sehpa örtüsünün dört köşesine sümbüllü tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Burada motifler dıştan içe doğru yönlendirilmiştir. Sümbülün iki tarafına oturtulan eğretili otları tasarımı tamamlamaktadır.

Kaynak : Betül AKDEMİR

Fotoğraf No:26

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 26
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1970
İnceleme Tarihi : 13.11.2008
Ürünün Boyutları : 35x43 cm

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Antika

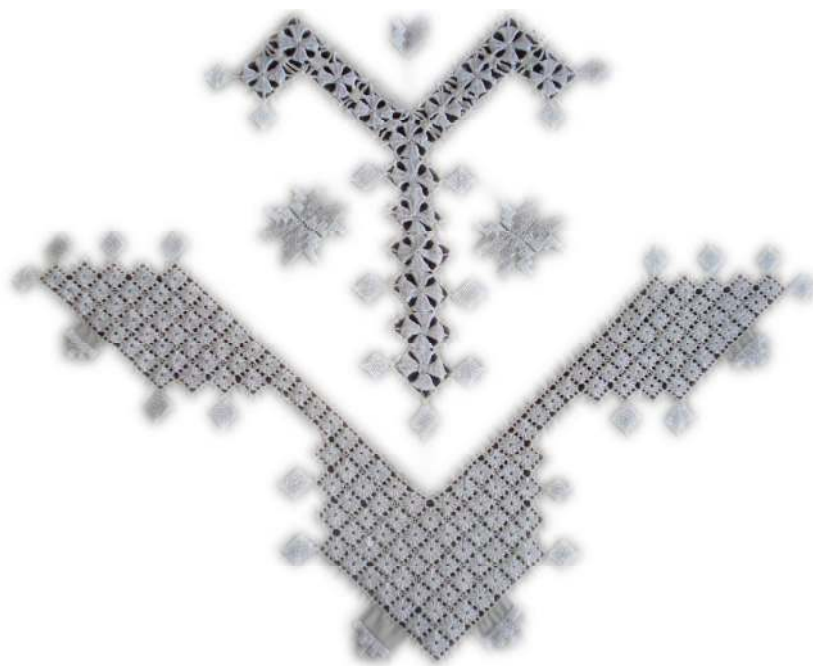
Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formdaki sehpa örtüsünün dört kenarına karanfilli tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Karanfiller içten dışa doğru yönlendirilerek dört kenara yerleştirilmiştir ve köşelere yoncalı tasarımlar oturtulmuştur.

Kaynak : Fatma ATA

Fotoğraf No: 27

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 27
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1975
İnceleme Tarihi : 17.11.2008
Ürünün Boyutları : 35x100 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Kartopu, Ciğerdeldi
- **Kenar Temizlemede** : Tığ oyası

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan sehpa örtüsünün karşılıklı iki köşesine laleli tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Motifler dıştan içe doğru yönlendirilmiş. Örtünün ortasına dal üzerinde iki yaprak motifi yerleştirilmiştir. Stilize edilmiş çiçek, yaprak ve kare susmalarla işleme zenginleştirilmiştir.

Kaynak : Semiye KARAKÜÇÜK

Fotoğraf No: 28

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No :28
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1993
İnceleme Tarihi : 26.08.2008
Ürünün Boyutları : 35x100 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Antika

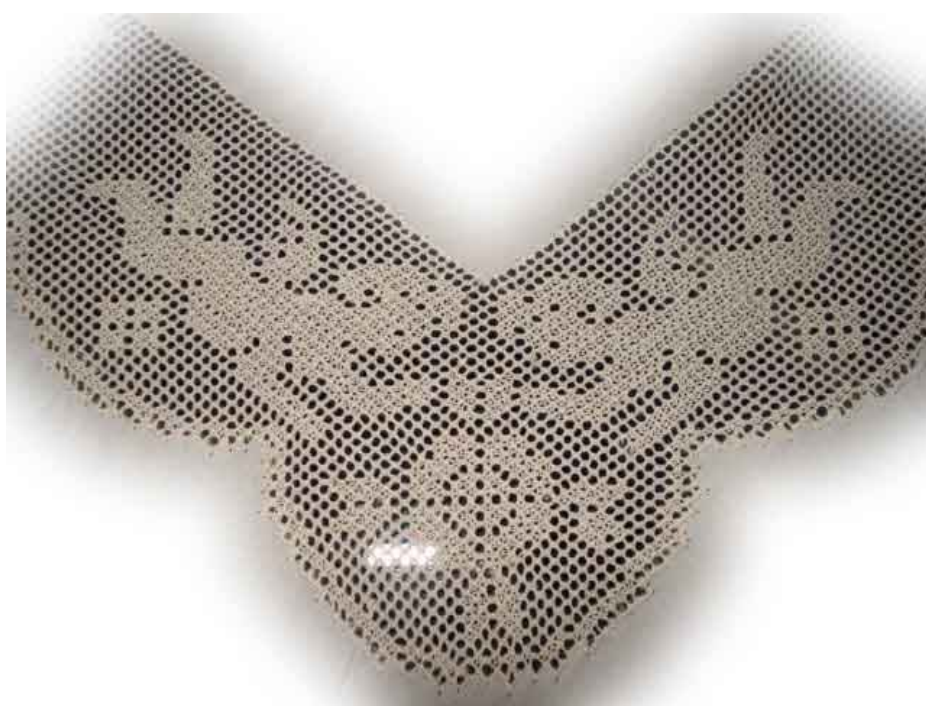
Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan sehpa örtüsünün dört kenarına karanfilli tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Burada motifler bir aşağı bir yukarıya doğru yönlendirilmiştir. Eğrelti otu ve minelerle karanfiller birbirine bağlanarak tasarım tamamlanmıştır.

Kaynak : Sevil İNCİ

Fotoğraf No: 29

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 29
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1998
İnceleme Tarihi : 28.08.2008
Ürünün Boyutları : 35x100 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Tığ oyası

Kullanılan Bezeme Konusu : Figürlü Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon : X
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan sehpa örtüsünün dört kenarına melekli tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Yere yüzükoyun yatırılmış melek figürleri kimi yerde yüz yüze kimi yerde sırt sırta dönük olarak yerleştirilmiştir. Meleklerin aralarında ve altlarında bulunan mineler ve güller tasarımı tamamlamaktadır.

Kaynak : Sevilay BAĞCI

Fotoğraf No: 30

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 30
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1900
İnceleme Tarihi : 03.05.2007
Ürünün Boyutları : 40x66 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Pamuklu dokuma
- **Kullanılan İplikler** : Çamaşır ipeği

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Zemin sarma, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

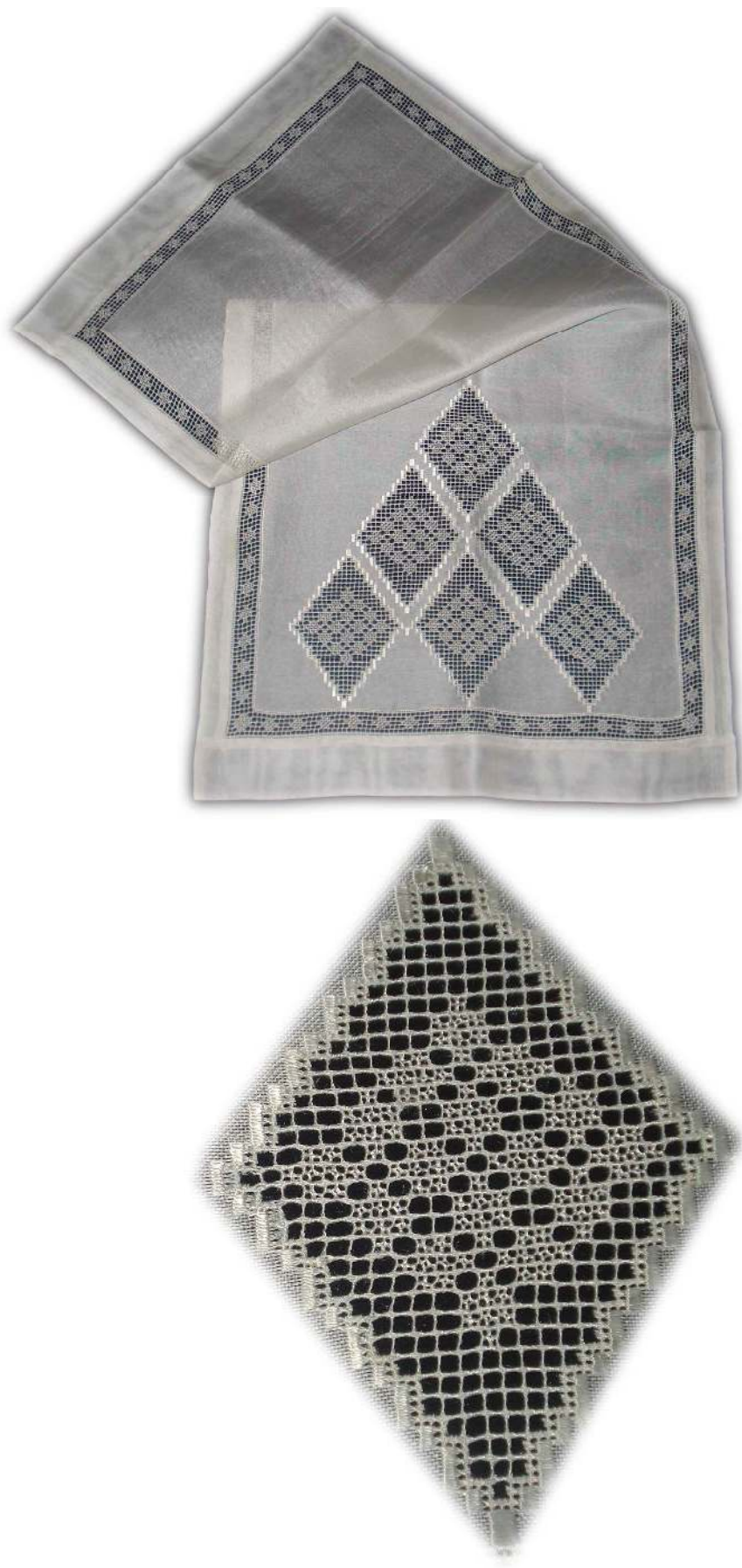
Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik : **X**
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan sehpa örtüsüne kısa kenarından merkeze doğru yönlendirilmiş yıldızlı ve yapraklı tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Stilize edilmiş yıldızlı susmalar arasına yerleştirilen ciğerdeldileri kenarda iki adet birbirine paralel ajurlar sınırlandırmaktadır.

Kaynak : Akten KÖYLÜOĞLU

Fotoğraf No: 31

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 31
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 2002
İnceleme Tarihi : 24.11.2008
Ürünün Boyutları : 40x90 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Ödemiş ipeği
- **Kullanılan İplikler** : Çamaşır ipeği

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Susma
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan sehpa örtüsünün kısa kenarına merkeze doğru yönlendirilmiş altı adet baklava dilimli tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Motifler üç, iki, bir şeklinde düzenlenmiştir. Örtünün dört kenarı baklava dilimli su ile sınırlandırılmıştır.

Kaynak : Gülcan ASLANBAY

Fotoğraf No: 32

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 32
Ürünün Türü : Dikdörtgen örtü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1980
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 43x56 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Antika

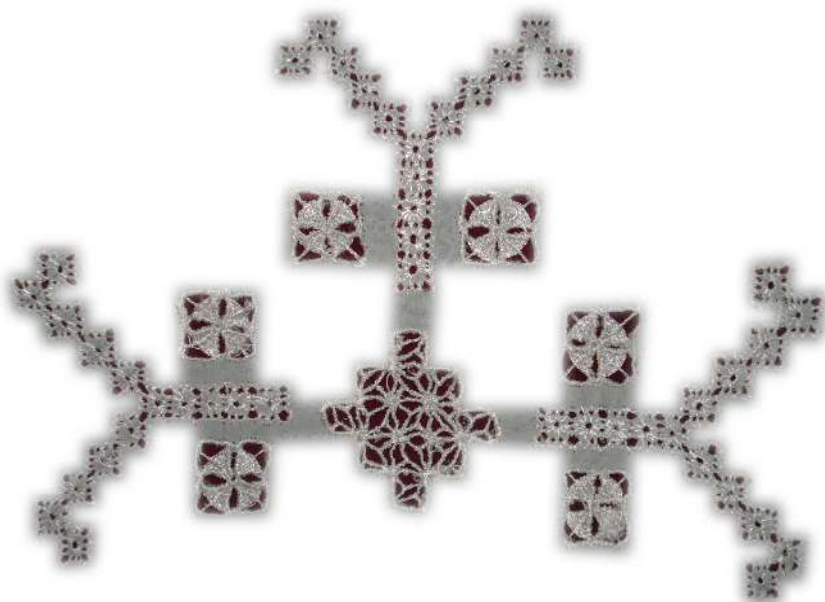
Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme, Figürlü Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon : X
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik : X
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan örtünün dört kenarına melekli figürler ile gül ve mineler yerleştirilmiş. Kısa kenardan merkeze doğru yönlendirilmiş melekli tasarım da örtünün merkezine yerleştirilmiştir. Kenarda diz çökmüş melekler arasında gül ve mineler yerleştirilmiş, merkezde ise ayakta melek ve onun üzerinde dalda oturan başka bir melek dal, yaprak ve minelerle zenginleştirilmiş bir tasarımın simetrisi alınarak kompozisyon tamamlanmıştır.

Kaynak : Akten KÖYLÜOĞLU

Fotoğraf No: 33

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 33
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1978
İnceleme Tarihi : 07.11.2008
Ürünün Boyutları : 35x90 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Kartopu, Ciğerdeldi, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

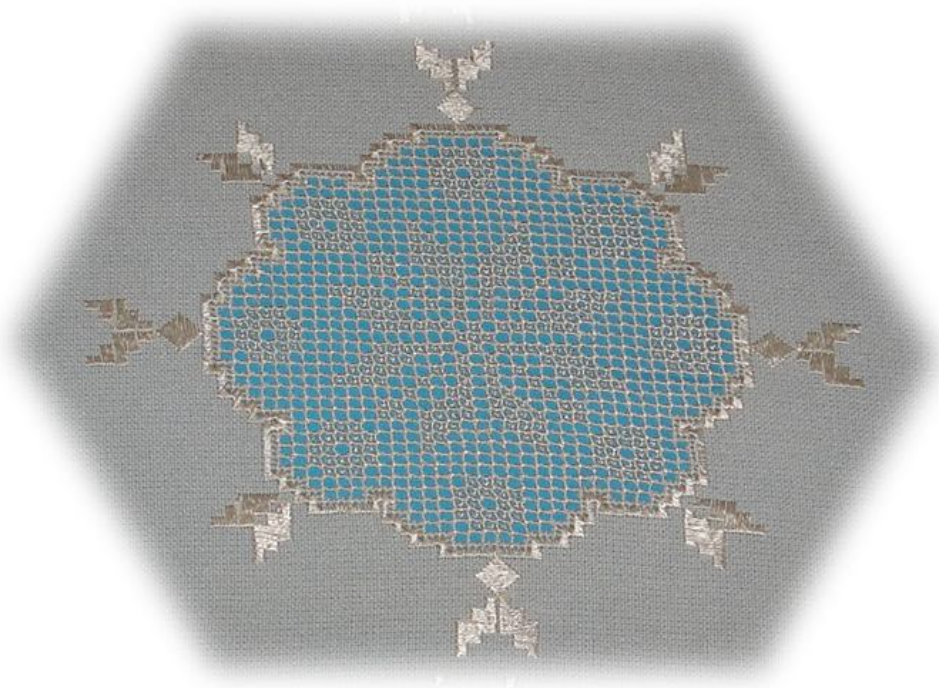
Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan sehpa örtüsünün köşe ve uzun kenarlarına yerleştirilen filizli tasarım birden fazla motiften meydana gelen kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Motifin merkezinde bulunan karenin üç ucuna oturtulan filizlerin aralarına kareler yerleştirilmiştir. İşlemeyi çekme ajur tekniği ile yapılan kenar suyu sınırlandırmaktadır.

Kaynak : Semiye KARAKÜÇÜK

Fotoğraf No: 34

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 34
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 2000
İnceleme Tarihi : 29.12.2008
Ürünün Boyutları : 35x45 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Bursa keteni
- **Kullanılan İplikler** : Çamaşır ipeği

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Susma
- **Kenar Temizlemede** : Susma

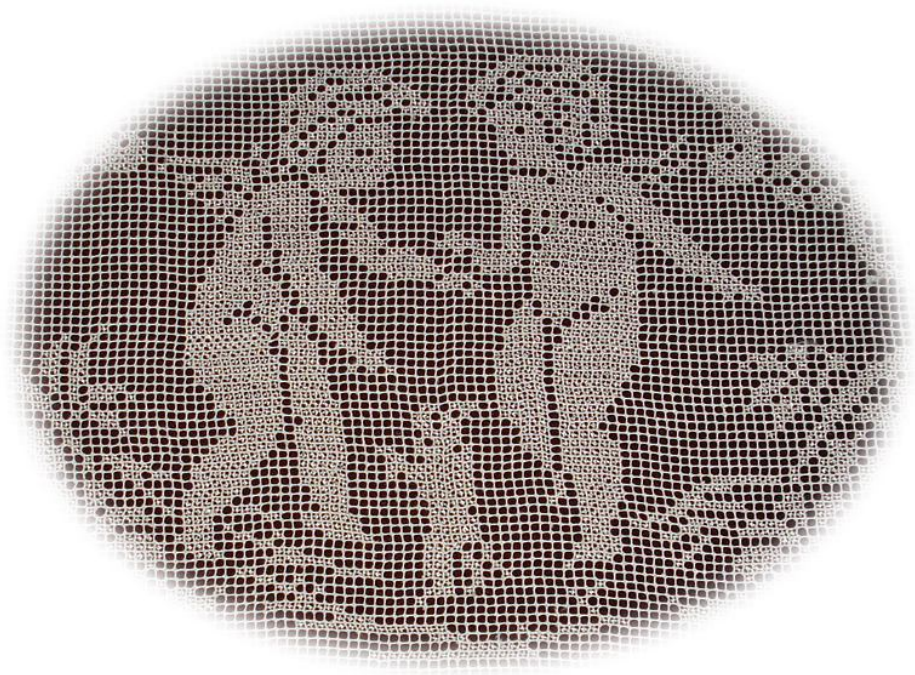
Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme, Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan örtünün dört kenarına dört yapraklı çiçek tasarımı ve mineler yerleştirilmiştir. Kompozisyonun iç kenarı zikzak ve stilize yaprak susmalarla sınırlandırılmıştır. Dikdörtgen örtünün merkezine sekiz kollu yıldız ile mineler yerleştirilmiş ve çevresi susmalarla zenginleştirilmiştir.

Kaynak : Hacı Muzaffer Bak Bak Kız Meslek
Lisesi

Fotoğraf No: 35

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 35
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 2000
İnceleme Tarihi : 29.12.2008
Ürünün Boyutları : 35x45 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Bursa keteni
- **Kullanılan İplikler** : Çamaşır ipeği

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Susma
- **Kenar Temizlemede** : Rişliyö

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme, Figürlü Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: **Dikdörtgen** şeklinde tasarlanan örtünün merkezine iki tane ayakta duran melek figürü yerleştirilmiştir. Meleklerin çevresi papatya ve kıvrımlı dallar ile sınırlandırılarak motif tamamlanmıştır. Örtünün dört köşesine stilize çiçek tasarımlı üçgen motifler yerleştirilmiştir. Örtünün dört kenarına stilize çiçekler ile su oluşturulmuştur.

Kaynak : Hacı Muzaffer Bak Bak Kız Meslek
Lisesi

Fotoğraf No: 36

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 36
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 2000
İnceleme Tarihi : 29.12.2008
Ürünün Boyutları : 35x45 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Bursa keteni
- **Kullanılan İplikler** : Çamaşır ipeği

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Susma
- **Kenar Temizlemede** : Rıfliyö

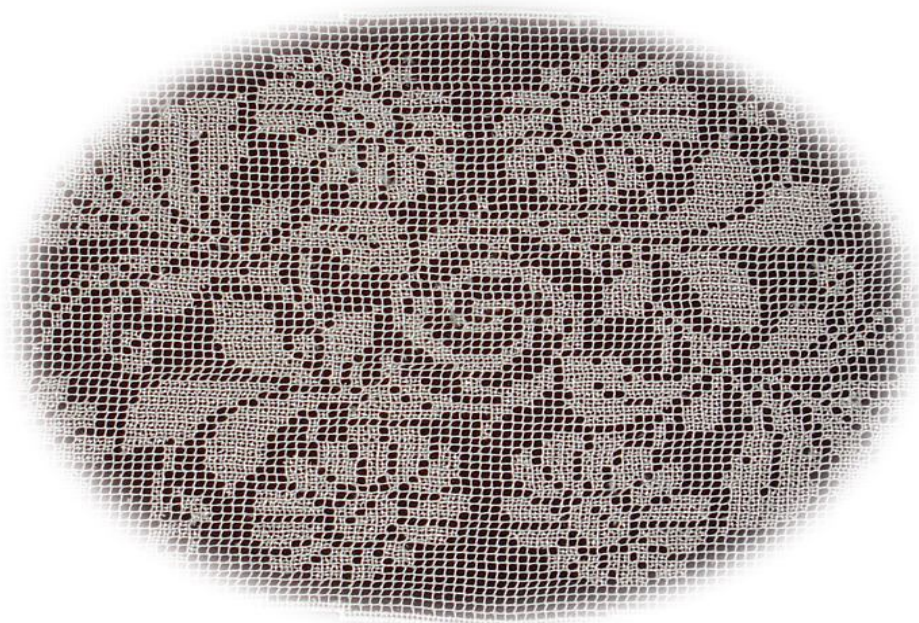
Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan sehpa örtüsünün merkezine, köşelerine ve kenarına laleli tasarım bir motiften ve birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Merkezde karşılıklı birbirine bakan laleler dal ve yapraklarla birbirine bağlanmıştır. Örtünün köşelerine güllü tasarım yerleştirilmiştir. Örtünün dört kenarı gül ve yapraklardan oluşan bordür şeklindeki tasarım ile tamamlanmıştır.

Kaynak : Hacı Muzaffer Bak Bak Kız Meslek
Lisesi

Fotoğraf No: 37

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 37
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 2000
İnceleme Tarihi : 29.12.2008
Ürünün Boyutları : 35x45 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Bursa keteni
- **Kullanılan İplikler** : Çamaşır ipeği

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, susma
- **Kenar Temizlemede** : Rıfliyö

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan sehpa örtüsünün merkezine, köşelerine ve kenarlarına papatyalı tasarım bir motiften ve birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Merkezde içten dışa doğru birbirine yapraklarla bağlanmış sekiz adet papatya yerleştirilmiştir ve çevresi oval bir biçimde sınırlandırılmıştır. Köşelerde ise birer adet papatya ve yapraklar üçgen bir biçimde sınırlandırılmıştır. Örtünün dört kenarını yapraklı tasarımın sıralanması ile oluşturulmuş iç kenarı düz çizgi dış kenarı zikzaklar ile sınırlandırılmıştır.

Kaynak : Hacı Muzaffer Bak Bak Kız Meslek
Lisesi

Fotoğraf No: 38

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 38
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 2000
İnceleme Tarihi : 29.12.2008
Ürünün Boyutları : 30x45 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Bursa keteni
- **Kullanılan İplikler** : Çamaşır ipeği

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Susma
- **Kenar Temizlemede** : Rıfliyö

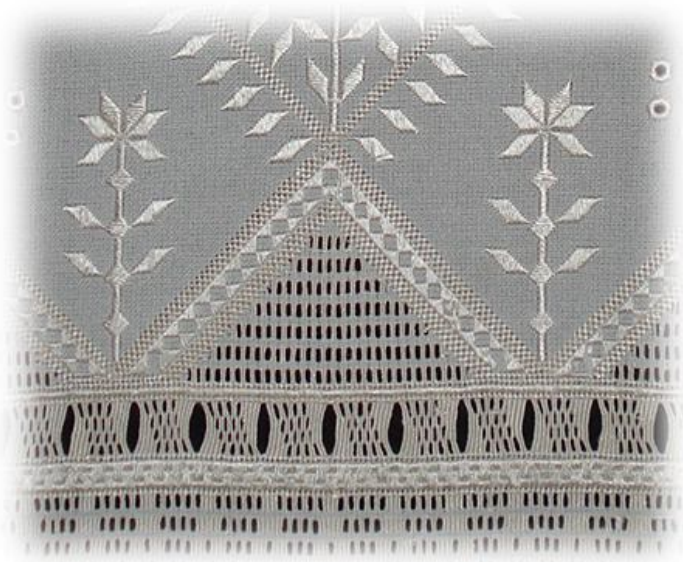
Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağılantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan sehpa örtüsünün merkezine, köşelerine ve kenarlarına vazo ve asma yaprağı tasarımı bir motiften ve birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Merkezde bir adet vazo üzerine üç adet asma yaprağı ve kıvrımlı dallar oturtulmuştur. İki kenarı düz çizgi iki kenarı zikzaklar ile sınırlandırılmıştır. Köşelere yaprak ile kıvrımlı dallar yerleştirilmiş iki kenarı düz bir kenarı zikzak çizgi ile sınırlandırılmıştır. Dört kenarına kıvrımlı dallar ile sıralanmış bordür yapılarak tamamlanmıştır.

Kaynak : Hacı Muzaffer Bak Bak Kız Meslek
Lisesi

Fotoğraf No: 39

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 39
Ürünün Türü : Sehpa örtüsü
Ürünün Yapılış Tarihi : 2000
İnceleme Tarihi : 29.12.2008
Ürünün Boyutları : 30x45 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Bursa keteni
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Zemin sarma, Ciğerdeldi
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

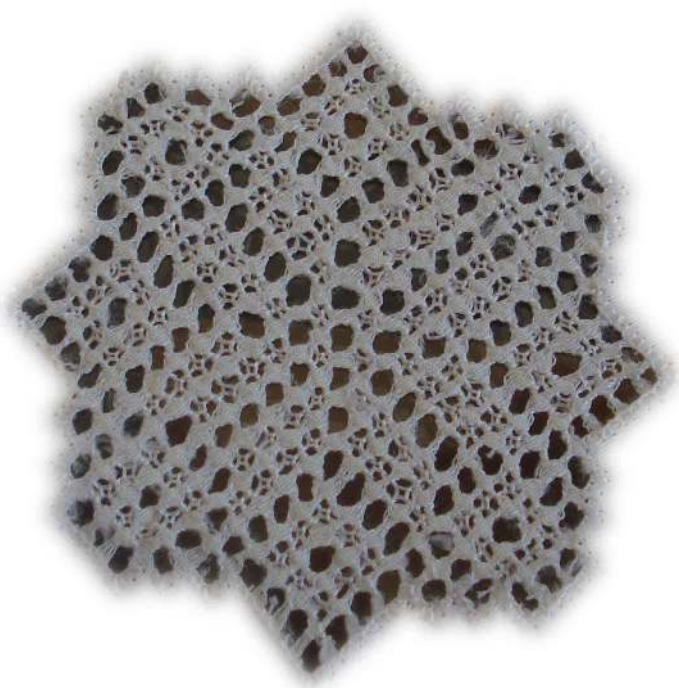
Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik : X
- Asimetrik :

Kompozisyon: Dikdörtgen formda tasarlanan sehpa örtüsünün kısa kenarından merkeze doğru yönlendirilmiş stilize yaprak ve çiçekler ile tasarlanmış motif yerleştirilmiştir. Kısa kenarına kalın bir çekme ajur ile ince bir çekme ajur yerleştirilmiştir. Ajur üzerine ortada bir büyük, kenarlarında küçük üçgen şeklinde ajurlar oturtulmuştur. Üçgenler arasından çıkan stilize çiçek ve yapraklı tasarım ile işleme zenginleştirilmiştir. İşlemenin dört kenarı çekme ajur ile sınırlandırılmıştır.

Kaynak : Hacı Muzaffer Bak Bak Kız Meslek
Lisesi

Fotoğraf No: 40

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 40
Ürünün Türü : Mendil
Ürünün Yapılış Tarihi : 1970
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 24x24 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan mendilin bir köşesine sekiz kollu yıldız tasarımı yerleştirilmiştir. Yıldızın kollarına mineler ve motifin etrafına stilize yapraklar ile iki çizgi ajur yerleştirilmiştir. Mendilin iki kenarına ajur yapılarak motif sınırlandırılmıştır.

Kaynak : Akten KÖYLÜOĞLU

Fotoğraf No: 41

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 41
Ürünün Türü : Mendil
Ürünün Yapılış Tarihi : 1988
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 25x25 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Mekik oyası

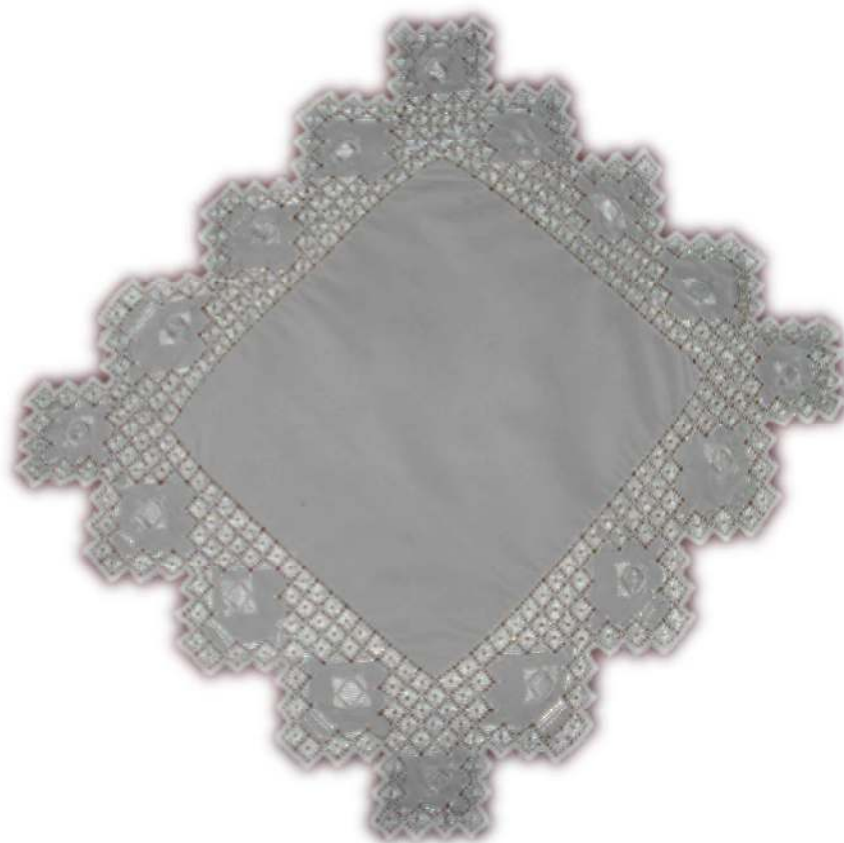
Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan mendilin bir köşesine üç adet karanfilli tasarım bir motiften oluşan kompozisyon düzeni yerleştirilmiştir. Burada motifler içten dışa doğru yönlendirilmiş ve karanfilleri üzerindeki yapraklarla tasarım tamamlanmıştır.

Kaynak : Nazlı OĞUZ

Fotoğraf No: 42

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 42
Ürünün Türü : Mendil
Ürünün Yapılış Tarihi : 1960
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 22x22 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Çiğerdeldi
- **Kenar Temizlemede** : Rışliyö

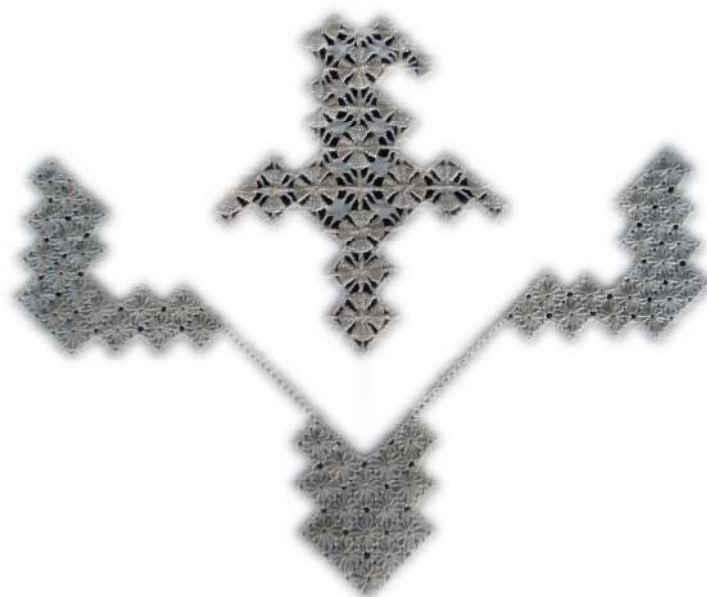
Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon : X
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan mendilin dört kenarına karelerden meydana gelen tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Kenarlarda kenarları zikzak içi boş kareler oluşturulmuştur. Mendilin kenarları zikzaklar oluşturmaktadır ve karelerin içine üçgen ve kare susmalar yapılarak işleme zenginleştirilmiştir.

Kaynak : Nazlı OĞUZ

Fotoğraf No: 43

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 43
Ürünün Türü : Mendil
Ürünün Yapılış Tarihi : 1970
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 25x25 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Kartopu, Ciğerdeldi, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: **Kare** formda tasarlanan mendilin bir köşesine laleli tasarım bir motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Motif dıştan içe doğru yönlendirilmiştir. Çekme ajur tekniği ile iki kenara yapılan su ile motif sınırlandırılmıştır.

Kaynak : Semiye KARAKÜÇÜK

Fotoğraf No: 44

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 44
Ürünün Türü : Mendil
Ürünün Yapılış Tarihi : 1982
İnceleme Tarihi : 27.08.2008
Ürünün Boyutları : 22x22 cm

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme, Figürlü Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan mendilin bir köşesine melekli tasarım bir motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Diz çökmüş meleğin iki tarafına iki gül, mine ve yapraklar yerleştirilerek tasarım tamamlanmıştır.

Kaynak : Hayriye ÖZCAN

Fotoğraf No: 45

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 45
Ürünün Türü : Mendil
Ürünün Yapılış Tarihi : 1980
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 22x22 cm

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan mendilin bir köşesine iki adet karanfilli tasarım bir motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Karanfiller karşılıklı olarak oturtulmuş ve eğreli otu ile birbirine bağlanarak tasarım tamamlanmıştır.

Kaynak : Akten KÖYLÜOĞLU

Fotoğraf No: 46

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 46
Ürünün Türü : Mendil
Ürünün Yapılış Tarihi : 1982
İnceleme Tarihi : 04.12.2008
Ürünün Boyutları : 25x25 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

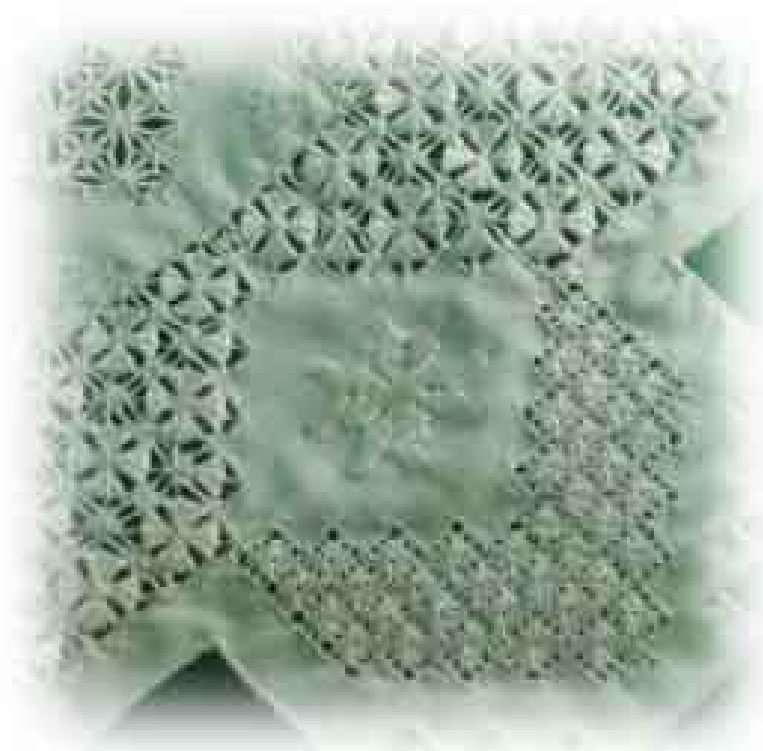
Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : **X**
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan mendilin bir köşesine dört adet zambaklı tasarım bir motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirmiştir. İki adet zambak içten dışa doğru tam köşeye oturtulmuş, diğer iki zambakta dıştan içe doğru diğer iki zambağın yanına yerleştirilmiştir. Zambaklar birbirine kıvrımlı dallarla bağlanarak tasarım tamamlanmıştır.

Kaynak : Akten KÖYLÜOĞLU

Fotoğraf No: 47

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 47
Ürünün Türü : Mendil
Ürünün Yapılış Tarihi : 1987
İnceleme Tarihi : 21.07.2008
Ürünün Boyutları : 27x27 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Kartopu, Ciğerdeldi, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Rişliyö

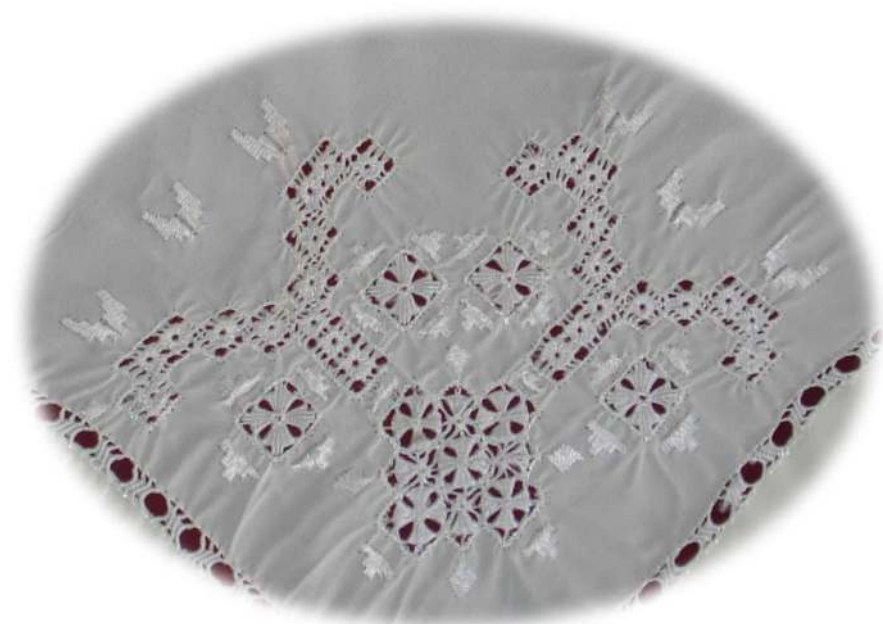
Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan mendile laleli tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Dıştan içe doğru köşelere yerleştirilen lalelerin ucuna yıldızlı susmalar yerleştirilmiştir. Aynı şekilde dıştan içe doğru dört adet lale motifi aralara yerleştirilmiş ve merkeze kare oturtulmuştur. Mendilin çevresi zikzak ve düz çizgilerle sınırlandırılmıştır.

Kaynak : Selma ERTÜRK

Fotoğraf No: 48

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 48
Ürünün Türü : Mendil
Ürünün Yapılış Tarihi : 1990
İnceleme Tarihi : 11.04.2008
Ürünün Boyutları : 28X28

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Kartopu, Badem, Ciğerdeldi, Susma
- **Kenar Temizlemede** : Tığ oyası

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon :
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon :
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan mendilin bir köşesine iki adet filizli tasarım bir motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Kenarları zikzaklı olan eş kenar mendilin tam köşesine yerleştirilmiş ve karenin iki köşesinden çıkan filizlerin iki tarafına da küçük kareler oturtulmuştur. Stilize yaprak susmalar ve üçgenlerle işleme zenginleştirilmiştir. Mendilin iki kenarına yapılan çekme ajur ile motif sınırlandırılmıştır.

Kaynak : Fidan KARADAN

Fotoğraf No: 49

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 49
Ürünün Türü : Mendil
Ürünün Yapılış Tarihi : 2000
İnceleme Tarihi : 29.12.2008
Ürünün Boyutları : 20x20 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Bursa keteni
- **Kullanılan İplikler** : Çamaşır ipeği

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Beyaz
- **İşlemede** : Beyaz
- **Kenar Temizlemede** : Beyaz

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Kartopu
- **Kenar Temizlemede** : Rişliyö

Kullanılan Bezeme Konusu : Geometrik Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon : X
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon :
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: **Baklava** şeklinde tasarlanan mendil küçük motifler halinde hazırlanmıştır. Merkezde kartopu çevresi iki sıra ince susma ile sınırlandırılarak kare motifler hazırlanmıştır. Daire motifler ise iğne oyası ile yapılmıştır. Kare motifler köşelerinden birleştirilmiş aralarda oluşan boşluklara ise iğne oyası ile yapılmış motifler yerleştirilmiştir. Baklava şekli vermek için mendilin köşelerine iğne oyası ile yapılmış motifler yerleştirilmiştir.

Kaynak : Hacı Muzaffer Bak Bak Kız Meslek
Lisesi

Fotoğraf No: 50

BİLGİ FORMU

Fotoğraf No : 50
Ürünün Türü : Kare örtü
Ürünün Yapılış Tarihi : 1800
İnceleme Tarihi : 29.12.2008
Ürünün Boyutları : 100x100 cm.

Kullanılan Gereçler

- **Kullanılan Kumaş** : Birman
- **Kullanılan İplikler** : İbrişim

Kullanılan Renkler

- **Zeminde** : Krem
- **İşlemede** : Krem
- **Kenar Temizlemede** : Krem

Kullanılan Teknikler

- **İşlemede** : Mercimek, Kartopu, Zemin sarma, Cemelyan, Badem, Çitime
- **Kenar Temizlemede** : Çekme ajur

Kullanılan Bezeme Konusu : Bitkisel Bezeme, Geometrik Bezeme, Figürlü Bezeme

Kompozisyon Uygulama Biçimi

- Düzgün Sıralamalı Kompozisyon : X
- Atlamalı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Bağlantılı Sıralamalı Kompozisyon : X
- Simetrik :
- Asimetrik :

Kompozisyon: Kare formda tasarlanan örtünün tüm yüzeyine kuşlu ve kelebekli tasarım birden fazla motiften oluşan kompozisyon düzeni ile yerleştirilmiştir. Zikzak çizgilerden oluşan tasarımın çevresi düz çizgi şeklinde çekme ajur ile sınırlandırılmış ve örtünün merkezine oturtulmuştur. Kenarlara ise bir dal üzerine oturtulmuş kuş ve kuşa ters dönmüş kelebek motifi yerleştirilmiştir. Zikzak çizgi, stilize yaprak ve çiçeklerden oluşan tasarım susmalar ile zenginleştirilmiş ve kenarı çekme ajur ile sınırlandırılmıştır.

Kaynak : Hacı Muzaffer Bak Bak Kız Meslek Lisesi

Ek- 8. Üniversiteli Kadınlar Derneği Ürünleri

